

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának Budapesten 1932. évi július 26-án az egyesület székházában tartott rendes üléséről.

Megjelentek: gróf Hadik János elnök, báró Waldbott Kelemen al-elnök, Biró Zoltán ügyvezető, Ajtay Jenő, Ajtai Sándor, borhii Borhy György, Földváry Miksa, Fröhlich Brunó, Gyarmathy Mózes, Hinfner György, Huszár Tibor, báró Inkey Pál, Ivanich Ferenc, Karsai Károly, ifj. gróf Mailáth József, Nagy László, Osztroluczky Miklós, Papp Béla, örgróf Pallaviczini Alfonz Károly, Rimler Pál, gróf Széchenyi Aladár, Schmidt Károly, Takách Zsigmond, gróf Teleki József, Véssey Ferenc, Véssei Mihály, Zügn Nándor vál. tagok, Ááron Oktavián, Bartha Dezső, Barsi Nándor, Bogár Pál, Bogyai Gyula, Cseleji József, Hazai Fatermelő r. t., Jahn Rezső, dr. Juhász Mihály, Kállay Árpád, dr. Kálmán (Magyar Keményfaipari r. t.), Kardos Kálmán, Neményi Ferenc (Egri Hordó és Faárugyár r. t.), Orosz Antal (Hercegrímási főerdőhivatal), Polacsek I. és fia, Polgár Testvérek, báró Prónay György, v. Rhéde László, Schulhof Gábor, Somsich Miklós (Somogy megyei gazd. egyeslet eln.), dr. Winter Rudolf, Zolomy Imre stb. rendes tagok és Lengyel Sándor segédtitkár.

Gróf Hadik János elnök: Tisztelt Választmány!

Van szerencsém a megjelenteket üdvözölni és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kítüzött választmányi ülését megnyitni.

Megállapítom, hogy a választmányi ülés meghívói megfelelő időben szétküldötték s maga a meghívó az egyesület hivatalos közlönyében is közzététetett, végül, hogy a választmányi ülés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Ajtay Jenő és Hinfner György választmányi tag urakat kérem fel.

Távolmaradásukat kimentették: Béky Albert, Kallivoda Andor, gróf Keglevich Gyula, Matusovits Péter, Onczay László, Papp Szász Tamás, Péch Kálmán, Rónai György és gróf Zelenski Róbert választmányi tagok.

Napirend előtt kívánom bírálat tárgyává tenni azt a személyes élű támadást, amely az egyesület működésével kapcsolatban Biró Zoltán öméltósága személye ellen látott napvilágot.

Biró öméltósága ugyanabban a lapban helyreigazítás formájában tárgyi szempontból önértetes választát a támadásokra már megadta.

Megcáfolta a lap azon állítását, hogy az egyesület a magyar tűzifa szállításához szükséges fuvarlevelekért 4 pengőt kérne, valamint azt, hogy bármiféle részvénytársaság az egyesületnek 4 pengőt kínált volna az általa igénybe nem vett fuvarlevelekért. Ugyancsak megcáfolta a lapnak azt a tendenciózus beállítását, hogy ő akár egyénileg, akár pedig mint az Erdészeti Egyesület képviselője, bárkinek monopolisztikus ajánlatát támogatta volna és rámutatott arra, hogy semmiféle monopóliumos alakulat az Országos Erdei Alappal összekötetésben nincsen.

Joggal állapította meg, hogy egyéb körülményeken kívül, az egyesület működésének igen jelentékeny része volt a fabehozatalnak 39 millióról 11.3 millióra való visszaesésében.

Ehhez a helyreigazításhoz a szóbanforgó lap reflexiókat fűzött, amelyek során méltatlan és alaptalan személyes támadást intézett Biró öméltósága ellen, álláshalmazással vádolván őt és kifogás tárgyává tette

azt, hogy a fuvarlevél akcióból befolyó összegekből az egyesület támogatást kapott.

Amint köztudomású, ez az összeg az akció lebonyolítása körül felmerült adminisztráció költségeinek, valamint az Egyesület hivatalos lapja nyomdai költségeinek részbeni fedezésére fordított.

Ezzel kapcsolatban meg kell állapítanom, hogy a fuvarlevél akció lebonyolításával a földművelésügyi minisztérium kifejezetten az egyesületet bízta meg és az egyesület a fuvarlevelekből befolyó összegekről mindenkor a minisztériumnak számolt és számol el.

A fuvarlevelenként beszedett 1 pengős illetékből rejtett és a nyilvánosság által nem ellenőrizhető célokra egyetlen fillér sem fordított. Ez a fogyasztók részére mindössze 0.6 filléres megterhelést jelent q-ként, a közvetítő kereskedelem 1.60—2 pengőig terjedő felszámításával szemben.

Ez a lebonyolító munka egyébként igen messzemenő kötelezettségekkel jár az egyesületre nézve, mert nemcsak a faanyag származását és a fuvarlevelek felhasználását kell megfelelően ellenőrizni, hanem a felhasznált fuvarlevelekről, a teljesített szállításokról kéthetenként az Államvasutakkal el kell számolni. Ezenkívül a földművelésügyi minisztérium által megkívánt statisztikai adatokat is szolgáltatni kell.

Azt, hogy az Erdészeti Egyesület ügyvezetőjének és személyzetének ezen nagy munkájáért a földművelésügyi minisztérium magát az egyesületet támogatásban részesíti, jóhiszeműen kifogás tárgyává nem lehet tenni.

Az egyesület ügyvezetőjét, Bíró öméltóságát ért támadással szemben egyértelműen megállapíthatjuk, hogy ő mindenkor az egész magyar erdőgazdaság érdekeit önzetlen odaadással, nagy szakértelemmel látta el és személye és tevékenysége iránt csak a legnagyobb bizalommal és elismeréssel adózhatunk.

Az ő állítólagos „álláshalmozás”-ával kapcsolatban, amelyet tárgyi adatokkal cáfolok meg, rá kívánok mutatni arra, hogy — sajnos — divatba jött, hogy olyanokat, akik általánosan elismert szaktudásukat és bő tapasztalataikat hajlandók a köz érdekében rendelkezésre bocsátani és így elkerülhetetlenül többirányú tevékenységbe vannak bevonva, álláshalmozás vádjával illetnek.

Bíró öméltósága a Mérnöki Tanácsban, a Statisztikai Értékmegállapító Bizottságban, a Mérnökök és Építészek Nemzetközi Szövetségében, az Országos Gazdasági Ligában, a Fakereskedők Egyesületében stb. fejt ki önzetlen működést.

Felháborító, hogy ilyen férfiakat támadásban részesítsenek álláshalmozás ürügye alatt. Rá tudnék mutatni arra, hogy hol vannak igazi álláshalmozások és indokolatlanul nagy fizetések.

Az adott esetben ez a vád nevetséges, mert az ügyvezető 400 pengős havi javadalmazása 50%-át sem teszi ki elődjének, az egyesület előző titkára nyugdíjának, holott az egyesület munkája az utolsó 4 év alatt megtízszereződött.

Bíró öméltósága javadalmazása az öt megillető törvényszerű nyugdíjával együtt nem éri el az erdészeti főosztály aktív miniszteri tanácsosainak javadalmazását és így e vád felett — ha nem volna annyira bántó és igazságtalan — valóban mosolyogva lehetne napirendre térni.

Az egyesület igaza tudatában az ellene és Bíró öméltósága ellen elhangzott vádatok megütözéssel utasítja vissza.

Tisztelt Választmány!

Ezek után néhány reflexiót kívánok fűzni a szönyegen lévő kérdésekhez.

Általános érdek, hogy a forgalmi adónál a külföldi termelés javára

fennálló méltánytalanság megszűnjék, mert ez a magyar termelést hátrányos helyzetbe juttatja.

Meg kell szünnie annak a méltánytalanságnak is, hogy míg a nagyfogyasztó a közvetlenül beszerzett külföldi áru után, melyet önmaga használ fel, semmi egyéb költséget nem visel, — addig a kisfogyasztó, aki a magyar kereskedőtől vásárol, a közvetítői hasznokon felül még a vételár, vasúti szállítás és egyéb kiadások után a forgalmi adót is megfizetni kénytelen. Ez az utóbbi áll teljes mértékben a mezőgazdaságra is, amely szükségletét szintén a kereskedők útján szerzi be.

Tisztelt Választmány!

Az osztrák fabehozatali kérdés jelenlegi állásáról az ügyvezetői jelentés fogja a t. Igazgatóválasztmányt tájékoztatni. A legutolsó igazgatóválasztmányi ülés, amelyen sajnálatomra nem vehettem részt, ebben a kérdésben azt az álláspontot foglalta el, hogy a fabehozatal elsősorban mezőgazdasági kivitelünk lehetővé tételére használtassék fel, úgy azonban, hogy a behozatal ne befolyásolja károsan a magyar fatermelést.

Ugyanakkor azt határozta, hogy a maga részéről készséggel támogatja olyan központi szerv létesítését, amely állami felügyelet és irányítás mellett ezt a csereforgalmat a magyar mezőgazdasági kivitel érdekeinek megfelelően bonyolítja le, mert a csereforgalmat a behozatal összpontosítása nélkül nem látja megfelelően megoldhatónak.

Tisztelt Választmány!

Erre vonatkozólag álláspontom a következő:

Ha ez a kérdés egy központi szerv létesítése nélkül meg nem oldható, úgy ezt csak a fatermelők, a fa-feldolgozó ipar és a legális kereskedelem érdekeinek teljes megóvásával szabad megszervezni, amihez elsősorban szükséges, hogy abban a szervben ezek mind megfelelően képviselve legyenek.

Az egész kérdés elintézését egy nyereszkesedésre alapított részvénytársaságra bízni nem szabad, mert ez a fogyasztás indokolatlan megterhelését kívül az önkény és a legkülönbözőbb protekciók érvényesülésére is utat nyitna.

Ugyanez a véleményem a tűzifa árvédelmének kérdésében is, ami a választmányi ülés legfontosabb tárgya.

Elsősorban a magyar termelők és kereskedők hivatottak arra, hogy ezt a célt megfelelő tömörüléssel előmozdítsák és az az ilyen alakulat szerintem joggal kérhetne a kormány messzemenő támogatását is.

Külön érdekcsoport beavatkozására tehát szükség nincsen.

A tűzifa-behozatal irányításának eddigi módja teljesen elhibázott.

Legfőbb kifogásom az, hogy egyszerre nagymennyiségű behozatali engedélyt adnak ki, a rendeltetési állomás és a behozandó fa minőségének megjelölése nélkül.

Az engedélyeket csak havonként lett volna szabad kiadni és minden egyes lekötést előzően kell elbírálni az arra hivatott illetékes ellenőrző szervnek éspedig kettős szempontból: hogy az illető területen van-e szükség fabehozatalra és hogy egyébként a behozatal feltételei megfelelnek-e azoknak a feltételeknek, melyeket a szerződésben lévő részvénytársaság magára vállalt.

A mai rendszer utólagos rekriminációi a védekezésre és a hatékony ellenőrzésre módot nem nyújtanak és ezekkel a kívánt célt elérni nem lehet.

Az ellenőrző bizottságnak sokkal nagyobb hatáskört kellett volna biztosítani és azt úgy kellett volna megszervezni, hogy abban ne csak mindenkor az egyoldalú hivatalos álláspont érvényesüljön. Az az elgondolás, amely az Általános Fabehozatali r. t. ajánlatából, a belföldi fa ér-

tékesítését illetőleg, kitűnik, már magában véve is tarthatatlan, mert hiszen ezzel a belföldi fa értékesítése olyan vállalkozás kezébe kerülne, amely külföldi fa elhelyezésére alakult.

Az Országos Erdészeti Egyesület eddigi állásfoglalásaival tanuságát adta annak, hogy nem kíván tisztán egyoldalú érdekeket szolgálni, hanem olyan formában kéri a magyar erdőgazdaság jogos védelmét és támogatását, amely mellett a magyar mezőgazdaság és a köz érdekei is mindenkor kielégülést nyernek.

Ebben az irányban kell mindnyájunknak munkálkodnunk és én bízom benne, hogy ha felülemelkedünk az egyoldalú érdekek szűk horizontján, akkor az illetékes tényezők harmonikus együttműködésével, megfeszített munka után eredményt is fogunk elérni.

Bíró Zoltán ügyvezető jelentésének előterjesztése előtt az elnöknek hálás köszönetet mond a személyét illetőleg kifejezésre juttatott elismerő szavaiért.

Ügyvezető ezután az egyesület anyagi helyzetének ismertetésére átérve megállapítja, hogy az egyesület pénztári forgalma az 1932. évi január hó 1-től 1932. évi július hó 25-ig terjedő időben 30.496 P 28 f bevétellel szemben 33.448 P 86 f kiadással zárult. A mérleg az előző választmányi ülésen történt beszámolóhoz viszonyítva jelenleg mintegy 1000 P-vel jobban áll. A rendkívüli bevételek nincsenek azonban beszámítva.

Ügyvezető a főiskolai ifjúság szoborleleplezési ünnepélyéről megemlékezve közli, hogy a szobor költségeiből 150 P még fedezetlen.

Javasolja, hogy a költség fele részét, 75 P-t, vállalja az egyesület magára és utalja át a főiskolai körnek. A költség másik felét valószínűleg a Bányászati és Kohászati Egyesület viseli.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan ügyvezető javaslata értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter úr az egyesület támogatására 2500 P-t kiutalt.

Javaslatát, hogy az egyesület öccellenciájának jóindulatát köszönje meg, az igazgatóválasztmány egyhangúan elfogadja.

Ügyvezető jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr arról értesítette az egyesületet, hogy a Máv. pályafenntartási faanyag szükségletének a biztosításánál a Máv. igazgatósága általában az egyesület kívánsága szerint jár el. Keményfa-szükségletét teljes egészében, puhafa-szükségletének pedig azt a részét, amelyre a hazai erdei fenyő alkalmas, a hazai termelőktől rendelte meg. A kereskedelemügyi miniszter úr egyben felhívta a Máv. igazgatóságát, hogy külföldi luc- és jegenyefa-szükségletét vegye revízió alá oly szempontból, hogy nem lehet-e ennek egy részét más hazai fanemekkel pótolni.

Köszönettel tudomásul szolgál.

Ügyvezető jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter úr az egyesületnek a kötegelt tűzifa behozatalának tilalmazása iránti előterjesztését magáévá tette. Az egyesületnek azonban az a kérelme, hogy a tűzifára engedélyezett kedvezményes fuvardíj a kötegelt fára is terjesztessék ki, még nem nyert elintézését.

Papp Béla vál. tagot egyben arra kéri, legyen szíves ez ügyben interveniálni.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter úr az egyesületnek az Egyesült Fabehozatali r. t. tűzifa ármegállapítása elleni felterjesztésére oly választ adott, hogy a r. t. által Romániából importált tűzifa árait az ellenőrző bizottság a termelés és fogyasztás érdekeinek megfe-

lelően állapítja meg s ha szükségessége felmerül, az árakat revízió alá veszi.

E kérdéssel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter úrhoz intézendő oly irányú újabb előterjesztést javasol, hogy a hazai erdőgazdaság érdekeinek megvédhetése és a komoly ellenőrzés lehetővé tétele céljából a mostani rendszer megszüntetésével a behozatali engedélyeket csak hónapról-hónapra és akkora mennyiségekre adják ki, amekkorának a behozatalára a magyar termelés értékesítésének biztosítása mellett feltétlenül szükség van. A behozatali engedélyeket esetről-esetre előzetesen bírálják el aszerint, hogy szükség van-e a kérdéses behozatalra és hogy a lekötés feltételei megfelelnek-e a r. t. által vállalt kötelezettségeknek. Javasolja továbbá, hogy az ellenőrző bizottság szerveztessék át oly módon, hogy abban az érdekeltség kívánságai érvényesülhessenek legalább az elosztást illetően.

Véssey Ferenc vál. tagnak a kérdéshez való hozzászólása után az igazgatóválasztmány egyhangúan az ügyvezető javaslata értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy a D. Sz. A. (déli) vasúton való kedvezményes tűzifa-szállítás ügyében tett előterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter úrtól oly válasz érkezett, hogy nevezett vasútnak ez évi július hó 1-én az államvasutak üzemébe történt átvételével a díjszámítás az átszámított kilométerek alapján fog történni s így az egyesület kérelme teljesítettnek tekinthető.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető ismerteti ezután a hazai talpfa-termelés fokozása és a várható többletnek a külföldön való elhelyezése ügyében az egyesülethez intézett megkeresést. Egyben a megkeresésnek adatgyűjtés foganatosítása céljából az általános erdőgazdasági bizottság elé való utalását javasolja. Az igazgatóválasztmány egyhangúan ily értelemben határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy több uradalom és vállalat oly kérelemmel fordult az egyesülethez, hogy indítson akciót az u. n. Rima-pótdíjnak elengedése ügyében.

Az igazgatóválasztmány ügyvezető javaslatára egyhangúan hozzájárul a közbenjáráshoz.

Ügyvezető ezután a középfokú m. kir. erdőgazdasági szakiskolát végzetek intézőbizottságának a karpaszományviselési jog megadására irányult kérelmüknek támogatása érdekében az egyesülethez intézett beadványát ismerteti. Miután az egyesület a mult választmányi ülés határozata alapján Papp Béla vál. tagot kérte fel arra, hogy a kérdésben a honvédelemügyi minisztériumban informálódjék.

Papp Béla vál. tag közli, hogy a földművelésügyi minisztérium a maga részéről elintézte a kérdést. Tekintettel arra, hogy az erdőgazdasági szakiskolát végzetek képzettség tekintetében nem állanak egy nívón a rendes középiskolai érettségit végzettekkel, a földművelésügyi minisztérium a maga részéről nem járulhatott hozzá a karpaszomány viselési jog megadásához.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető ezután a Nemzetközi Erdészeti Kongresszusoknak szabályos időszakonként a kísérleti állomások nemzetközi kongresszusaival egyidőben való megtartása ügyében érkezett megkeresést ismerteti.

Ügyvezető javaslatára az igazgatóválasztmány hozzájárul ahhoz, hogy az Erdészeti Kísérleti Állomások Nemzetközi Kongresszusa 1932. évi elnökét arról értesítse, hogy az eszmét a maga részéről szimpatikusnak tartja és kéri, hogy a jövőben együttesen tartsák meg a kongresszusokat.

Ügyvezető jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter meg-

küldötte az egyesületnek a „Madarak és fák napja” tárgyában kiadott körrendeletet azzal a kéréssel, hogy az egyesület is támogassa. A kultuszminiszter úr személyesen is kérte az egyesület támogatását s amennyiben az egyesület ez ügyben egy bizottságot delegálna, úgy abba a minisztérium szakreferensét is kiküldené.

Ügyvezető javaslatára az igazgatóválasztmány a támogatás ügyében egy szűkebb körű bizottságot delegál, a bizottság tagjaivá egyhangúan Kiss Ferenc, Kallivoda Andor, Karsay Károly, Papp Béla és ifj. Teleki József gróf vál. tagokat, valamint az ügyvezetőt választja meg.

Ügyvezető ezután rövidesen az osztrák fabehozatal ügyállásának kérdését ismerteti. Megemlíti, hogy két tárgyalás is volt e kérdésben. Az egyesület az igazgatóválasztmány határozatából örömmel üdvözölte volt az osztrákok által megindított akciót. Ugyancsak közölte az osztrákokkal azt is, hogy az egyesület a maga részéről készséggel támogatja a forgalom lebonyolítása céljából egy központi szerv felállítását s hogy a behozatal kérdése olyképpen oldandó meg, hogy az a magyar erdőgazdasági termékek értékesítését ne gátolja.

Az osztrák munkaközösség válaszában kijelenti, hogy az osztrák fának Magyarországra való kivitele csak akkor áll érdekében, ha Magyarország a legrövidebb idő alatt az osztrák fának védett piacot tud biztosítani oly árakon, amelyek az osztrák termelés érdekeinek megfelelnek. A megoldás módját a magyar kormányra bízzák.

Ügyvezető véleménye szerint a központi szerv felállításának kívánóságához, miután a kérdést csak így tartja megoldhatónak, az egyesületnek ragaszkodnia kell.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető jelenti, hogy az idei bécsi nemzetközi fakongresszuson az egyesület képviselőjében Rimler Pál és Rónai György vál. tagok képviselték, akiket azonban a bécsi magyar követség nem ismert el Magyarország hivatalos kiküldötteinek, hanem csak mint magyar szakértőket szerepeltette.

Ügyvezető ezután a kiküldötteknek a kongresszuson előterjesztett s a kongresszus helyeslésével találkozott javaslatát ismerteti.

A javaslat szövege a következő:

„A nemzetközi fakereskedelem szabályozása nemcsak a fakiviteli államok érdeke, hanem érdeke a beviteli államoknak is, mivel a kiviteli államok erőszakos túlkínálata a beviteli államokban is a fagazdaság krízisét idézte elő.

A kínálatnak az általános gazdasági krízis miatt a felére hanyatlott kereslethez való arányosítása épp olyan sürgősen megoldandó feladattá vált a beviteli, mint a kiviteli államokban.

Bár elvben ellenségei vagyunk minden gazdasági kényszer intézkedésnek, az adott esetben mégis el vagyunk határozva arra, hogy az ideges és a tönk szélén álló fakereskedelem szanálása, valamint erdőgazdasági krízisünk megoldása érdekében kormányunknál olyan intézkedések hozatalát sürgessük, amelyek véleményünk szerint lényegesen, ha nem jobban alkalmasak arra, hogy a nemzetközi fakereskedelem szanálásában jobban közrehassanak, mint az exportállamoknak a konferencián vállalandó magánjellegű gazdasági kötelezettségei.

Magyarország nem akar idegen államok értékesíthetetlen fatömegeinek lerakata lenni.

Azon vagyunk és azon fáradozunk, hogy a magyar piacra csak a belföldi szükségletnek megfelelő mennyiséget engedjük be, hogy ezáltal olyan faárakat érjünk el, amelyek nem veszélyeztetik erdőgazdaságunk egzisztenciáját. *A behozatal irányát azonban érdekeink szerinti külkereskedelmi tárgyalásaink szabják meg.*

Ha már most valamennyi fabeviteli állam a kiviteli államok okszerűtlen fadómpingje ellen hasonló védelmi intézkedéseket tenne, akkor a kiviteli államoknak az eddiginél jobban kellene számolniuk azzal, hogy termelésüket a szükséglethez képest redukálják, mivel további árengedmény, legyen az bármilyen nagy is, már rajtuk többé segíteni nem fog. A kényszerűség talán meghozza a belátást.

Reméljük, hogy ezzel az eljárásunkkal, illetve ezzel a többi importállamhoz intézett javaslatunkkal megfelelőtünk a konferencia többször hangoztatott céljának s ezzel módunkban van a nemzetközi fakonferencia hivatását elősegíteni."

Ügyvezető megállapítja, hogy a kiküldött urak álláspontja teljesen fedi az egyesület álláspontját. Javaslataira az igazgatóválasztmány tudomásul veszi a kiküldött urak vonatkozó jelentését és kifejtett működésükért egyhangúan köszönetet szavaz.

Ügyvezető ezután a műfatermékek forgalmiadójának ügyállását ismerteti. A pénzügyminisztérium által összehívott ankétan tárgyalták a kérdést. Az ankétet vezető államtitkár a megjelentek csodálkozására kijelentette, hogy a legegyszerűbb lett volna, ha a külföldi műfa is forgalmiadóval lett volna megterhelve. A forgalmiadó-váltásnak, vagyis a fázisnak a keresztülvitelét az államtitkár úr csak úgy tartja keresztülvihetőnek, ha ezzel az összes fafeldolgozó iparok mind teljes forgalmiadómentességet fognak élvezni.

De miután a fázis így 10—15%-ra is felmehet, amit a termelés egyáltalában nem vállalhat, a tárgyalás végén az államtitkár úr is annak a véleményének adott kifejezést, hogy a váltásgot ily formában nem látja megoldhatónak. Elfogadhatónak tartja azonban azt a gondolatot, hogy két helyen volna a fázis kivihető. Tekintve, hogy az államtitkár kijelentése szerint a külföldi műfánál forgalmiadó kivetése is szóba jöhet s tekintve, hogy a hazai műfa után kivetendő magasabb fázis a termelést nagyon érzékenyen érintheti, javasolja a kérdésnek újból az adó- és a vámügyi bizottság elé való utalását, hogy annak határozatához képest az egyesület is állást foglalhasson.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan ügyvezető javaslata szerint határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy a legutóbb május hóban tartott igazgatóválasztmányi ülés határozatától az egyesület az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez, valamint a többi őstermelési ágazatok érdekképviselőihez fordult a külkereskedelmi szerződésekkel kapcsolatban felmerülő kérdésekben való egyöntetű és egyértelmű állásfoglalás biztosítása céljából.

Az érdekképviselők az átiratot megértéssel fogadták, de a válaszok eltérők.

Az OMGE az együttműködés érdekében u. n. Válságbizottságban felajánlott egy helyet az egyesület részére.

Javasolja, hogy a felajánlott egy hely helyett kérje az egyesület kettőnek a biztosítását és erre a két helyre kéri gróf Hadik János elnök úrnak és ügyvezetőnek a jelölését.

Egyben javasolja, hogy az OMGE-től kérje az egyesület egy tag-sági helynek a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete részére való biztosítását is és erről értesítse az egyesület a Szőlősgazdák Egyesületét.

Az igazgatóválasztmány a javaslatot egyhangúan magáévá teszi és annak értelmében határoz.

Gróf Hadik János elnök ezután az egységes front felállításának rendkívüli fontosságára hívja fel a választmány figyelmét. Amennyiben nem fogunk össze és nem sikerül egységes álláspontot elfoglalni a

napirenden lévő fontos gazdasági kérdésekben, alig lehet reményünk, bármiféle eredmény elérésére.

Ügyvezető a tűzifa árvédelmi kérdésével kapcsolatban az Egyesült Fabehozatali r.-t.-nak a magyar tűzifa egységes értékesítése tárgyában tett javaslatát ismerteti.

A javaslat lényege az, hogy a r.-t. havi részletekben 1932. évi aug. hó 15-től kezdődően 1933. évi szeptember hó 30-ig bezárólag hajlandó átvenni a hajón, vasúton forgalomba kerülő összes magyar termelési tűzifát és pedig a bükkfát 310 P-s áron, budapesti paritásban. A cser- és tölgyfa ára 285 P-nél nem lehet kevesebb budapesti paritásban. A kifizetés fuvarlevél ellenében azonnal történne egy I. oszt. auriába tartozó bank a creditive alapján oly módon, hogy minden erdőbirtokos feltétlen anyagi biztosítékot nyerne tűzifájának a fent jelzett minimális áron történő átvételére és kifizetésére. A m. kir. kormány és az erdőbirtokosság érdekképviselőinek ellenőrzését biztosítják és teljes hatállyal bíró jogokat arra az esetre, ha a szerződést pontosan be nem tartanák. Az ajánlat elfogadása az erdőkitermeléssel foglalkozók kereskedelmi működését nem befolyásolná. Ajánlatuk elfogadása esetén, miután a fa átvételét bankgaranciával biztosítják, minden erdőbirtokos normál feltételek mellett előleghez juthat. Ha a kormány az adandó előleg biztosítására nézve hiteltadónak tökéletes jogi biztonságot nyújt, hajlandók a feladóállomási ár közösen megállapítandó százaléka erejéig, méltányos kamatláb mellett előlegek folyósításáról gondoskodni. Amennyiben a kormány ajánlatukat a részletes tárgyalás alapjául elfogadja, úgy a tárgyalásokba az egyesület bevonását is fogják kérni.

Ajánlattevők meg vannak győződve, hogy ajánlatuk a magyar erdőgazdaság válságát úgy rentabilitás, mint az ezzel járó munka alkalmi biztosítása szempontjából teljesen megoldja anélkül, hogy a legális kereskedelem és ügynöki kar, valamint a kiskifogasztók érdekeit sértené.

Ügyvezető az ajánlattal kapcsolatban a tűzifaértékesítés terén fennálló jelenlegi szomorú helyzetét vázolja rámutatva a kérdés helyes megoldásának rendkívüli nehézségeire. Az egyesületnek a kérdés megoldásával kapcsolatos előterjesztéseire utalva megemlíti, hogy a szorult kezek erős kínálata és kényszerű eladásai mennyire súlyosbítják az amúgy is tarthatatlan helyzetet.

Véleménye szerint az ismertetett ajánlat egy megoldási javaslat, melyet az érdekelt erdőbirtokosok meghallgatása nélkül nem lehet elutasítani. A birtokosok hivatottak annak megállapítására, hogy az ajánlott módon a kérdés megoldható-e.

Ügyvezető egyben a Lágymányosi Fa- és Szénkereskedelmi R.-T. ugyancsak hasonló ajánlatát ismerteti. Említett r.-t. hajlandó, amennyiben a kizárólagossági jogot a kormánytól megkapja, az ország tűzifatermését megvásárolni és pedig az I. osztályú bükk tűzifát 320 P, az I. osztályú cser tűzifát 295 P-ért budapesti paritásban, bankgarancia nyújtása mellett.

Ezután az egri érseki uradalom, a szatmári püspökség, Keglevich Gyula gróf, Ferenc bajor királyi herceg öfensége sárvári erdőhivatala, gróf Esterházy Móric csákvári hitbizományi erdőhivatalának a tűzifa-monopólium ellen tiltakozó leveleit és táviratait ismerteti.

Gróf Hadik János elnök ezután a tűzifa árvédelmenek kérdését tárgyalás alá bocsátja.

Véssey Ferenc vál. tag a kérdéshez szólva megállapítja, hogy a hazai tűzifatermelés már nagyon is válságos helyzetbe jutott. Köszönetet mond a földművelésügyi miniszter úrnak a hazai erdőgazdaság megsegítésére irányuló jóindulatáért. Tiltakozik azonban az ellen, hogy a föld-

mívelésügyi miniszter úr ezen jószándékát egyesek saját anyagi előnyükre kívánják kihasználni.

Felszólalásában mindenekelőtt azokra a körülményekre kíván rámutatni, amelyek a hazai tűzifatermelést a mai válságos helyzetbe juttatták.

Megállapítja, hogy az 50 aranykoronás import tűzifavámot minden nemzetgazdasági érdek ellenére Romániával szemben 35 aranykoronára, majd a cseh provizórium alkalmával 25 aranykoronára csökkentették, ami a hazai tűzifa vámvédelmének 50%-os csökkentését jelenti.

A magyar tűzifa fuvardíja az újabb rendezés után vagononként még mindig 10 P-vel magasabb a tavalyinál.

A tűzifa egyfázisú forgalmiadóját egyedül az erdőgazdaságnak kell viselnie. Az erdőgazdaság a 4½%-os fázist, a fuvarozási költség, vasúti fuvardíjak és minden egyéb készkiadás után is külön le kell rónia, amely igen sok esetben a toárnak forgalmi váltság formájában való elvesztését jelenti.

Rámutat egyben arra is, hogy ugyanakkor, amikor a múlt évben mindössze 59.000 vagon import tűzifa jött be és emelett még tetemes hazai készletek eladatlanul maradtak, a földművelésügyi kormány állásfoglalása alapján az utódállamok kedvezményes vám mellett mintegy 110.000 vagon import kontingenst kaptak a lillafüredi cseh provizórium tárgyalások alkalmával a hazai termelő érdekeltségek ellenkezése dacára a tűzifavám további 10 aranykoronával való leszállítása mellett a tűzifaimport monopóliumát egy szindikátus kapta.

A tűzifa árcsökkenésének egyik okát az importtűzifa mérhetetlen versengésében és dömpingjében, valamint abban az árversengésben látja, amellyel a gyenge és megszorult kezek tűzifájukat lehetetlen áron piacra dobják.

Az államvasúti tűzifának gócpontokra való felajánlása és az ezáltal előálló óriási versengés véleménye szerint szintén nagy veszteséget jelent a hazai tűzifa áralakulására. Bár kitűnt, hogy a hazai termelő-érdekeltségek a gócponti felajánlást ellenzik, az államvasút ez évben a versenytárgyalást mégis a gócponti felajánlás alapján írta ki.

Szerinte ezek a körülmények pecsételték meg a magyar tűzifa sorsát és szolgáltattak alkalmat arra, hogy egy társaság a hazai erdőgazdaságok és hazai tűzifa árvédelmének hangzatos jelszavával a hazai tűzifa-monopólium megszerzésére törekedjék.

Erkölsi lehetetlenségnek tartja, hogy a hazai tűzifa ügye oly társaságra bízassék, amelynek az az érdeke, hogy minél több import-tűzifa jöjjön be. Ezt az óriási érdekellentétet már egymagában elegendőnek tartja arra, hogy az Egyesült Fabehozatali r.-t. ajánlatát, az Országos Erdészeti Egyesület félredobja.

A maga részéről az Egyesült Fabehozatali r.-t.-gal szemben a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik, mert részletesen ismertetett megbízható adatai szerint a r.-t. vállalt kötelezettségének nem tett eleget. Nem tartotta be többek között a részére előírt árkonkíciókat s nem felelt meg az ellenőrzőbizottsággal szemben fennálló kötelezettségeinek sem. Az általa importált mintegy 20.000 vagon tűzifából csupán 9.000 vagonról adott elszámolást s az ellenőrzőbizottság ma sem tudja még, hogy 11.000 vagon, kinek, hová és mily áron adott el.

A társaság vagyoni garanciáját tekintve, hogy a r.-t. eredetileg befizetett alaptőkéje mindössze csak 150.000 P-t tett ki, miután 124.000 vagon, tehát mintegy 25 millió pengő értékű tűzifa átvételéről van szó, még a felajánlott bankgarancia mellett sem tartja megfelelőnek.

Az a véleménye, hogy a r.-t. ajánlatával ezek után komolyan foglalkozni nem is lehet.

Nézete szerint továbbá a hazai tűzifa értékesítésének monopóliuma teljesen tönkre tenné a hazai fakereskedőket is, akikre pedig az erdőgazdaságnak mindenképpen szüksége van.

Ily monopolisztikus szerv felállítása nem biztosítaná a hazai tűzifa árvédelmét, sem pedig az erdőbirtokosok érdekeinek megvédését. Mint a Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő r.-t.-nak, a legnagyobb hazai erdőbirtokos faérdekeltségnek képviselője tiltakozik az Egyesült Fabehozzálati r.-t. ajánlatánk elfogadása ellen és egyben felolvassa azon erdőbirtokosok nyilatkozatát, akik megbízták azzal, hogy álláspontjukat az igen tisztelt igazgatóválasztmány tudomására hozza. Ezen tiltakozások szövege a következő: „Tudomásunkra jutott, hogy egy érdekeltség a hazai tűzifa értékesítését mint monopóliumot kívánja megszerezni. Ily monopólium ellen a legélénkebben tiltakozunk és felkérjük, hogy e tiltakozásunkat illetékes helyen nevünkől és megbízásunkból tudomásra hozni szíveskedjék.”

Ezen megbízatásnak a következő magyar erdőgazdaságok nevében tesz eleget:

Gróf Aponyi Károly Bátaapáti, gróf Cziráky Hitbizomány Nadap, Coburg-Koháry Hitbizomány, Diósjenői uradalom, Engel József és Adolf Pécs, gróf Esterházy János bakonyoszlopi uradalma, gróf Erdődy Sándor Jánosháza, gróf Erdődy Sándor Szentpéterfa, gróf Esterházy Móric csákvári hitb., id. gróf Esterházy László uradalma Bakonyzombathely, herceg Esterházy hitbizomány, gróf Esterházy Ferenc tatatóvárosi hitb., gróf Esterházy Pál uradalma Réde, Esztergomi főkáptalan kiskomáromi urad., Esztergomi főkáptalan pesti és esztergomi papnöveldek uradalma, Esztergomi főkáptalan Tapsony, Ferenc bajor kir. herceg sárvári urad., Frigyes főhercegi urad. Magyaróvár, Hercegszántói uradalom Esztergom, gróf Hunyadi József uradalom, Kegyes Tanítórend Somogytászar, Klosterneuburgi kanonokrend Mecserpuszta, Kőszeg sz. kir. város, gróf Lambert móri uradalma, gróf Majláth György uradalma Bakóca, Mándi Sándor simongáti uradalma, Montenuovo Sándor hg. urad. Németbój, gróf Merán Fülöp csákerényi uradalma, gróf Nádasdy Pál Bakonyháza, gróf Niczky Pál Bakonyszentmihály, Pannonhalmi főapátsági uradalom, Pécsi káptalani uradalom, Pécsi székesegyházi uradalom, Pécsi papnövelde uradalom, Pécsi püspöki uradalom, Pécs sz. kir. város erdőhivatala, Szatmári püspöki erdőgazdaság Bükkzsérc, gróf Széchenyi-féle nagycenki uradalom, gróf Teleky Tibor-féle uradalmak, báró Trauttenberg Frigyesné móri urad., Veszprémi székeskáptalan, Walla Ferenc Tündérmajor, özv. Walla Gyuláné Kardosrét, gróf Zichy Aladár uradalma Vajta, gróf Zichy János lángi uradalma, gróf Zichy Pál Nagyvázsöny, Székesfehérvári püspökség perőcsényi hitbizománya, gróf Pappenheim Szigfried Buják, Pénzeskúti uradalom és gróf Károlyi József lesencetomaji uradalma.

Ezen hazai erdőbirtokosok 384.000 k. hold hazai erdőgazdaságot, illetve 53.000 vagón hazai tűzifát képviselnek.

Amidőn a monopólium tervét elutasítják, oly indítvánnyal kíván szolgálni, amelynek teljesítése a legteljesebb mértékben elegendő arra, hogy a földművelésügyi miniszter úr által kitűzött nemes cél a hazai erdőgazdaság megmentése, a hazai tűzifa egységárának megvédése akár az erdőbirtokos osztály, akár a fogyasztóközönség, vagy a magyar fakereskedelem sérelme nélkül a legteljesebb mértékben megvalósítható.

Indítványozza, hogy az Egyesület elnöksége bizassék meg azzal, hogy úgy a földművelésügyi, valamint a kereskedelemügyi minisztériumokhoz a következő beadványt intézze.

Az Országos Erdészeti Egyesület legnagyobb köszönettel veszi a kormány azon készségét, mellyel a hazai tűzifa árvédelme útján a magyar erdőgazdaság megmentésére törekszik.

Az Egyesült Fabehozatali Rt. által benyújtott ajánlathoz az Egyesület, valamint annak erdőbirtokos tagjai hozzá nem járulhatnak, már csak azért sem, mert ugyanezen érdekeltség a tűzifaimport monopóliumát kezében tartja. Ily monopóliumnak bárki részére való megadását a hitelképesség, minőségi differenciák elbírálása, fizetés, átvétel, lehívási határidő, átvételi árak megállapítása stb. miatt megoldhatónak nem találjuk és az semmiesetre sem szolgálhatná a hazai erdőgazdaság, valamint a hazai tűzifa árvédelmének érdekeit.

Ezek elérése céljából az Egyesület arra kéri a magas kormányt, hogy a hazai tűzifa vasúti fuvardíja törént megdrágításának eltörlése, a tűzifa egyfázisú forgalmiadójának revízió alá vétele mellett:

1. az import tűzifára megállapított 35 aranykoronás vám változatlanul fenntartassék,

2. a tűzifaimport mindaddig beszüntetessék, ameddig a hazai készletek a szükségletet fedezik. Amennyiben kivételes esetekben vagy később behozatalra lenne szükség, erre állami szerv létesíttessék, az esetleges haszon legyen az államé, de behozatal csak akkor eszközölhető és addig tarthat, midőn a hazai tűzifa oly árnívón mozog, melyet a magyar erdőgazdaság rentabilitása megkövetel,

3. a cser- és tölgytűzifának a bükkfával való aránylagos kényszervásárlása, vagy keverése kormányrendelettel volna szabályozandó.

Báró Prónay György véleménye szerint az erdőbirtokosok tagadhatatlanul katasztrofális helyzetben vannak. Viszont alig van oly termelési ág, amelyen oly könnyen lehetne segíteni, mint az erdőgazdaságon, amely nem dolgozik exportra. A kormány többek között elsősorban megfelelő vámmal siethetne az erdőgazdaság segítségére.

A gazdasági életet teljesen desorganizáltak látja és ezért véleménye szerint — anélkül, hogy az Egyesült Fabehozatali r.-t. ajánlata mellett vagy ellene foglalna állást, — a tűzifa behozatalának kérdésével is komolyan foglalkozni és a behozatalt organizálni kellene. Nem hiszi, hogy a kormány a nagy nehézségekkel folyó kereskedelmi tárgyalásokon a tűzifa behozatala elől el tudna zárkózni.

Ha pedig a behozatalt koncedálni kell, azt csak oly módon lehet megengedni, hogy a belföldi faárakat le ne törje. Ezt pedig csak organizálással lehet biztosítani. Az organizáció leghivatottabb szerve véleménye szerint az Országos Erdészeti Egyesület volna. Állami szervezetre nem lehetne a kérdés megoldását bízni, mert azt nem tartja elég mozgékonnak. A legelső kereskedelemnek az organizációba való bevonását szükségesnek tartja. A fahasználatok engedélyezését, a termelést és értékesítést is kapcsolatba kell hozni az organizációval. A r.-t. ajánlatát nem tartja elfogadhatónak, mert semmiféle biztonság nincs a vállalat bonitása tekintetében.

Végeredményben a kérdés rendezése érdekében még a szezon előtt egy állami ellenőrzés alatt álló kereskedelmilug jól megalapozott organizáció létesítését javasolja.

Osztrólczy Miklós vál. tag Prónayval egyetértésben a r.-t. beadványát tárgyalásra nem tartja alkalmasnak. A helyzetet ő is katasztrofálisnak tartja s ezért a megoldás kérdésével tekintve, hogy a jelenlegi rendszer tarthatatlan, mindenképpen foglalkozni kell. Javítani kell véleménye szerint a tarifán. Vámforgalmi téren is könnyítéseket kellene hozni. Az állam pénzügyi helyzete azonban határt szab ezen a téren is. A kérdés megoldását az állam és érdekeltségek bevonásával létesítendő központi szervre kellene bízni. Akármilyen antipatikus is a gaz-

dák előtt az eszme, egyedül a központi szerv útján artja a kérdést megoldhatónak.

Miután incidentaliter nem lehet a kérdéssel foglalkozni, javasolja, hogy a választmány egy delegált bizottságot bízjon meg a kérdésnek gyors letárgyalásával.

Báró Inkey Pál vál. tag bekapcsolódva Osztrólczyk álláspontjába, javasolja, hogy az ajánlatot ne is vegyék tárgyalás alá. Ha az ajánlatot elfogadnák, az országban levő készletek összeírásának elrendelése következne. A maga részéről ily kényszerrendszabályokhoz nem járul hozzá. Megfoghatatlan előtte, hogy az ország megmentése érdekében magunk kérjünk ily kényszerintézkedéseket. Nem tartja helyesnek azt az álláspontot, hogy a szabad kereskedelem teszi tönkre a hazai fa árárt. A Prónay és Osztrólczyk által ajánlott módokat nem tartja a szabadkereskedelem elveivel összeegyeztethetőnek. Ellenez mindenféle kényszerrendszabályt és tiltakozik minden kényszerintézkedés ellen, amibe a termelést és értékesítést bele akarják vinni. Az organizáció véleménye szerint megvan az országban. A kereskedelem azt évszázadok alatt megfelelően kifejlesztette. A földművelésügyi minisztérium a forgalombahozatal kereteinek a megadására hivatott, amely mellett a kereskedelem a forgalmat lebonyolíthatja. Miután egy másik ajánlatról is szó van, kérdi, hogy komolynak vehető-e? A maga részéről a szabadkereskedelem kereteinek fenntartása mellett tartja szükségesnek az erdőgazdaság termelvényeinek az értékesítését.

Vitéz Rhédey László megjegyzi, hogy az erdőbirtokosi kar örömmel üdvözölte a kormánynak a termelés elősegítése érdekében tett intézkedéseit. A hazai termelést az ország szükségletének a fedezésére elegendőnek tartja. A tüzelés-technika fejlettsége is segítségünkre van e téren. Utal a nagymennyiségben értékesítetlenül visszamaradt áterdölési faanyagokra. Ha kedvező vasúti tarifával segítenék az erdőgazdaságot, nem tartana szükségesnek semilyen lépést. Az Országos Erdészeti Egyesületet is hibáztatja, hogy ily országos fontosságú komoly kérdésekben nem hallatta idejében jajszavát. További felszólalásában a román importtal foglalkozik, amelyet sérelmesnek tart. Ugyancsak feleslegesnek tartja a r. t. ajánlatával való foglalkozást, tekintve, hogy behozatalra nincs szükség. Ha behozatalra szorulnánk, arra legfeljebb tavasszal kerülhetne a sor. De akkor is felhasználható a friss fa, mely felaprítva gyorsan kiszárad.

Ajtay Jenő vál. tag annak a nézetének ad kifejezést, hogy nyomban radikálisan kell a fennálló bajokon segíteni. Már a múlt választmányi ülésen is szóvá tette, hogy az ellenőrzőbizottságban az erdőbirtokosok nincsenek megfelelő súllyal képviselve. Javasolja az ellenőrzőszervnek nagyobb megfelelő hatáskörrel való felruházását. Ha a statisztika szerint elegendő készlet áll rendelkezésre, úgy ne legyen fa behozható. Az ellenőrzőbizottság állapítsa meg továbbá, hogy mily áron hozható forgalomba a behozott fa. Az ellenőrzőszervbe véleménye szerint az erdőbirtokosokat majoritásban kell bevonni. A kérdést megoldhatónak tartja. Az államot is be kell kapcsolni azért, hogy az Alföld fásítás és termelési hitel érdekében bekapcsolódhassék.

Dr. Winter Rudolf tagadja, hogy kereskedelempolitikai okok kényszerítenék a kormányt a behozatal engedélyezésére. Véleménye szerint a belföldi termelés kielégíti a belfogyasztást s minden behozott vagon fa egy-egy vagon hazai fa korhadását segíti elő, amit semmiféle kereskedelempolitikával indokolni nem lehet. A kormányt vádolja azzal, hogy a koncesszió megadásával megölte a hazai fát.

A koncesszió csak arra volt jó, hogy az Egyesült Fabehozatali r.-t.-nak vagononként 11 pengő jövedelmet hozzon. A koncessziót a kormány visszavonhatja. A kérdés megoldását a koncesszió visszavonásában látja.

Javasolja, hogy az Egyesület tegyen előterjesztést aziránt, hogy a kormány már most vonja vissza a koncessziót az Egyesült Fabehozatali r.-t.-tól.

Báró Prónay György félreértett szavai helyreigazításaképpen kifejti, hogy elgondolását helyesnek tartja. Nézete szerint a jövőben kereskedelmi szerződéseket csak tűzifa behozatalának engedélyezése ellenében lehet kötni. Ebből az adottságból kiindulva a behozatalt olyképp kell irányítani, hogy a szabad kereskedelem ne használhassa fel azt az árak lerombolására. A termelés és a kereskedelem itt kerül ellentétbe. A kérdést tehát az erdőbirtokosok érdekében szabályozni kell, amit csak a legális kereskedelem bevonásával létesített organizáció végezhet. Miután a Fabehozatal r.-t. engedélye ez évben lejár, a behozatalt a jövőben oly szervre kell bízni, amely az erdőbirtokosok érdekeit teljes mértékben méltányolja. Egyben a kérdésnek egy bizottság elé való utalását javasolja azzal a megbízatással, hogy az itt elhangzottak alapján dolgozzon ki egy oly tervezetet, amely az erdőbirtokosok érdekeit is megvédi.

Rimler Pál vál. tag, aki az idei bécsi kongresszuson az egyesület képviselőjében résztvett, annak a nézetének ad kifejezést, hogy a fakérdés európai kérdéssé nőtte ki magát. A kongresszus állásfoglalását röviden ismertetve, utal az ott felolvasott deklarációra, amelyből megállapítható, hogy nem Magyarország baját tették itt szóvá, hanem Európáét.

Prónay fejtegetéseit aláírja, de mint egy nagy gazdaság vezetője az ajánlathoz is hozzászól. Végtelen megütközéssel veszi az ajánlatot, melyet a hazai erdőgazdaság elleni merényletnek tart. Megemlékezik egyben a kollégák által önzetlenül vezetett szervezetről, a Faértékesítő hivatalról, amely mellett a kereskedelemnek mégis nagy nehézségekkel kellett megküzdenie.

A hazai erdőgazdaság érdekében javasolja Véssey indítványának elfogadását és az ajánlat elutasítását.

Neményi Ferenc a faipari vállalatok érdekeltsege részéről foglalkozik a kérdéssel. Véleménye szerint az erdőkitermelési és fafeldolgozó üzemekben elhelyezkedő nagyon jelentős és az erdőbirtok szempontjából nélkülözhetetlen tőkét meg kell különböztetni attól a tőkétől, amely csak akkor jelentkezik, amikor kockázat nélküli túlzott jövedelmezősége biztosítottnak látszik. Az utóbbi tőkét az erdőbirtok veszedelmes ellenségének tartja. A fakitermelő és feldolgozó vállalatok igazi érdeke nem lehet más, minthogy az erdőbirtokkal a legteljesebb harmóniában együtt haladjanak és arra kell törekedniök, hogy a magyar erdők megfelelő jövedelemre tegyenek szert, mert enélkül nemzeti létünk bizonytalansága csak fokozódni fog. Az Egyesült Fabehozatali r.-t. ajánlatát csak alkalomnak tekinti véleményének elmondására.

Nem tartja tovább eltűrhetőnek, hogy az erdőbirtokosok minden gazdasági érdek ellenére folytonosan csak veszítsenek termelvényeiken. A kormány, amely az erdők kiterjedtebb használatára adott lehetőséget, a közel 100.000 vagon tűzifa behozatalára adott engedélyével derutálta a piacot és ezzel módot nyújtott a tűzifaárak lerombolására. A kérdést orvosolni kell és lehetetlenné kell tenni azok létezését, akik saját hasznuk biztosítása mellett a legális kereskedelem tönkretételén fáradoznak. Reméli, hogy az Egyesült Fabehozatali egyébként célszerű ajánlatával felrázza az erdőbirtokosságot. Miután kétséges, hogy az alakulat multja miatt érdemes-e a bizalomra, javasolja, hogy az egyesület legyen ennek kivizsgálásában a kormány segítségére és hasson oda, hogy az egyesület befolyásának érvényesülése és a kormány ellenőrzése mellett működjön akár az Egyesült Fabehozatali, vagy akár más társaság is, amely a tűzifa forgalmának irányítására koncessziót nyerne. Tegyen továbbá az

egyesület a kormánynak arra is javaslatot, hogy az árvédelem érdekében a faforgalmat szabályozza és jelölje meg azokat a módokat, amelyek mellett a fogyasztás részére minden árrágitás mellőzhető.

Javasolja, hogy a választmány foglaljon amellett állást, hogy

1. a kormányt támogatni fogja azon szándékának végrehajtásában, hogy a belföldi tűzifa árszintjének védelmére megfelelő intézkedéseket tesz,

2. helyesli, hogy végrehajtó szervként egy kereskedelmi társaságot jelöl ki, azzal megállapodást létesít,

3. a koncesszionált társaság anyagi felkészültségének és megbízhatóságának, valamint feltételeinek kivizsgálásában korlátlan vétőjogának biztosítása mellett résztvenni kíván,

4. a korábban már felállított árvizsgálóbizottság ügykörének a tűzifa teljes forgalmára való kiterjesztéséhez és permanens működtetéséhez ragaszkodni fog.

Véssey Ferenc vál. tag újabb felszólalásában tagadásba veszi, hogy a román szerződés kötése alkalmával szükség lett volna arra, hogy vagononként 15 aranypengőt ajándékozzunk. Nincs kormány, mely igazolni tudná, hogy miért kell román részről 40 millió pengő importot elszemvedni, amikor oda csak 20 millió pengő értéket viszünk ki. Tagadja, hogy további áldozatokra van szükség. További importra nincs szükség, mert azt a magyar termelés el nem viselheti.

Elképzelhetetlen, hogy egy szerv mindent átvehessen, hogy az egyesáragakat az állapítsa meg. Elképzelhetetlen oly ellenőrzőbizottság is, mely ily körülmények mellett az ellenőrzést megfelelően gyakorolhatná. Ismételten a legnagyobb tisztelettel határozottan állást foglal a monopolisztikus megoldás ellen s fenntartja előadott javaslatát.

Osztrólczy Miklós félreértett szavai helyreigazítása után megjegyzi, hogy a szabad kereskedelem is monopóliumokra vezethet. Véleménye szerint, amikor a külföldi betörés lehetősége fennáll, akkor ellenszervre is szükség van. Ismételten javasolja egy bizottság delegálását.

Barsy Nándor a kérdés elbírálásánál nem az egyesület, hanem a 400.000 kat. holdat kitevő erdőbirtok szempontját tartja figyelembe veendőnek. Lehetetlennek tartja, hogy amíg az állam az egyik oldalán kimondhatatlan terheket ró az erdőbirtokra, akkor a másik oldalon ne segítse azokat az értékesítésnél.

Biró Zoltán ügyvezető a következő észrevételeket fűzi az eddig elhangzottakhoz. Mindenekelőtt egy vádra reflektálva kijelenti, hogy alig hiszi, hogy nála nagyobb fanatikusa lenne a hazai erdőgazdaságnak. A tarifakérdés terén minden akciót további csökkentés érdekében lehetetlenek tart. A behozatal kérdése tekintetében a kormány részéről is javítható utat kell keresni. A románokkal kötött szerződés felbontása nélkül nem lehet a kérdést megfelelően rendezni. A románoknál vámkontingensről van szó. A kereskedelemügyi minisztériumnak is az az álláspontja, hogy a román szerződést meg nem tagadhatja. Véleménye szerint meg kell állapítani, hogy időnként mire van szükség. A hivatalos statisztika szerint az elmúlt évben 183.000 vagon tűzifa került szállításra. Az erdőbirtokosok szerint 135.000 vagon lett kitermelve, tehát bizonyos hiány fennáll, amely behozható.

A maga részéről ellene van annak, hogy az egyesület olyan javaslattal járuljon a kormány elé, melyet védeni nem tud.

Véleménye szerint azt kell kérni, hogy csak annyi tűzifa behozatalára adjanak engedélyt, amire szükség van s az engedélyt havonként adják ki magyar termelés érdekeinek megfelelően. Kéri, hogy a kérdés elbírálásánál vegyék az általa hangoztatott szempontokat is figyelembe.

Gróf Hadik János elnök Véssey Ferenc indítványa 1. és 2. pontjának olyképpen való módosítását javasolja, hogy az import-tűzifára a

vámmegeállapítás a hazai termelés és értékesítés érdekében történjék s hogy az állami szerv felállítására vonatkozó javaslat hagyassék ki, amihez indítványt tevő hozzájárul.

Az igazgatóválasztmány ezek után Véssey Ferencnek az elnök által módosított indítványa fölött szavazva, azt egy szavazat ellenében elfogadja s így az Egyesült Fabehozatali r.-t. ajánlata alimine elutasítást nyert.

Gróf Hadik János elnök ezután báró Prónay György indítványát bocsátja szavazás alá. Igazat ad egyben Osztrólczky Miklósnak, hogy a külföldi fa behozatala csak egy mód a mezőgazdasági termékeink kivitelének elősegítésére. Azon a nézeten van, hogy ennek ne állják útját s hogy semmiféle nyerészkedési vállalat ne nyerhesse el a behozatalt. Oly módon kellene a kérdést megoldani, amit az Ausztriában az Arbeitsgemeinschaft útján megoldást nyert. A lebonyolítás teljes ellenőrzés mellett teljes nyíltsággal folyjon. Kéri, hogy ily értelemben foglaljon állást az igazgatóválasztmány.

Az igazgatóválasztmány báró Prónay György indítványát egyhangúan bizottsági tárgyalásra utalja.

Gróf Hadik János elnök dr. Winternek a koncesszió visszavonására vonatkozó javaslatát a maga részéről elfogadhatónak véli, nem lát akadályt ilyértelmű ehatározásra.

Báró Waldbott Kelemen alelnök véleménye szerint nem kellene adig állást foglalni, amíg meg nem állapítható, hogy mily következményeket vonhat maga után a koncesszió megvonása.

Gróf Hadik János elnök véleménye szerint úgy vagyunk ezzel is, mint más kérdésekkel. Egyben vitéz Rhédeynek is válaszol arra a megjegyzésére, hogy az Erdészeti Egyesület nem hallatta idejében a jajsavát. Nemcsak az Erdészeti Egyesületnek, de még a kormánnyal összeköttetésben álló vámbizottságnak sem volt módjában állást foglalni. Mindig kész tények elé lettek állítva.

Papp Béla vál. tag dr. Winter indítványával kapcsolatban magyarállattal szolgál. A csehek a provizórium alapján kaptak ugyan 20.000 vaggon tűzifa behozatalára engedélyt, két hónap helyett azonban négy hónap alatt is csak 10.000 vagonnal tudtak importálni. Az a véleménye, hogy ha a koncesszió megvonását kérjük, a magyar fának térvesztesége lesz. Azt javasolja, hogy a koncessziót ne hosszabbítsák meg, hanem biztosítsák a magyar fának ugyanazokat az előnyöket, amiket a szerződés biztosított.

Ajtay Jenő vál. tag szerint az adott helyzettel számolni kell. Ha megszüntetnék a koncessziót, az importfa minden nyakló nélkül özönlene be. Véleménye szerint a rendelkezésre álló eszközöket kell igénybe venni. Az ellenőrzőbizottság hatáskörét kell úgy megállapítani, hogy a bajokon segíthessen. Alakítani kell továbbá egy szervet, legyen annak bármily elnevezése, amely az Egyesült Fabehozatali r.-t. szerződésének lejártá után a kérdést megfelelően megoldja.

Dr. Winter ismételten hangoztatja, hogy a szerződés visszavonásának semmi akadálya nincs, mert a kormány a behozatalt a szükség szerint irányíthatja.

A szerződést véleménye szerint azonnal fel kell bontani, semmi szükség nincs arra, hogy a r.-t. nyerészkedjen. Javaslatát fenntartja.

Gróf Hadik János elnök a r.-t. által esetleg követelhető kártérítésre való figyelemmel Papp Béla javaslatának kiegészítéseképpen oly közbevető indítványt tesz, hogy az egyesület intézzen felterjesztést a földművelésügyi kormányhoz aziránt, hogy a szerződést 1932. év végével történő lejártakor bontsa fel s már most változtassa meg az ellenőrzőbizottság hatáskörét olyképpen, hogy a bizottságban nem a hivatalos kö-

zegek, hanem a termelő- és kereskedőérdekeltség képviselői legyenek túlsúlyban.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan az elnök javaslata értelmében határoz.

Véssey Ferenc nagy hálával veszi az elnök indítványát, de annak még olyképpen való kiegészítését kéri, hogy a földművelésügyi miniszter úr az ellenőrzőbizottság átszervezése alkalmával az igazgatóválasztmány által delegált szűkebbkörű bizottságot is hallgassa meg.

Az igazgatóválasztmány Véssey indítványát egyhangúlag elfogadja és a szűkebbkörű bizottságba Biró Zoltán ügyvezetón kívül Karsay Károly, Ajtay Jenő, gróf Teleki József és Véssey Ferenc vál. tagokat delegálja.

Az igazgatóválasztmány végül Osztróluczky Miklós javaslatát az általános erdőgazdasági bizottság elé utalja azzal, hogy a válság megoldása érdekében terjesszen javaslatot az igazgatóválasztmány elé.

Az előrehaladott időre való tekintettel elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

Rövid feljegyzések

az Országos Erdészeti Egyesület általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő, valamint adó-, vám- és tarifaügyi bizottságának 1932. évi augusztus hó 6-án az Egyesület székházában tartott együttes üléséről.

Megjelentek: gróf Hadik János elnök, Biró Zoltán ügyvezető, Ajtay Jenő, dr. Ajtay Sándor, báró Inkey Pál, Karsay Károly, Kallivoda Andor, gróf Keglevich Gyula, Osztróluczky Miklós, örgróf Pallavicini Alfonz Károly, Papp Béla, Schmidt Károly, gróf Teleki József, Véssey Ferenc, Vuk Gyula választmányi tagok, Orosz Antal és Lengyel Sándor segédtitkár.

Kimentését kérte: Péch Kálmán, Rimler Pál és báró Waldbott Kelemen.

Gróf Hadik János elnök a megjelent urakat üdvözölve, az összehívott bizottsági ülést, melyre a meghívók idejében lettek szétküldve és amely határozatképes, megnyitja.

A tárgyalás megkezdése előtt megjegyzés formájában felhívja a figyelmet a legutóbbi bizalmasoknak nyilvánított tárgyalásokkal kapcsolatban egyes napilapokban — indiszkréció folytán — megjelent közleményekre.

Megjegyzi, hogy ily körülmények között nagyon is nehéz a kért indiszkréciót megtartani, mert a közlemény egyoldalú informálása megengedhetetlen.

A faszakma egyes lapjainak az Egyesült Fabehozatali Rt. ajánlatának elutasításával kapcsolatban hozott az a híradása, hogy a faárak estek, mutatja, hogy milyen óvatossággal kell eljárni, mert ott, ahol nagy üzleti érdekek forognak kockán, minden eszközt felhasználnak. Tudvalevő, hogy e híradással szemben, annak éppen ellenkezője következett be.

Elnök közli egyben, hogy az igazgatóválasztmány határozatából összehívott együttes bizottságnak az a feladata, hogy a magyar tűzifa értékesítése és árvédelme, s általában a tűzifabehozatal ügyében állást foglaljon. Tekintve, hogy a behozatali Rt. értesülése szerint dömping árakkal dolgozott és nem érte el a kitűzött célt, véleménye szerint a kérdést a fogyasztás érdekeinek sérelme nélkül kellene megoldani olyképpen, hogy az importfa elhelyezése sikerüljön anélkül, hogy a magyar fának konkurrenciát támasztanánk.

Egy másik kérdés az volna, hogy hogyan lehetne a mai súlyos gazdasági viszonyok között a magyar fának megfelelő áron való elhelyezését biztosítani. Oly rendezést tartana kívánatosnak, amely mellett a birtokos fáját biztosan értékesíthesse, s hogy a termeléshez megfelelő előleget kaphasson. Az ellenőrzőbizottság hatáskörét pedig — nézete szerint — úgy kell átszervezni, hogy a kellő ellenőrzés gyakorlására megfelelő hatáskörrel legyen felruházva s hogy működése általános megnyugvást keltsen.

Ezután **ügyvezető** beszámol a tűzifa árvédelmével kapcsolatban a földművelésügyi minisztériumban folytatott tárgyalásokról és ismerteti a Gáspár Fülöp által felvetett keverési tervet, amely szerint a bükk tűzifát csak 30—70%-ban más keményfával keverve szabadna értékesíteni. Előadja továbbá, hogy a tárgyalásokon a magyar fatermelők, fakeskedők és faiparosok a behozatal engedélyezését belföldi fa vásárlásának igazolásához kívánták kötni.

Egyben közli, hogy a budapesti gőzfavágók az árak leromlását a budapesti piac szervezetlenségében látják, mert a verseny következtében kialakult alacsony fogyasztói árakhoz alkalmazkodva, csak igen olcsó ajánlatokat tudnak a termelőknek tenni.

Ügyvezető a tárgyalásokon az egyesület részéről azt a kijelentést tette, hogy úgy a keverési rendeletet a kellő ellenőrzés biztosítása mellett, mint a belföldi fa kötelező felvásárlását köszönettel venné, kérte azonban a minisztériumot, hogy várja meg az Egyesület vonatkozó előterjesztését.

Közli továbbá, hogy az elnöklő államtitkár kijelentette, hogy a maga részéről a két javaslatot szívesen látja, s örömmel hallotta a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjétől, hogy a behozattal kapcsolatos belföldi favásárlási kényszer aligha fog akadályokba ütközni. Megismételte továbbá a földművelésügyi minisztérium aziránti készségét, hogy a magyar tűzifa árvédelme érdekében minden lehető el kíván követni. Várja az egyesület vonatkozó javaslatait.

Ezekután **ügyvezető** az együttes bizottságot a földművelésügyi kormányzatnak arról az álláspontjáról tájékoztatta, amelyet az államtitkár úr még az értekezlet megkezdése előtt a vasúti tarifa további csökkentése, a forgalmiadó mérséklése, az ellenőrzőbizottság működésének megváltoztatása és a külföldi behozatal betiltása ügyében vele közölt.

A megindult tárgyalás során **gróf Keglevich Gyula** a magyar fakészletek pontos mennyisége megállapításának szükségességére hívja fel a figyelmet és egyben annak a véleményének ad kifejezést, hogy amennyiben a lebonyolítás szempontjából valamilyen szervre lenne szükség, az ne lehessen nyereszkesdesre alakult társaság.

Gróf Hadik János: Utal a Papp Béla által bejelentett hivatalos adatokra, amelyek szerint 216.000 vagon a kitermelt készlet, amelyből 125.000 vagon kerül vasúton forgalomba. A szükséglet vasúton és hajón szállítandó fában 183—185.000 vagon. A hiányt csak külföldi fával lehet pótolni. A behozatal lebonyolítása — véleménye szerint — egy szerv feladata volna.

Vuk Gyula: Oly megoldást javasol, hogy külföldi fa behozatalára csak az kapjon engedélyt, aki a földművelésügyi minisztérium által összeállított statisztikai adatoknak megfelelően, legalább kétszerannyi belföldi tűzifa megvásárlását igazolta.

Osztrólczy Miklós: Egy szervezet felállításának szükségességét hangoztatja, ha most nem lehetne, legalább a jövőt illetőleg. Az erdőbirtokosok szempontjából a faárak stabilizálását és az ezzel kapcsolatos hitelképességet rendkívül fontosnak tartja és az árstabilizáció gondolatával való foglalkozást javasolja.

Ügynevező: Osztroluczky javaslatával kapcsolatban egy oly ajánlatra hívja fel a figyelmet, amely a magyar fát előre megállapított fix áron megvásárolni hajlandó. Ellenértékül a budapesti piacon eladásra kerülő fa árának a szabályozását kéri. Ügyvezető az utat járhatónak tartja, mert a birtokosoknak védelmet jelentene.

Báró Inkey Pál: Külön szerv felállítását nem tartja szükségesnek, mert a fa értékesítése a szervezett kereskedelem feladata.

Gróf Hadik János: Inkey szavaira reflektálva, utal első beszéde során tett kijelentéseire, amely szerint a szerv felállítását csak arra az esetre tartja szükségesnek, ha a kérdés másképpen nem volna megoldható. Ha a kormány a szerv felállítását szükségesnek tartja, akkor ez olyan kell legyen, amelyik az alkalmas megoldást biztosítja, s amelyben a birtokosok és kereskedők képviselve vannak. A kereskedelemnek nagy híve és nem lát veszedelmet abban, ha a birtokosok a kereskedőkkel együtt dolgoznak. A szerv felállításában nem lát veszedelmet a birtokos osztályra. Kötelességszerűen keresi a termelőket megnyugtató legjobb megoldást.

Véssey Ferenc: Vuk indítványát teljes mértékben helyesli és annak elfogadását javasolja. Javasolja továbbá, hogy az Egyesület az erdőbirtokos osztály tagjaihoz intézendő felhívás útján elsősorban állapítsa meg a még eladatlan famennyiséget.

Ajtay Jenő: Az ellenőrzőbizottság átszervezését javasolja és ismereti a delegált szűkebbkörű bizottság vonatkozó előterjesztését.

Papp Bélának a javaslatra vonatkozóan az a megjegyzése, hogy az ellenőrzőbizottság nemcsak a termelői, hanem a fogyasztói érdekeket is szem előtt kell tartsa. Kizártnak tartja a bizottság oly irányú átszervezését, hogy abban ne a kormányé legyen a döntő szó.

Gróf Hadik János: A Rt. ellen elhangzott vádakat teszi szóvá. Véleménye szerint hogyha megállapíthatók a visszaélések, a legkevesebb, hogy a koncesszió megvonása helyett a bizottságot átszervezzék.

Papp Béla: A Rt. olcsóbb eladásaira vonatkozó tájékoztatásával kapcsolatban megjegyzi, hogy az elhangzott vádak megvizsgálása folyamatban van. A koncesszió megvonását a maga részéről nem merné javasolni, mert a magyar fa nagy tévesztést szenvedne.

Véssey Ferenc: A bizottság működését nem tartja alkalmasnak a magyar fa megvédésére. Amennyiben az átszervezés nem történne meg, újból kérni fogja a bizottsági tagság alól való felmentését.

Osztroluczky Miklós: Egy bizottság delegálását javasolja, amelynek az lenne a feladata, hogy a bejelentett adatok alapján foglalkozzék a szerv felállítása szükségességének, valamint az árak stabilizálásának kérdésével az erdőbirtokosság és a közérdek megvédése céljából. Az árak stabilizálására véleménye szerint mindenképpen szükség van.

Ügyvezető: A hazai tűzifa felvásárlására vonatkozóan beérkezett ajánlatra ismétlen felhívja a bizottság figyelmét. Az ajánlat elfogadása ellen Vuk Gyula — tekintve, hogy a Behozatali Rt. helyett most 10 szénimportőr kapná meg a favásárlás jogát, — állást foglal.

Gróf Hadik János elnök: Megjegyzi, hogy az ajánlat csak akkor tárgyalható, ha konkrét javaslatot tesznek.

Ismételt hozzászólások után a bizottság a következő határozatokat hozta:

Vuk Gyula választmányi és bizottsági tag indítványa:

Intézzon az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztést a földművelésügyi minisztériumhoz aziránt, hogy a külföldi fa vásárlását és behozatalának engedélyezését a földművelésügyi minisztérium által összeállított statisztikai adatoknak megfelelően legalább kétszerannyi belföldi

származású cser és tölgy tűzifa megvásárlásának és leszállításának igazolásához kösse.

A külföldi fa vásárlására az engedélyt, valamint a szükséges behozatali engedélyt csak akkor adják ki, amikor a kérvényező eredeti fuvarlevelekkel igazolta, hogy kétszerakkora mennyiségű belföldi tűzifát megvásárolt és leszállított.

Osztróluetzky Miklós választmányi és bizottsági tag indítványa:

Mivel az eddigi érvényben álló és ezután alkalmazásba venni javasolt intézkedések még mindig nem biztosítják teljes mértékben azt, hogy a birtokosok kezén lévő magyar tűzifa ára bizonyos — a termelési költségeket feltétlenül meghaladó — árszinten alul ne süllyedjen, foglalkozzék az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmánya és illetékes bizottságai azzal a kérdéssel, mi módon lehetne a piacra kerülő magyar tűzifáért az erdőbirtokos, illetőleg termelő részére egy ilyen meghatározandó ártételt feltétlenül biztosítani.

Ennek a kérdésnek a megoldásával kapcsolatosan iparkodjék az igazgatóválasztmány a termelési-hitel kérdését is kedvezően dűlőre juttatni.

Véssey Ferenc választmányi és bizottsági tag indítványa:

Intézzék az Országos Erdészeti Egyesület felhívást az összes erdőbirtokosokhoz abban az irányban, hogy az e hónap végével rendelkezésükre álló tűzifakészleteket termelési idő, fanem, választék és feladóállomások szerint elkülönítve az Országos Erdészeti Egyesületnek jelentésük be, a mennyiségeknek 10.000 kg-os vasúti kocsi rakományokban való kitüntetésével.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat az Egyesület küldje széjjel s hatalmazza fel az igazgatóválasztmány az Egyesület vezetőségét, hogy a készletek összeírásánál és összesítésénél fölmerülő kiadásokat, mint előirányzat nélküli kiadást az Egyesület bevételeiből fedezhesse.

Az Egyesült Fabehozatali Rt. Ellenőrző Bizottságának miként való átszervezése ügyében kiküldött bizottság javaslata:

Az Ellenőrző Bizottság tagjai akként volnának összeállítandók, hogy abban a hazai erdőtulajdonos- és fatermelőérdekeltség abszolút túlsúlyt nyerjen. A Budapesti Gőzfavágók Egyesületének kiküldöttje nem tekinthető az erdőbirtokos és fatermelőérdekeltség tagjának, miután hazai tűzifának csupán kisebb töredékét használja fel, érdekei sem egyeznek az erdőbirtokos osztály érdekeivel, mert üzleti érdeke egyedül az, hogy olcsón vásárolhasson.

A Bizottság tagjainak a miniszteri rendeletben megállapított összeférhetlenségi esetein kívül még külön is megállapítandó volna az, hogy a Bizottság egy tagja sem állhat a Részvénytársasággal üzleti összekötésben és attól semmiféle szívességet akár közvetve, akár közvetlenül igénybe nem vehet.

A Bizottság egyik tagja sem lehet a Bizottság elnökének hivatali, vagy szolgálatbeli alárendeltje.

A Bizottság mellé a kormány által két, az állam szolgálatában álló számvevő volna kirendelendő, akik a számszerinti ellenőrzést a Bizottság utasításai alapján eszközölnék és a Bizottság által kívánt időközökben arról a Bizottságnak jelentést tennének.

Az ármegállapításokat a Bizottság kizárólag a hazai tűzifa védelme szempontjából tartozna eszközölni, mely ármegállapítás azonban semmi esetre sem lehet alacsonyabb, mint az az ár, amilyen áron az importfa 1930—1931. telén forgalomban volt. Az árak megállapításánál a Bizottságot az Egyesült Fabehozatali Rt. és a külföldi termelők között létesített vagy létesítendő bármilyen megállapodás sem befolyásolhatja.

Nem állapítható meg külön-külön egységár az I., II. és III. osztályu vagy egyéb minőségű és választékú tüzfára, hanem csupán az I. osztályú bükk hasábfára mindenkor megállapított egységár vonatkozhatik minden fanemre és választékra.

Minden, a vevő által történt minőségi kifogásolás az Ellenőrző Bizottságnak azonnal bejelentendő, bármely engedmény csak az Ellenőrző Bizottság esetenkénti külön hozzájárulásával adható. A minőségi kifogások mennyisége azonban semmiesetre sem haladhatja túl az illető hónapban importált össz mennyiség 5 százalékát.

Amennyiben a minőségileg kifogásolt szállítmányok mennyisége az 5%-ot bármelyik hónapban is meghaladná, azt a többletet az Ellenőrző Bizottság jogosult lefoglalni, az inségakció javára árverésen értékesíteni anélkül, hogy a fáért, vagy egyéb címen a Rt. bármit is követelhetne. Az ily árverésen értékesített famennyiséget azonban az illető hónapra megállapított beszállítható mennyiségbe be kell tudni.

Mindaddig, amíg az Egyesült Fabehozatali Rt.-nak adott koncesszió fennáll, import tüzfát kizárólag az Egyesült Fabehozatali Rt. adhat el és hozhat forgalomba, a külföldi termelők Magyarországra ily eladásokat közvetlenül ne eszközölhessenek.

Az eddig biankó kiadott összes tüzfabehozatali engedélyek azonnal hatálytalanítandók lennének és a tüzfabehozatal csak külön behozatali engedélyek, illetve a Bizottság által előzetesen esetről-esetre elbírált engedélyezések alapján eszközölhetők, kizárólag azon elv alapján, amennyiben a hazai tüzfatermelés, illetve készletek mellett behozatalra egyes adott speciális esetekben még tényleges szükség mutatkozna.

A Bizottságnak a behozatal engedélyezésénél egyedül azt a szempontot kelljen követnie, hogy a rendelkezésre álló hazai készletek, valamint a szükséglet arányában tényleg szükség van-e az importra.

A Bizottság tartozik a 73.236—1931. F. M. miniszteri rendeletben foglalt 1—4. pontokon kívül az 5. pontban foglalt hivatásának is megfelelni és a Rt.-ot ellenőrizni a tekintetben, hogy a Rt. köteles az importálandó tüzfamennyiség irányítása, elosztása, a fa rendeltetési helye és a kereskedők között való szétosztása tekintetében is a Bizottság előzetes hozzájárulását kikérni.

Az Ellenőrző Bizottság a Rt. által eszközölt akár lekötéseket, vagy a tényleges szállításokat csak az esetben szankcionálhatja, ha a Rt. előbbiekre vonatkozó hozzájárulását a Bizottságtól tényleg megkapta és az illető tétel behozatalát a Bizottság előzetesen tényleg engedélyezte.

Véssey Ferenc indítványának elfogadásával kapcsolatban felmerülő költségek fedezéséhez a bizottság felhatalmazás megadását javasolja.

Ügyvezető: Ezután röviden a műfatermékek forgalmiadóváltás kérdésének rendezése ügyében folytatott tárgyalások eredményét ismerteti. (Lásd: Erdészeti Lapok július—augusztusi füzetének Krónikáját.)

Véssey Ferenc: A kérdéshez szólva javasolja, hogyha nem hajlandók a tő mellett a gömbfa után a fázisos forgalmiadót kivetni, úgy vegyék le a napirendről.

Ügyvezető javaslatára az együttes bizottság egyhanguan azt a javaslatot terjeszti az igazgatóválasztmány elé, hogy a műfatermékek forgalmiadójának rendezése ügyében forduljon az Egyesület a 33-as bizottsághoz oly kéressel, miszerint a külföldi fára is vessenek ki forgalmiadót s ezt engedjék át alföld-fásítási célokra. A belföldi fánál marad úgy, ahogy jelenleg érvényben van.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

Kmft.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának 1932. évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor tartott üléséről.

Jelen voltak: Hadik János gróf elnök, Biró Zoltán ügyvezető, Ajtay Jenő, Fröhlich Brunó, Hinfner György, Ivanich Ferenc, Marsay Károly, Keglevich Gyula gróf, ifj. Mailáth József gróf, Onczay László, Papp Béla, Papp-Szász Tamás, Rimler Pál, Schmidt Károly, Sipos Antal, Takács Zsigmond, ifj. Teleki József gróf, Véssey Ferenc, Vuk Gyula vál. tagok, Pászthory Ödön, Csóka József rendes tagok és Lengyel Sándor segédtitkár

Hadik János gróf elnök: Tisztelt választmány! Van szerencsém az ülést megnyitni.

A meghívók szabályszerűen szétküldettek s az itt megjelent tagok biztosítják azt, hogy határozatképesek vagyunk.

Biró Zoltán ügyvezető igazgató bejelenti, hogy az ülésről a következők kimentették magukat: Waldbott Kelemen báró alelnök, Földváry Miksa, Kiss Ferenc, Kovács Gábor, Matusovits Péter, Nagy László, Osztrólczy Miklós, Pallavicini Alfonz Károly örgróf, Róth Gyula és Zügen Nándor vál. tag urak.

Hadik János gróf elnök: A jegyzőkönyv hitelesítésére Fröhlich és Vuk választmányi tag urakat kérem fel.

Amint méltóztatnak tudni, az Erdészeti Egyesületet felszólította a földművelésügyi miniszter, hogy a tűzifa-kérdésben foglaljon állást és tegyen javaslatot. Kiadtuk az ügyet az általános erdőgazdasági és az adó-, vám- és tarifaügyi bizottságoknak, amelyek azt együttesen tárgyalták és a most majd előterjesztendő javaslatot megtették.

Hosszas felszólalások után egyhangúlag fogadták el ezt a javaslatot, dacára annak, hogy a javaslatot én még külön pöntonként is felolvastattam, tehát mindenkinek alkalma nyílt az adott körülmények között észrevételeit megtenni. Ezt csak azért említem meg, mert nagyon kérném az urakat, méltóztassanak talán a felszólalásaikat lehetőleg rövidre szabni azért, hogy azután a javaslatnak egyes pontozatait ne már előrehaladott időben — mint a multkor — tárgyaljuk s így esetleg aztán olyasvalami kerüljön a szövegbe, ami nem felel meg teljesen a választmány felfogásának, hanem, hogy alkalmunk legyen a javaslat szövegének megállapítására több időt fordítani. Hallom ugyanis, hogy vannak bizonyos észrevételek. A bizottságnak a javaslata ugyanis semilyen irányban sem kötelező a választmányra, sőt azokra sem, akik ebben a tárgyalásban résztvettek, csak szebb és tisztább munkát végzünk, hogyha az egyes pontoknál mindenki megteszi a maga észrevételeit, hogy azután közmegnyugvásra és — talán nem lesz szükség szavazásra — lehetőleg egyhangúlag állapítsuk meg ezt a fontos felterjesztés szövegét, amelyet a földművelésügyi miniszterhez intézünk.

Már most két kérdés van, amely az Erdészeti Egyesületet is foglalkoztatja. Az egyik kérdés éppen az, amiről most szólottam: a tűzifa-kérdés, a másik pedig a műfabehozatalnak a kérdése. Ezt a két témát a földművelésügyi miniszter teljesen elválasztotta egymástól. A műfaimport kérdésében folytatott tárgyalások során végleges terv nem alakult ki és ilyen tervezet elkészítésére Egyesületünk megbízást nem kapott.

E kérdésre nézve említettem — és ezt ma is fenntartom —, hogy amennyiben a kormány a külállamokkal — Ausztriával, Csehországgal, stb. — folytatandó tárgyalások során szükségesnek tartaná — mint ahogy én azt hiszem, hogy tényleg erre fog kerülni a sor —, itt is egy

szervet felállítani, már eleve kell hogy kijelentsem, hogy ez a szerv nem lehet nyereszkesedésre alakuló részvenytársaság, (Ugy van! Ugy van! Élénk helyeslés), hanem olyan szerv kell hogy legyen, amelyben elsősorban erdőbirtokosok, (Élénk helyeslés) a feldolgozó ipar s a legalis kereskedelem képviselői legyenek benne s amely szerv tulajdonképpen hivatalva volna irányítani az egész fabehozatalnak a menetét, mértékét, stb. (Ugy van! Élénk helyeslés.)

Természetes, hogy a szerv létesítésének előfeltétele az, hogy a kormány tisztába jöjjön a külkereskedelmi tárgyalások során a külföldi államokkal szemben elfoglalandó álláspontja tekintetében. Azt az álláspontot a földművelésügyi minisztérium — tudtommal — nem foglalta még el véglegesen, hogy ez a kérdés nem oldható meg máskép, mint egy szerv felállításával. De ha a kormány arra a meggyőződésre jut, hogy erre a szervre szükség van, mi ez ellen elvileg nem tiltakozhatunk, mert hiszen a kormánynak a feladata a lehető legelőnyösebb feltételekkel megkötni a megállapodást a szomszéd államokkal és a kormány feladata, hogy e megállapodások megkötésénél az összes mérlegelendő szempontokat figyelembe vegye. Így figyelemmel kell lennie a mezőgazdasági cikkek exportjára, amelyet rekompenzáció biztosítása nélkül megoldani nem lehet. Már többször megállapítottuk, hogy az Erdészeti Egyesület — minden egyoldalú egyéni érdek fölé emelkedve — azt az álláspontot foglalta el, hogy a mezőgazdasági termények kivitele érdekében belenyugszik abba, hogy bizonyos mennyiségű műfa jöjjön be külföldről, feltételek nélkül, mert a műfaszükségletét az országnak — sajnos — mi egyedül, ebben a megcsonkított állapotban úgysem tudjuk fedezni, csak aránylag kis részben.

Hallottam olyan kijelentést, hogy a minisztérium vár az Erdészeti Egyesület állásfoglalására és hogyha az nem fog kellő időben, rövid időn belül javaslatot előterjeszteni, akkor majd a miniszter meghallgatásunk nélkül fog intézkedni a műfabehozatal kérdésében.

Az elmondottak után nem érhet bennünket az a szemrehányás — és kérem Papp öméltóságát, legyen szíves ezt bejelenteni az államtitkár úrnak és a miniszter úrnak is alkalmilag —, hogy az Erdészeti Egyesület bármiféle mulasztást követett el.

A külföldi műfabehozatal tekintetében — amint tudom — több ajánlat is érkezett, de ezeket az ajánlatokat se kaptuk még meg a minisztérium részéről, hogy véleményt adhassunk, vagy elbírálhassuk azokat, ennek következtében bennünket semmiféle mulasztás e tekintetben sem terhelhet. (Ugy van! Ugy van!)

Megtesszük a kötelességünket (Helyeslés), mindenki láthatja, ismételten összegyűltünk, hogy megvitassuk a kérdést, a szükséghez képest állást foglaltunk s ezt a jövőben is meg fogjuk tenni. (Élénk helyeslés.)

A földművelésügyi minisztériumon múlik, hogy vajjon akarja-e a beérkezett javaslatokat nekünk megküldeni. Ezek közül egyet privát úton elküldtek nekem, de hallom, hogy több ilyen ajánlat van, bankok részéről, stb., sőt hallom, hogy a kereskedőknek is van egy ilyen ajánlata, amely szintén már ott fekszik a földművelésügyi minisztériumban. Tehát vagy tegyék át ezeket az ajánlatokat ide s mi ezeket rövidesen elbíráljuk s azokról véleményt nyilvánítunk, vagy pedig ezek alapján csinál a minisztérium egy tervet s arra nézve tőlünk véleményt kér, vagyis megengedi azt, hogy mi ehhez a fontos kérdéshez, amely elsősorban az erdészetet érdekli, hozzászólhassunk és bírálatunkkal előállhassunk s esetlegesen kiegyeztető, vagy ellenjavaslatainkat megtehessek. (Élénk helyeslés.)

Ez — azt hiszem — félre nem érthető állásfoglalás és, ha ez így lesz elreferálva az államtitkár úrnak és a miniszter úrnak, ők is látni fogják, hogy bennünket semmiféle mulasztás e tekintetben nem terhel-

het, mert hiszen mi készen állunk arra, hogy munkánkkal rendelkezésre álljunk ilyen nagy horderejű kérdésben. (Úgy van! Helyeslés.)

A tüzfának a kérdése a mai napra lett kitűzve. Először az albizottságokkal dolgoztattunk ki egy tervet, amihez egypár napra van szükség. Most összeül a választmány, amely ezeknek a bizottságoknak a javaslatát fogja tárgyalni, hogy felterjesztést intézhessünk a földművelésügyi miniszterhez.

Biró öméltsága egy tervezetet dolgozott ki a Vuk-féle javaslat alapján, amelyre nézve nekem — egypár kisebb detailkérdést kivéve, amit nem volt időnk együtt letárgyalni —, csak egy megjegyzésem van s itt talán ellentétes nézet van köztünk, amire nézve azután a választmány lesz szíves állást foglalni.

Én tudniillik célszerűbbnek tartanám — nem ragaszkodom ugyan ehhez —, ha ebben a felterjesztésben mi már az ellenőrző bizottságnak az átszervezésére vonatkozóan is megtennők a javaslatainkat.

Úgy látszik a földművelésügyi minisztérium részéről jött az a kívánság, hogy külön felterjesztés tétessék.

Biró Zoltán: Nem a minisztérium részéről jött, de mint régi adminisztratív ember, én magam mondtam azt, hogy jobb, ha különválasztjuk a két kérdést.

Hadik János gróf elnök: Én nem vagyok olyan régi adminisztratív ember, de bátor vagyok megjegyezni, hogy én ezt különös okokból nem tartom célszerűnek. De ha a választmány úgy határoz, természetesen ehhez is szívesen hozzájárulok. Azt tartom azonban, hogy ha mi ezt a fontos kérdést, amely döntő az ügyek lebonyolítására, addig, amíg az a bizonyos Rottmann-féle szerződés még fennáll, külön terjesztjük fel, ismerve a bürokráciát, tartok attól, hogy egy kérdésben, amely nem nagyon kellemes, könyökölni fognak a különböző osztályokban a szakértők és ezzel az elintézés elhúzódik a végtelenségig.

Én azt tartom, hogy az ellenőrzés a legnagyobb mértékben kapcsolatos minden más kérdéssel. Az Erdészeti Egyesület itt is nagyon higgadt és méltányos álláspontot foglalt el, midőn mi nem azt követeltük, hogy tekintettel arra, hogy visszaélések történtek a részvénytársaságnál, a szerződést minden további nélkül felbontsák, hanem ellenkezőleg azt az álláspontot foglaltuk el, hogy ha magasabb szempontok szükségessé teszik a minisztérium álláspontja következtében, hogy a szerződés addig, amíg le nem jár, érvényben maradjon, most ne legyen felbontva, hanem csak azt kérjük, hogy a szerződés lejártakor ne legyen meghosszabbítva. Addig is azonban feltétlenül szükség van arra, hogy az ellenőrzés, amely szerintem egészen rosszul volt megszervezve és nem nyújtott semmiféle garanciát arra, hogy tényleg az ellenőrzést gyakorolni lehessen, sürgősen megreformáltassék. (Élénk helyeslés.)

Minden egyéb tárgyalásnál az ellenőrzés kérdése sokkal fontosabb, mert ha azt tartottuk és azt tartjuk ma is, hogy ez az ellenőrzés nem volt kellőleg megszervezve, akkor nekünk sürgősen meg kell tenni javaslatainkat annak megreformálására, hogy megnyugvásban éljen az érdekeltég, úgy az erdőbirtokosok, mint a kereskedők, hogy addig, míg a szerződés fennáll, módjában lesz az ellenőrző bizottságnak a részvénytársaság egész működését komolyan és eredményesen ellenőrizni. (Helyeslés.)

Ezért tehát én a magam részéről azt javasolom, hogy nézzük át először a felterjesztést, azután nézzük át a két kiküldött együttes bizottságnak a javaslatát az ellenőrzés tekintetében és ha úgy méltóztatik dönteni, amint azt én javasoltam, akkor az ellenőrzés ügye össze volna kötve ezzel a felterjesztéssel és ugyanabba a felterjesztésbe belevennők azt is, hogy hogyan kívánjuk mi az ellenőrzést átszervezni. (Helyeslés.)

Nem tudom, kíván-e valaki most általánosságban az én megjegyzé-

seimre reflektálni, vagy méltóztatik elhatározni, hogy mindjárt kezdjük a felterjesztés felolvasását? (Helyeslés.)

Úgy látom, nem kíván senki általánosságban szólalni. Kérem akkor a felterjesztés szövegét olvasni

Bíró Zoltán olvassa a felterjesztés első pontját.

Elnök: Az első pontnál álljunk meg.

Méltóztatik hozzászólni, vagy pedig helyesli ezt a választmány? (Helyeslés.)

Akkor következik a második pont.

Bíró Zoltán (Tovább olvas): „Méltóztatnék megállapítani azt a maximális tüzifamennyiséget...” stb.

Elnök: Itt egy kis hiba csúszott a szövegbe, amennyiben a meghívókon az arány 1:2, a beadványban már — szerintem helyesen — 1:3. Hát ez az eltérés nem szerencsés, mert félreértésekre adhat okot.

Bíró Zoltán: Két javaslat volt: Inkei Pál úr és Vuk tagtárs úr javaslata, hogy 1:2, illetve 1:3 legyen az arány. Ebben határozott állásfoglalás nem történt. A magasabb arányt vettem.

Véssey Ferenc: Nagyon jól emlékszem vissza erre a kérdésre, Vuk úr azt mondta, hogy a most rendelkezésre álló adatok alapján a helyes aránynak 2:1 mutatkozik, ellenben ő is csak szemléltetésképp mondta ezt, mert meg kell tényleg állapítani, hogy mennyi legyen az arányszám.

A magam részéről elhibázottnak tartom, hogy a választmányi ülés meghívójában ez a hiba van, ellenben a felterjesztésre nézve azt kérem, hogy az ügy igazíttassék ki, hogy az arányszám megállapításánál az Erdészeti Egyesület hallgattassék meg.

Ajtay Jenő: Ez már az Erdészeti Egyesületnek a beadványa lesz, ebben fixírozni kell a mennyiséget.

Elnök: Miért tartja Véssey vezérigazgató úr előnyösebbnek, ha nem mondjuk a számot? Lehet arra számítani, hogy jobb lesz?

Véssey Ferenc: Félek akkor, hogy 2:1 lesz megállapítva.

Elnök: Ha mi 1:3-at mondunk?

Véssey Ferenc: Ha direkt 1:3-at mondunk, akkor nem, de itt nincs benne kifejezetten.

Bíró Zoltán: Még nem értem ahhoz a ponthoz, csak jeleztem, hogy ezért van arra szükség, hogy az arányszámot meg tudjuk mondani. Csak jeleztem, hogy a felterjesztésben az 1:3 számot vettem fel.

Azzal számolnunk kell, hogy ha bevesszük is akárhol, hogy az Erdészeti Egyesület meghallgatásával állapítsák meg az arányszámot, ez a megállapítás feltétlenül a kormányzat joga és a kormányzat ténykedése lesz. Azzal tehát méltóztatassanak számolni, hogy mi, mint véleményező testület fogunk csak szerepelni, akármelyik ilyen kérdéstről lesz szó, hiszen nem adhatja ki a kormány a kezéből a döntést.

(Tovább olvas:) „3. Méltóztatnék előterjesztést tenni olyan értelmű kormányrendeletkezés kiadása iránt... stb. .... esetről esetre igazolni.”

Elnök: Egy szempontot akarok csak felemlíteni. Nem ajánlok módosítást, azonban rámutatok egy szempontra, hogy megfontolhassuk a kérdést minden oldalról.

Ezen javaslat szerint — amint említettem, nem hiszem, hogy lehetne ezen változtatni —, abba a helyzetbe jutnak azok a kereskedők, akik július elseje előtt nagymennyiségű külföldi fát vásároltak, hogy a megvásárolt külföldi fának megfelelő hazai fát már nem fogják megvásárolni.

Bíró Zoltán: Akkor talán méltóztatnék odamódosítani a határozatot, hogy egyszerűen a július hó 1-ét töröliük, akkor egyszerűen attól az időponttól kezdve újból kell neki igazolni azt, hogy vásárolt magyar fát és azt tényleg leszállította, amikor a rendelet életbe lép. Ez azonban

azt fogja jelenteni, hogy 1½—2 hónapig a behozatal teljesen megakad. (Közbeszólások: Nem baj!) Ne méltóztassék úgy venni, hogy ez nem baj. Az Egyesület szempontjából nem baj, de kormánykötelezettségek vannak, amelyeket nekünk figyelembe kell venni és az Egyesület nagyon helytelen alapon jár akkor, ha olyan javaslatokat tesz, amikről ab ovo tudjuk, hogy nem vihetők keresztül, mert azt kívánjuk, hogy mindenki előbb vegyen 30 vagon belföldi fát és csak akkor vehet 10 vagon külföldi fát, ami azt jelenti, hogy másfél hónapig teljesen megakad a külföldi behozatal, holott így, akik magyar fát vásárolnak, azok részére van lehetőség arra, hogy valamit behozhassanak és nem érhet bennünket az a szemrehányás, hogy eltiltottuk a külföldi fa behozatalát.

De ha úgy méltóztatik kívánni, hogy hagyjuk ezt ki, akkor egyszerűen a rendelet életbelépése óta kell neki igazolni, hogy vásárolt belföldi fát, de ez azt jelenti, hogy két hónapig külföldi behozatal nem lesz. (Közbeszólások: Maradjon július 1.)

Elnök: Hiszen én nem is azért vetettem ezt fel, hogy a július 1-ét töröljük ki. Arra céloztam, hogy a már behozott, esetleg sok külföldi fa ellenében már nem vásárolnak magyar fát. De ez nem olyan lényeges és talán célszerűbb lesz, ha megmarad a július 1. forduló nap.

Vuk Gyula: Bátor vagyok azon nézetemnek kifejezést adni, hogy én a július 1-ét túlszigorúnak tartom. Most jelent meg a félévi statisztika, eszerint behoztunk Magyarországra 20.000 vagon tűzfát. Ha kiindulunk abból, amit Papp óméltósága előadott, mint hivatalos statisztikai adatot, hogy ha kereken 120.000 vagon áll rendelkezésre a fogyasztóközönség részére és ha megállapítjuk, hogy 180.000 vagon az egész szükséglet, akkor ez azt mutatja, hogy 60.000 vagon importra van még szükség. Erre bejött 20.000 vagon. Ha ezek a számok megállnak, szükség volna még 40.000 vagon importra.

Én is azt hiszem, hogy nekünk olyan javaslatot kell tennünk a kormányknak, amely nemcsak egyoldalú érdeket véd, hanem valamiképp a fogyasztóközönség védelmét is szolgálja, mert szem előtt kell tartanunk, hogy amennyiben igazán erős tél lesz ez idén, akkor nagy bajok lesznek a szénellátás és különösen a kokszellátás körül, miután a fa lesz hivatva bizonyos mennyiségű kokszfűtést is pótolni.

Tehát ez a hiányzó 40.000 vagon még nem jött be és ez azt jelentené, hogy 120.000 vagon magyar fát kell előbb felvásárolni és csak azután jöhet be a 40.000 vagon, amire a Papp óméltósága által előterjesztett számok szerint szükség van. Ha ez csak 30.000 vagon lesz, akkor is még 90.000 vagon magyar fát kellene e javaslat szerint felvásárolni, minthogy ennyi kell ahhoz, hogy 30.000 vagon külföldi fa bejöhessen.

Azt hiszem tehát, túlszigorú intézkedés volna ez a július 1. és nem lesz keresztülvihető, hanem vissza kellene menni egy korábbi dátumig.

Keglevich gróf: A multkor a képviselőházban az agrárblokk értekezlete alkalmával a földművelésügyi miniszter urat megkérdezték, hogy mi van a fakérdéssel és akkor azt mondotta, hogy ő már átfírt kétszer az Erdészeti Egyesületnek, az Egyesület azonban eddig határozott választ nem adott és azt mondta, hogy nagyon sokáig nem vár ebben a kérdésben, ha nem kap értesítést, akkor anélkül fog intézkedni.

Én arra akarnék itt rátérni, amit az előttem szólott választmányi tag úr említett, hogy 120.000 vagon volna a statisztika szerint az, amit a minisztérium összeíratott. Én is azt hallottam az agrárblokk értekezletén, hogy a statisztika szerint 125.000 vagon volna a magyar fa. Erre a miniszter úr azt jelentette ki, hogy ebben az esztendőben túltermelésre adatott ki engedély, tehát ebből a 120.000 vagon fából nagyon sok a nyers fa, ami még nem piacképes.

Arra akarok rátérni, hogy ha ebből a 120.000 vagonból, ami a mi-

nisztérium statisztikája szerint a létező famennyiség itt Magyarországon, levonjuk azt, ami a miniszter úr szerint nem piacképes és ha ebből leütünk bizonyos számú nyers fát, akkor már számíthatunk előre arra, hogy nem 60.000 vagon lesz a szükséglet importfában, hanem sokkal több.

Biró Zoltán: Az egész évi szükséglettel számolunk. Az a készlet, amit a magyar erdőgazdaság termelt, nemcsak decemberig szól, annak el kell látnia a szükségletet jövő év szeptemberig, amíg a jövő évi termés megint piacképes lesz. Tizenkét hónapról van tehát szó, ameddig a később termelt készletek is elérik azt a szikkadtsági fokot, hogy piacra vihetők legyenek.

Ha meg méltóztatik hallgatni az indokolást, ott arra kitérünk, hogy miért vettük fel az 1:3 arányt. A meggyőződésem ugyan, hogy abban az esetben, ha a védett terület megmarad, akkor nekünk nem kell az 1:3 arányhoz ragaszkodnunk, mert akkor az ország kétharmad részében a magyar fa versenytárs nélkül áll és egyharmad marad, amely tisztán behozott fára van utalva, tehát ha ennek a kétharmd részét megkapjuk, akkor tulajdonképpen öthatod, illetve nyolckilenced része a magyar piacnak a magyar fa részére van biztosítva.

Nekünk sem érdekünk — véleményem szerint — az, hogy most ezen a jogcímen elkerüljön a külföldi fa olyan piacokra is, amelyekről már eddig sikerült a külföldi fát kiszorítani és azon a jogcímen, hogy három-négy vagon belföldi fát is vásárolt, akárki azt kérhesse, hogy egy vagon külföldi fát vásárolhasson. (Úgy van! Úgy van!)

Iparkodtunk az indokolásnál ahhoz alkalmazkodni, hogy ez az 1:3 arány feltétlenül szükséges. Ha azután a keresztülvitel során a minisztériumnál — mert reméljük, hogy adnak módot a tárgyalásra — tudunk olyan áthidaló módszert találni, amivel megkönnyíthetjük az egész lebonyolítást és biztosíthatjuk a magyar fának a védelmi területet, akkor azt hiszem, magának az Egyesületnek is le lehet térnie az 1:3 álláspont-ról, viszont, ha nem tudjuk biztosítani, hanem generális jogot biztosítanak mindenkinek, akkor nem tudunk letérni az 1:3 arányról, dacára annak, hogy ez bizonyos vidékeken méltánytalanságot jelent, mert Szeged, Makó, Békéscsaba vidékét arra kényszeríteni, hogy 1:3 arányban vegye fel a külföldi fát, elhibázott dolog volna.

Elnök: A kérdés mindenesetre nagyon kényes és nagyon kell vigyázni a különféle érdekekre, amelyek felmerülnek. Az erdőtulajdonosok érdeke az, hogy minél több fát termelhessenek s azt jól értékesíthessék, a kereskedőknek megint — hiába az üzlet üzlet — érdekük, hogy minél olcsóbban vásároljanak és hogy kimutassák, hogy itt kétszer annyi fa van, mint amennyit a földművelésügyi minisztérium megállapított, mert akkor lenyomhatják az itthoni faárakat és ugyanakkor érdeke a kereskedőknek, kik importtal foglalkoznak, hogy minél több fát importálhassanak külföldről, mert ezen többet nyerhetnek; a fogyasztóközönség érdeke pedig az, hogy minél olcsóbb fához jusson.

Ezek tehát mind olyan kényes szempontok, amelyeket nagyon figyelembe kell venni és igyekezni kell az arany középutat eltalálni. (Helyeslés.) Nekünk bízunk kell abban, hogy a kormány minderre ügyelni fog.

Még csak Keglevich öméltósága megjegyzésére akarok reflektálni. Én is ugyanazt hallottam, hogy a miniszter úr azt a kijelentést tette, hogy ha nem fog az Egyesület válaszolni, akkor ő meghallgatásunk nélkül fog intézkedni. Ez csak téves információ alapulhat, mert a minisztérium nem írt át az Egyesülethez. Semmiféle átirat tudtommal nem érkezett. Mayer államtitkár úr állandóan fenntartja a kontaktust az Egyesülettel, s mi amennyire csak lehetett, siettünk, szívesen jöttünk volna fel nyolc nappal előbb is tárgyalni. (Úgy van!) Bizonyos időre

volt azonban szükség, mert először a bizottságok tárgyalnak, azután a választmányt kell összehívni, stb.

Nagyon kérem Papp óméltóságát, legyen szíves mindezt bejelenteni, ez talán jobb, mintha én magam nyilatkozzom nyilvánosság előtt. Benünket szemrehányás nem érhet, (Helyeslés) a mi eljárásunkkal ez az ügy késedelmet nem szenvedett, ezt külön hangsúlyoznom kell. (Úgy van! Úgy van!)

Ami pedig a szóbanforgó pontot illeti, méltóztassanak dönteni, hogy maradjon-e ügy, amint a javaslatban van, vagy pedig vegyünk más terminust. Én ezt a kérdést csak azért vetettem fel — nem mintha konkrét javaslatot tettem volna, hanem azért —, hogy mindnyájan tisztában legyünk azzal, hogy melyek azok a különféle szempontok, amelyek itt szerepet játszanak. (Helyeslés.)

Papp Béla: Azt hiszem, Vuk választmányi tag úr megjegyzése teljesen helytálló, mert tényleg az a helyzet, hogy bekövetkezhetik egy pár hét, ami alatt tényleg nem tudnak semmit importálni s esetleg ebből kellemetlensége lehet a kormánynak, úgy hogy azt hiszem, legalább június 1-től kérjük ezt a terminust megállapítani, ahonnan számítódnának a vásárlások.

Elnök: Ez annyit jelent, hogy akkor kevesebb hazai fát fognak vásárolni.

Véssey Ferenc: Sajnos, mint az ellenőrző bizottság tagja, nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy be tudnék számolni az igazgatóválasztmánynak arról, hogy július 1-től mennyi importált tűzifa jött be az országba. Ha ezt a számot most tudnám, akkor könnyű volna kiszámítani, hogy mit jelent az, hogy háromszor annyi magyar fát kell hozzávásárolni. Hangsúlyozom, hogy az ellenőrző bizottság tagja vagyok, az üléseken rendszeren részt veszek és nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, mert állítom, hogy az ellenőrző bizottság sem tudja, hogy ez a részvénytársaság mennyi fát importált akár július 1-től, akár június 1-től, mert erre vonatkozólag kimutatást nem is adott ez a részvénytársaság.

Én ragaszkodom Biró igazgató úr javaslatához, hogy július 1-ében állapíttassék meg ez az időpont, azért, mert éppen Vuk úr hivatkozott arra, hogy az egész félesztendőben húsz ezer vagon importfa jött be az országba. Miért? Mert nem volt többre szükség, mert a hazai termelés fedezte a többi szükségletet. Nem volt szükség annál kevésbbé, mert még ma is eladatlan két éves cserhasábfa van a piacon, nem áll tehát az az állítás, ami itt sokszor elhangzott még a tavasszal, hogy hiszen hazai száraz cserfa nincs. Még ma is van, augusztus 19-én.

Egy minimális mennyiség az a 20.000 vagonból, ami július 1. után importáltatott. Hogy az a kereskedő az után a fa után, amit július 1-ét követőleg behozott, nem hozhat be több import tűzifát, míg annak megfelelő arányban hazai tűzifát fel nem vásárolt, ez egyáltalában nem jelenti, hogy holnap a tűzifaimport teljes mértékben megszűnik. Mődjában van a kereskedőnek, ha idáig vásárolt 50 vagon tűzifát, vásároljon még 150 vagon magyar tűzifát, s akkor már a további importfát behozhatja.

Javaslatom, méltóztassék a Biró igazgató úr által javasolt július 1-i dátumot elfogadni.

Elnök: Ragaszkodik Vuk elnök úr a javaslatához, hogy feltegyem a kérdést szavazásra, vagy méltóztatik azt visszavonni?

Vuk Gyula: Én csak abból indultam ki, amit a számok mondanak. A számok azt mondják, hogy 120.000 vagon belföldi tűzifa áll rendelkezésre, azonban nem szabad szem elől téveszteni, hogy ebből egy nagy mennyiség már fel lett vásárolva, úgy, hogy lehetséges, ha jól emlé-

szem, Biró öméltségára azt mondta a miniszteriális értekezleten, hogy 25—30.000 vagonra tehető a 120.000-ból az a mennyiség, ami még az erdőbirtokosok kezén van. Ez azt jelenti, hogy 30.000 vagon lehet még felvásárolni.

Nem beszélek pro domo, mert Biró és Véssey urak is jól tudják, hogy én már sok év óta nem vásárolok külföldi tűzifát, én tehát nem a külföldi tűzifa érdekében beszélek, mert kizárólag belföldi tűzifát forgalmazok, de azt hiszem, ha egy ilyen túlszigorú előírást fogunk alkalmazni, akkor a kormány nem lesz abban a helyzetben, hogy ezt keresztülvigye, mert ismétlem, ha tényeg kb. 40.000 vagon importra van szükség, akkor a 3:1 arányban 120.000 vagon belföldi tűzifát kellene előbb felvásárolni, ezt pedig tisztán belföldi fából felvásárolni nem lehet.

Biró Zoltán: Egy tévedést talán szabad kiigazítanom. Amikor erről volt szó, én azt mondtam, hogy én 25—30.000 vagonra becsülöm azt a készletet, ami még gyenge kezekben van, úgy, hogy ennek a kényszerfelvásárlásáról szó lehet. Mert én a birtokosok közt is különbséget tettem gyenge kéz és erős kéz közt, mert az erős kéz ki tudja várni azt, hogy a maga érdekét megvédje, de a gyenge kéz minden áron elad, ezzel rontva az erős kéz kereseti lehetőségét is.

En tehát 25—30.000 vagonra becsülöm azt a készletet, ami még olyan birtokosok kezén van, hogy tartani lehet attól, hogy kényszereladás formájában kerül piacra és annyiért fogja eladni a birtokos, amennyit éppen kínálnak. Az az ár, amit ma kínálnak a termelőnek, nem megfelelő.

Vuk Gyula: Már felemelkedett arra a hírre, hogy ez a javaslat fekszik az Erdészeti Egyesület előtt. Erre már a tűzifa ára 20 pengővel emelkedett.

Elnök: Pedig bejósolták azok, akik a Rottmann-féle vállalatot védtek, hogy le fog zuhanni a fa ára! És ellenkezőleg: emelkedett.

Méltóztassék tehát határozni, hogy maradjon a július 1-i fordulónap?

Vuk Gyula: Miután úgyis a minisztérium fog dönteni, én nem ragszkodom a javaslatához.

Elnök: Akkor kimondom a határozatot, hogy maradjon a július 1-e, mint fordulónap. (Helyeslés.)

Biró Zoltán (tovább olvas): „Tiszteletteljes kérésünket a következőkben van szerencsénk indokolva... stb.”

Elnök: Itt álljunk meg egy percre. Ez a kontingenskérdés alapján véve nincs egészen tisztázva. Nekünk az az álláspontunk, ami itt ismeretve lett és szerintem ez a helyes álláspont. Én azonban úgy értesültem, hogy a kereskedelmi minisztériumban ezt a kérdést most másképp magyarázzák, úgy, hogy az adott kontingens jogot ad a fa tényleges beszállítására. Tehát a behozatali engedélyek révén nem akadályozható meg, hogy az egész kontingens, amely adatott, behozassék.

Ez nagyon fontos kérdés, (Úgy van!) én remélem és úgy is értesültem, hogy a földművelésügyi kormány is a mi álláspontunkon van. Viszont ezt a kérdést mielőbb tisztázni kell a kereskedelemügyi minisztériummal, mert ennek óriási kihatása van és egész más helyzet állhat elő, ha ezt a kérdést másképp magyarázzák. (Úgy van! Úgy van!)

Papp Béla: Ezt a kérdést feltétlenül rendezni kell, a kereskedelemügyi minisztériummal karöltve. Nekünk az az álláspontunk, hogy a vámkontingens nem behozatali engedély.

Biró Zoltán: Úgy tudom, hogy a földművelésügyi miniszter úr is ezt az álláspontot képviseli. Nem egységes az állásfoglalás, de reméljük, hogy sikerülni fog keresztülvinni ezt az álláspontot.

Elnök: Mi mindenkép erősíteni akarjuk a földművelésügyi minisztérium álláspontját a kereskedelemügyi minisztériummal szemben.

Bíró Zoltán (tovább olvas): „Hiszen kétségtelen, hogy a szerződés megkötése után is... stb. lehetőleg soronkívül intézkedni méltóztassék.”

Elnök: Kíván valaki szólni? (Felkiáltások: Elfogadjuk!)

Nekem ehhez csak egy megjegyzésem van, amint már előbb mondtam.

Ebbe a felterjesztésbe magába bele kellene foglalni a választmány, vagy az Egyesület javaslatát az ellenőrző bizottság átszervezésére. Tehát méltóztassék megengedni, hogy ezt az átszervezési tervet felolvasuk és azután majd határozzunk, hogy tényleg külön terjesszük-e fel, vagy úgy, amint én ajánlom ebben a felterjesztésben magában, amire aztán egyöntetűen kapjuk meg a választ, remélhetőleg igenlegeset, esetleg nemlegeset, de akkor is le legyen szögezve, hogy ez az egész kérdéskomplexum mennyire összefüggésben van egymással.

Keglevich Gyula gróf: Magam részéről helyeslem a Kegyelmes úr előterjesztését, csak kérdem, hogy ha az a kereskedő kimutatja ezt, hogy már háromszorannyi magyar fát megvásárolt, nem fog jogot formálni arra, hogy ő most külföldi fát hozhasson be?

Bíró Zoltán: Mihelyt mi azt kötjük ki, hogy az eredeti fuvarlevéllel kell igazolni a vásárlást, akkor ez nem azt jelenti, hogy megvásárolt, hanem hogy tényleg leszállított már annyit.

Keglevich Gyula gróf: Tehát ez most már jogot formál arra, hogy annyi külföldi fát...

Bíró Zoltán: Viszont, ha azt a kötelezettséget ráhárítjuk, akkor ezt a jogot elvenni nem lehet.

Keglevich Gyula gróf: A bizottság állapítja meg?

Bíró Zoltán: De azt, hogy behozatalra van szükség, azt nem a bizottság állapítja meg.

Elnök: De itt nem a behozatalt engedélyező bizottságról van szó, hanem a Fabehozatali Rt.-t ellenőrző bizottságról.

Keglevich Gyula gróf: Kérem, nem szóltam semmit.

Elnök: Most tehát tárgyaljuk a két albizottságnak az ellenőrzés átszervezésére vonatkozó javaslatát.

Bíró Zoltán (olvassa): „Az ellenőrző bizottság tagjai akként volnának összeállítandók... stb. olcsón vásárolhasson.”

Onczay László: Ha méltóztatnak megengedni, inkább az egész felolvasás után lehetne a kérdéshez hozzászólni, nem egy-egy gondolathoz, mert így ötször-tízszer kényszerülünk hozzászólni.

Elnök: Nem baj, így mégis jobban tisztázhatjuk a kérdést. Azért lett kinyomatva a tervezet a meghívón, hogy mindenkinek ideje legyen ott-hon áttanulmányozni. Most tehát a pontonkinti módosításokról van csak szó. Vagy általánosságban elméltóztatnak vetni az egészet?

Onczay László: Nem. Olvassuk át az egészet és az egész kérdéshez szóljunk hozzá.

Bíró Zoltán: Akkor talán az volna a helyes, hogy először általánosságban, aztán részletekben, ha szükséges.

Elnök: Méltóztatnak hozzájárulni? Kíván valaki általánosságban beszélni? (Közbeszólások: Ismerjük.)

Bíró Zoltán: Először általánosságban szóljanak hozzá az urak, aztán majd pontonkint tárgyaljuk.

Elnök: Ki kíván szólni?

Onczay László: Nekem, aki az utóbbi időben kényszerítő körülmények következtében távolmaradtam és akit így az előzmények nem befolyásolnak, amikor elolvastam ezt a javaslatot, az volt az érzésem, hogy itt

olyan messzemenő követeléseket foglalt össze a bizottság, amelyek nem realizálhatók és nem hiszem, hogy bármelyik tényezője a kormánynak ezt elfogadná.

Ezzel a javaslattal a Fabehozatali Rt. tulajdonképpen egyszersmindenkorra agyon van ütve.

Elnök: Borzasztó baj lenne!

Onczay László: Nekem az első kérdésem az, hogy annyira hibás-e ennek a Fabehozatalinak az életrehívása, hogy ez involválná ezt a javaslatot. Hogy hibák történtek ott, az tagadhatatlan, de mint egy nagyobb uradalomnak a képviselője, mégis kénytelen vagyok megállapítani, hogy mióta a Fabehozatali van, azóta a magyar fának az elhelyezési lehetősége sokkal nagyobb körre terjed ki, mint addig. Tehát ha hibák voltak is, nagyon helyes, hogy az ellenőrzést szigorítsuk, de ne olyan fokig, hogy ennek a részvénytársaságnak a működését teljesen beszüntessük.

Azt, hogy ez a bizottság szabja meg a behozandó mennyiséget, teljesen elhibáztottnak tartom, mert nincs az a miniszter, aki a fogyasztóérdekeltség terhére és rovására egy ilyen jogot a kezéből kiadhasson. Vuk választmányi tag úrnak az a javaslata, ami utóbb Bíró öméltóságának az előterjesztésébe befoglaltatott, megítélésem szerint az a mód, amivel a belföldi fa elhelyezését biztosítani tudjuk. Ennek első feltétele az, hogy pontosan tudjuk, mennyi a tűzifakészlet, másodsor, hogy mennyi a szükséges mennyiség. Ebből adódik ki az arányszám, — most már 1:3 — ami az előadói javaslatban bennfoglaltik. Ez az úgynevezett aranyhíd, amelyet bármelyik miniszter is el tud fogadni.

Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy azt a területi korlátozást, ami eddig volt, továbbra is fenntartsuk, hogy bizonyos rayonokat határoztak meg a külföldi fa szempontjából. Ez a pont, nem tudom, egyáltalán vita tárgyává van-e téve?

Bíró Zoltán: Nincs. Ez a védett terület biztosítva van a Fabehozatalinak adott engedélyről szóló földművelésügyi rendeletben.

Onczay László: Azután messzemenőnek és túlzottnak tartom a bizottságnak azt a javaslatát, amely az ármegállapításra vonatkozik. Az árak bizonyos lemorzsolásával már is számolnunk kellett, de a kereskedelemügyi miniszter részéről folytatódik egy olyan akció, amely a széntől kezdve minden fogyasztási cikknek az árát leszállítani iparkodik. Nem hiszem azt, hogy a bizottságnak azt a javaslatát, hogy az ár legyen elérhető és ahhoz magát a kormány kösse, amit tavaly 1931. év telén forgalomba hozott fánál volt érvényben. Itt tényleg százszázalékos kívánsággal áll elő az Egyesület, azonban ez realizálható nem igen lesz.

Nem tudom azt az elgondolást sem helyeselni, hogy például a Budapesti Gőzfavágók Egyesületének a kiküldöttjét ebből az ellenőrző bizottságból ki akarják zárni. Ez már önmagában ellenmondás, mert az indokolás az, hogy az említett egyesület a hazai tűzifának csak kisebb töredékét dolgozza fel. Ha pedig már megmondtuk azt, hogy 3:1 arányban akarjuk szabályozni a belföldi és a külföldi fa forgalmát, akkor ezt az érdekeltséget nem volna indokolt és igazságos kizárni. (Közbeszólások: Nincs kizárva.)

Papp-Szász Tamás: Az ellenőrző bizottság akként van összeállítva, hogy abban hazai erdőbirtokosok és az erdőtermelő érdekeltségek túlsúlyt nyerjenek, de a Budapesti Gőzfavágók Egyesülete nem tekinthető ilyen érdekeltség tagjának. De ez nem annyit jelent, hogy a kiküldöttjük azért ne lehessen a bizottság tagja.

Onczay László: Akkor visszavonom előbbi szavaimat, mert rosszul értelmeztem a szöveget.

Ezeket voltam bátor általánosságban megjegyezni.

Véssey Ferenc: Amint Onczay választmányi tag úr előre is bocsátotta, neki több hónapon keresztül nem volt alkalmá ezzel a kérdéssel

foglalkozni, tehát nincs is tudatában annak, hogy az ellenőrző bizottságnak az átszervezésére a választmány által kiküldött bizottságok mit javasoltak. Én ennek a részletkérdéseire rátérni nem akarok, csak egy mondatban kívánok Onczay választmányi tag úrnak felelni, és pedig azt, hogy ebben a bizottságban a hazai fatermelő érdekeltség és a hazai erdőgazdaság olyan minoritásban volt képviselve, ami teljesen lehetlenné tette a hazai fatermelés érdekeinek megvédését.

Ami azt a megjegyzést illeti, hogy nem reális és nem keresztülvihető az 1930—31. évi egységárak fenntartása, erre vonatkozóan nem méltóztatik tudomással bírni arról, hogy azon bizonyos lillafüredi tárgyalás alkalmával ennek a részvénytársaságnak a vezérigazgatója: Rottmann Dezső arra kötelezte magát, hogy 342 pengős áron alul — ez az 1930—31-es ár — import tűzfát Magyarországon forgalomba hozni nem fog.

Biró Zoltán: Felül, nem alul.

Véssey Ferenc: Ha vállal valaki ilyen kötelezettséget, akkor azt méltóztassék betartani. De az ár betartása még azután sem történt meg. A bizottság megállapított 342 pengős árat, amit azután úgy értelmezett a bizottságnak nem az erdőgazdaságot képviselő többsége, hogy ez csak maximális ár volt, olcsóbban hozhatna forgalomba fát, ahogy akarnak. Ez történt meg ebben az ellenőrző bizottságban. Ez a tény nem vitás.

Azután megállapított az ellenőrző bizottság 320 pengőt és megint a többség hatalma megállapította az import hasábfa árát, amit szintén megszegtek.

Ez készítette tehát a kiküldött bizottság tagjait, — nem az ellenőrző bizottság, hanem az egyesületi bizottság tagjait —, hogy azt javasolják, hogy igenis az árkérdést szabályoztassék.

Ami még a harmadik kérdést illeti, a Gőzfavágók Egyesületét, — ez ugyan tisztázódott —, de részemről kénytelen vagyok ragaszkodni ahhoz, hogy ezt tudomásul venni méltóztassék. Indokolás az, hogy ebben a bizottságban éppen a gőzfavágók képviselője ágált, — nem volt egyedül, nem akarok személyeskedni —, azt állítva, hogy 280 pengő a hazai bükk hasábfa ára, ugyanakkor, amikor 330 pengő volt a magyar bükkfa ára. Ezért nem számíthatjuk ezeket az erdőbirtokosok és erdőtermelők érdekeltsége közé.

Elnök: Én csak egy megjegyzést kívánok tenni. Onczay úr azt mondotta, hogy milyen rettenetes dolgokat követett el a részvénytársaság, hogy mi az ő működésüket ezekkel a szabályokkal lehetlenné akarjuk tenni?

Ezt a kérdést el kell választani. Ők a minisztérium által adott koncesszióban megállapított szabályokat nem tartották be. Ez be lett bizonyítva; ez a kérdés — mint Papp Béla ömeltósága mondja — a földművelésügyi miniszter úr előtt fekszik, aki — azt hiszem — vizsgálatot rendelt el és aszerint fog intézkedni.

Mi csak melleleg jegyeztük meg, hogy egy olyan részvénytársaságot, amely nem tartja be a szabályokat, ha részletkérdésről van szó, figyelmeztetni és meg kell feddeni, s bizonyos konzekvenciákra rámutatni, ha viszont olyan hibákat követett el, — ami a vizsgálat során bizonyára ki fog derülni —, amelyek ártalmára voltak az egész faüzletnek, akkor tulajdonkép joga és kötelessége a miniszter úrnak a koncessziót azonnal megvonni.

Mi nem mentünk ily messze, mi konciliánsabb álláspontot foglaltunk el, mert azt jelentettük ki, hogy amíg a szerződés fennáll, maradjon a szerződés, de ha lejárt, akkor ne újítsa meg a minisztérium;

azt azonban igenis joggal követelhetjük, hogy az ellenőrzés hathatós legyen. (Élénk helyeslés.)

Itt van tehát a másik kérdés. Az egyik a be nem tartása a feltételeknek, ez vizsgálat tárgyát képezi, s ha súlyosak ezek a mulasztások, s tényleg befolyásolóan, esetleg dömping-árakkal dolgoztak, akkor megérdemlik a legszigorúbb eljárást, másrészt, ha nem is lettek volna ilyen súlyos visszaélések, — mint ahogy most ezt megállapítani nekem nem áll módomban, mert nem vettem részt, s nem is veszek részt a vizsgálatban —, azonban a másik része a kérdésnek az, — ez meg van állapítva, ehhez nem kell vizsgálat —, hogy az ellenőrzés nullával volt egyenértékű. En block lettek kiadva a behozatali engedélyek, hogy ezekkel mit csináltak, azt nem tudjuk. Visszamenőleg kellene nyomozni; ehhez nagy apparátus kell. Meg kellene állapítani, hogy kinek adták a fát, milyen áron adták, stb. Tudjuk, hogy az is megtörtént, hogy amikor olcsóbban akarták adni a fát, akkor meganstandolták, s e címen engedtek a fa árából. Ez is egy mód tehát, hogy tetszés szerint ők állapítsák meg az árakat, holott tudomásul vették, hogy mi az a fix ár, amit a bizottság megállapított.

A kérdés tehát, amely most előttünk fekszik, nem az, hogy részletesen vizsgáljuk a részvénytársaság hibáit, — mert hiszen bevárjuk a földművelésügyi miniszter úr vizsgálatát, csak úgy fogunk tudni ehhez hozzászólni, ha az adatok is rendelkezésünkre fognak állni —, hanem a mai tanácskozás és az annak alapján elkészítendő felterjesztés lényege az, hogy olyan ellenőrzést állapítsunk meg, amely tényleg komolyan és hathatósan gyakorolható. Én azt hiszem, ez elől senki nem zárkózhat el, s ha vannak olyan pontok, amelyekről az a vélemény alakul ki, hogy azokba a kormány nem mehet bele, én szívesen hozzájárulok ahhoz, hogy azokból esetleg egy-kettőt módosítsunk, bár a kormánynak még mindig módjában áll bizonyos pontokat elfogadni, vagy elvetni. A lényeg az, hogy sürgősen meg kell állapítani olyan ellenőrzési módokat, amelyek tényleg megadják a jogkört és a lehetőséget a bizottságnak, hogy az komolyan, becsületesen és lelkiismeretesen teljesítse a feladatát. (Élénk helyeslés.)

Azt senki sem kifogásolhatja és nem is hiszem, hogy a minisztérium is határozott állást foglalna a javaslatunk ellen azzal, hogy itt ellenőrzésre nincs szükség. Amikor a mult választmányi ülésen olyan volt a hangulat, hogy fel kell azonnal bontani a szerződést a részvénytársasággal, — nem tudom, hogy jól emlékszem-e —, éppen Papp ömeltósága ajánlotta, hogy azt kérjük a kormánytól, hogy ha lejár a szerződés, az ne újíttassék meg; azonban lehet megjegyzéseket tenni arra nézve, hogy az ellenőrzés nem hathatós, mert rosszul van az egész megszervezve. Hiszen Papp ömeltósága itt volt a választmányi ülésen, amikor ez a javaslat egyhangúlag lett elfogadva. Bíró ömeltósága is természetesen jelen volt. Bár nagyon előrehaladott volt az idő és tudjuk, hogy az ilyen gyűléseken a végén mindig sürgetik a tárgyalás befejezését, én ragaszkodtam ahhoz, hogy olvassuk el pontonként az albizottságnak ezt a javaslatát, hogy mindenki hozzászólhasson. Fel is olvastuk, egy-két részben volt is valami változtatás, egyébként pedig mindenki hozzájárult ahhoz.

Természetes — amint már felszólalásom elején mondtam —, ez nem jelenti azt, hogy mi most vakon elfogadjuk azt, amit a bizottság kidolgozott és csak a történeti igazság kedvéért említem, hogy akkor ilyen tiltakozás nem volt, sem a kormány képviselői részéről, sem más oldalról. (Helyeslés.)

Önczy László: Úgy látszik, az előbbi felszólalásom bizonyos félreértésre adhatott okot. Magam részéről az ellenőrző bizottság olyan fokú

összeállítását, hogy az Egyesült Fabehozatali Rt. a legteljesebb módon és eredményesen ellenőriztessék, szükségesnek és helyesnek tartom. Azonban az ellenőrzésen túl a következő három pontot messzemenőnek tartom.

Az első az, hogy egy árhoz kösse magát az Országos Erdészeti Egyesület, amely ár az előző évi árral fixirozva lenne. Ez, ha az ember ismeri a mai törekvését a kormányzatnak, recenziust fog kiváltani és azt a színezetet adná, hogy itt kartel-törekvések vannak és hogy az erdőbirtokosság a fogyasztó kárára akar magának olyan előnyöket szerezni, amelyek a mai gazdasági viszonyokkal össze nem egyeztethetők.

Miután már az ellenőrző bizottság szabályzatában ugys benne van, hogy az bizonyos árvédelmi célt szolgál, elegendőnek tartanám csak az általános megjelölést és nem azt, hogy fixirozzuk a tavalyi árat.

Másodszor teljesen helyesnek tartom, hogy köttessék ki az, hogy csak elsőosztályú minőségű bükkhasáb szállítható, amelyek az ára legyen fixirozva. Amennyiben itt kifogás tárgyává teszi bármelyik vevő a minőséget, azonnal in natura fordítottassék az inségakció javára, anélkül, hogy árvereztetnék.

A másik kérdés el is dőlt tulajdonképpen azzal, amikor a választmány Biró ömértósága, illetve az egyesület előterjesztését elfogadta, mert hiszen az tulajdonképpen Vuk választmányi tag úrnak a javaslatával azonos.

Biró Zoltán: Méltóztassék megengedni, hogy tisztán az Egyesület szempontjából szóljak az egész kérdéshez hozzá, úgy, hogy az a felterjesztés, amely ezen az alapon elmenne, olyan legyen, amelynek a teljesítését az Egyesület kérheti a siker reményével.

A bizottságnak a hatáskörébe tartozik az áraknak a megállapítása. E tekintetben lehetetlennek tartom azt, miszerint akármelyik kormányzat egy belföldi érdekelttség kezébe adja azt a jogot, a külföldről behozandó árucikkek árát ez a belföldi érdekelttség állapítsa meg. Leszek bátor rámutatni arra, hogy az a másik kérdés, ahol a mult évi áraknak a megállapítását kívánná az Egyesület, kifejezetten közérdekbe ütközik. Az áraknak ilyen mértékű felemelése azt jelentené, — mert hiszen kétségtelen, hogy emelést méltóztatik kívánni vele elérni —, hogy a különböző választékok ára, ami ma, ha jól tudom, 270—320 pengőben van megállapítva, egyáltalán 340 pengő lenne és ennél olcsóbban azt a külföldi tűzifát behozni nem lehet.

Az előbbieken már megállapítottuk azt, hogy bizonyos behozatalra szükség van, nemcsak azért, mert idebent szükség van rá, hanem azért is, mert a kormány a behozatal elől kitérni nem tud, azt meg kell engednie. Az Egyesületnek ez a kívánsága azt jelentené, hogy ezt a kényszerűen behozott fát 20—40—60 pengővel magasabb áron vehetik csak át a fogyasztók, amely 20—60 pengő a határállomási árhoz ütődik hozzá, tehát a román, jugoszláv és cseh termelésnek jut és ugyanannyival rontja az ország külkereskedelmi mérlegét.

Úgy fog elmenni a felterjesztés, ahogy méltóztatnak megállapítani, de az Egyesülettel szemben én, mint ügyvezető, aki ezen a helyen azt az álláspontot képviseltem hét esztendőn keresztül, illetve ezen a helyen három esztendőn keresztül, hogy nekünk legelsőrendű érdekünk ennek a külkereskedelmi mérlegnek a megjavítása, a magam részéről, mint egyesületi tag sem járulhatok hozzá olyan felterjesztéshez, amelyben az Egyesület homlokegyenest ezzel ellenkezőt kíván és amely az Egyesületre az indokolatlan árdragítás bélyegét akármikor rásüthetné.

Elnök: Hogy volt eddig? Azt tessék ismertetni.

Biró Zoltán: A bizottság állapította meg azt a minimális árat, amelynél alább nem mehet és azt a maximális árat, amelyen felül nem mehet. Tartozom itt egy kiigazítással, mert én így emlékszem, lehet,

hogy nem helyesen, de hiszen Vuk és Papp választmányi tag urak is ott voltak, amikor erről a kérdésről Lillafüreden szó volt, ezen a tárgyaláson az az elhatározás történt, hogy 345 pengőnél többre az import tűzifa Budapesten nem kerülhet és ezt a kötelezettséget a részvénytársaság vállalta, dacára annak, hogy az egyes határállomási árak (a csehek által követelt árak) mellett jóval magasabb ártétel jött volna ki. Az én tudásom szerint a minimális ártétel megállapítása később került szóba.

Hogy a bizottság tényleg megállapított árteteleit mennyiben tartották be, ez az ellenőrzés dolga, amelynek a tökéletesítése mellett vagyunk valamennyien.

Talán Papp öméltsága lenne szíves megmondani, hogyan tárgyalta ezeket a kérdéseket a bizottság, törődött-e azzal, hogy ezeken a bizonyos megállapított árakon belül maradtak-e, vagy túllépték-e azokat és mennyiben?

Ami pedig azt a kérdést illeti, hogy erre az intézményre egyáltalán van-e szükség, vagy nincs, tegyünk-e olyan javaslatot, amellyel azt felborítjuk, erre én csak egyet tudok mondani: akkor tegyünk olyan javaslatot, amivel felborítjuk, ha a jobb megvan. Akármennyit hibáztatjuk is a Fabehozatali Részvénytársaságot, én nem beszélhetek más alapon, mint a statisztika alapján. A mult esztendőben a csehekkel vámháborúba kerültünk, nem volt szabad behozni egyetlen vagon tűzifát sem az országba. A mult esztendőben a románokkal szerződésenkívüli állapotba jöttünk és bejött 20.450 vagon fa. Ebben az esztendőben a románokkal szemben 48.000 vagon kedvezményes vámtétel mellett való behozatalára volt engedély és ilyen kedvezményes vámtétel mellett 12.000 vagon jöhetett be Jugoszláviából, ez 60.000 vagon. A csehekkel időközben, szeptemberben megkötött egyezmény értelmében a cseheknek még 17.000 vagon fájuk maradt behozni való, ez jelent 77.000 vaggont. Ezzel szemben a Fabehozatali minden erőlködése dacára se tudott többet behozni, mint 20.597 vagont, tehát 137 vagonnal többet, mint a mult évben ugyanez alatt az idő alatt. És elértük azt, hogy a vasúton szállítható magyar száraz tűzifának az igen jelentékeny része elfogyott, mert én azt hiszem, hogy az 1930—31. évi termelésű tűzifából, ha van is még készlet, az meglehetősen csekély, úgy, hogy ez olyan kis százaléka az előző termésnek, hogy itt panaszkodni ma, amikor még az egész nyári piac is rendelkezésre áll, nem lehet.

En tehát a magam részéről azt a kívánságot, hogy az ármegállapítás és az összes erre vonatkozó rendelkezések a bizottság többségét képező érdekeltség kezébe adassanak, lehetetlennek tartom. Véleményem szerint a kormány ebbe bele nem mehet, mert hiszen akkor ugyanazon az alapon a külföldi szénnek, vagy a külföldi vasnak, vagy a külföldi textilnek az ármegállapítását rábíthatnánk a magyarországi szén-, vas-, illetve a textilérdekeltségekre. Mit méltóztatnának ehhez mint fogyasztók szólni?

En csak egy álláspontot tudok képviselni. Az Egyesület ne térjen el attól az alaptól, amin eddig mozgott, hogy a közérdeket vette mindig figyelembe és ennek keretében iparkodott mindig a maga érdekeit megvédeni. Akkor, amikor azt kívánjuk, hogy ennek az importfának az árát szorítsa fel erőszakos eszközökkel a kormány 40 vagy 60, akár 2 pengővel is vagononként, anélkül, hogy ez a többlet a magyarságnak jutna, mert ha a magyar vámot emelik fel, a vasúti tarifát emelik fel, hogy az államkassza, vagy az államvasút kapja ezt, azt szívesen látom, de hogy 28 pengővel többlet kapjon a román állam a fáért, az ellen bennem minden csepp vér tiltakozik.

Dömping-árakról méltóztatott beszélni. Kérem most már Papp öméltségét, lássunk most már tisztán, méltóztatassék tehát azokat az árakat, amelyeket a bizottság jóváhagyott, feltárni, azoknak a magasságát tessék

megjelölni; itt vannak a jegyzőkönyvek, itt van az írás, itt vannak a számok.

Ajtay Jenő: Akkor el kell csapni a bizottságot, akkor nincs rá szükség.

Papp Béla: A választmány egyes tagjai úgy látszik nincsenek tájékozva arról, hogy a földművelésügyi miniszter úr a kereskedelemügyi miniszter úrral egyetértőleg milyen kötelezettségeket rótt a részvénytársaságra, annak ellenében, hogy a külföldi behozatalt rábízta.

Elnök: Titkolják! Nem láttuk az írást.

Papp Béla: A Fabehozatali Részvénytársaságnak a következő kötelezettségeket kell vállalnia és a megállapodás értelmében teljesítenie. (Olvassa az engedélyokirat 1. pontját, amely szerint a behozott tűzifa aprítatlan állapotban kerülhet behozatalra és nem szállítható bizonyos területekre, a budapesti piacon pedig csak 80.000 tonnát hozhat forgalomba.)

Felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy a részvénytársaság ennek a kötelezettségnek százszázalékig eleget tett és egyetlen vagon fa máshová nem ment, mint ahová a rendelet értelmében az ellenőrző bizottság megengedte.

Másodszor a részvénytársaság a behozott famennyiséget kizárólag a behozatallal is eddig is foglalkozó fakereskedő cégek útján hozhatja forgalomba, mégpedig olyan módon, hogy ezek eddigi behozatali forgalom arányában láttandók el tűzifával.

Ennek a második pontnak a részvénytársaság százszázalékig eleget tett, egyetlen deka fát közvetlenül fogyasztónak el nem adott, az tisztán kereskedők útján kerül forgalomba.

Harmadszor azt az árat, amelyen a behozott tűzifa a kereskedelemnek átadható, az alábbiak szerint szervezendő bizottság állapítja meg.

A fenti egy, kettő és három alatt felsorolt kötelezettségek betartása tekintetében egy bizottság ellenőrzésének köteles a t. cím magát alávetni, amely bizottság a vezetése alatt álló minisztérium, a m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyminisztérium kiküldötteiből, az Országos Erdészeti Egyesület, a Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesülete és a Budapesti Gőzfavágók Egyesülete egy-egy kiküldöttjéből fog alakulni, ezenkívül a bizottság részére elnököt fogok kijelölni.

Tehát a bizottság hat tagból áll, három az érdekeltségek és három a minisztériumok kiküldöttje, a hetedik tag a földművelésügyi miniszter által kijelölt elnök, amely tisztséget én töltöm be.

Negyedszer: A bizottság tagjai vagy elnöke a részvénytársaság részéről semmiféle díjazásban, tiszteletdíj, jelenléti díj, vagy hasonló anyagi szolgáltatásban sem közvetlenül, sem közvetve nem részesülhetnek.

A bizottság ügyrendjét és határozatai meghozatalának módját maga állapítja meg. A hozzá utalt kérdésekben végérvényesen dönt.

Ötödször: A negyedik pontban említett ellenőrzésen kívül a bizottság rendelkezése alá kell magát a részvénytársaságnak vetnie az importált tűzifamennyiség irányítása és elosztása tekintetében is. A raktározási helye és a fakereskedők közt való szétosztása tekintetében a bizottságnak előzetes hozzájárulását kell kikérni.

Ezek azok a feltételek, amelyeket a részvénytársaság vállalt és amelyek ellenőrzésére az ellenőrző bizottság hivatva van.

Az ellenőrző bizottság a tűzifa árát budapesti paritásban az első ülésen — ha jól emlékszem —, 345 pengőben állapította meg. A bizottság legtöbb tagjának az volt a véleménye, hogy ez egy maximális ár,

mert mindig azzal vádolták a kormányt, hogy felállított egy szervet, amely a fa drágulását fogja okozni.

Ha tehát ilyen beállításban nézzük a dolgot, természetesen nem is gondolhattunk másra, mint maximális árra és a részvénytársaság ennél az árnál magasabban nem hozhatja a fát forgalomba. Időközben megtörtént, hogy a részvénytársaság olcsóbban adott tüzfát. Erre az ellenőrző bizottság összeült és megállapította azt a legalacsonyabb árat is, amelyen alul a részvénytársaság tüzfát forgalomba nem hozhat. Ez — ha jól emlékszem —, 320 pengő volt a bükkfánál budapesti paritásban. Tehát a részvénytársaság eladásokat teljesíthetett 320 és 345 pengő között.

Tény az, hogy a részvénytársaságnak egyes eladásai ennél olcsóbban is történtek. Ezt az ellenőrző bizottság megállapította, viszont megállapította azt is, hogy ezek az eladások egyrészt abban az időben történtek, amikor még az alsó határ nem volt megállapítva, viszont olyan árut is hozott forgalomba, amely után kifogást emelt a kereskedő, az átvevő és ennek alapján volt kénytelen engedményeket tenni. Ez a kérdés most vizsgálat alatt áll, erről nem szólhatok.

A szerződéseket a részvénytársaság bemutatta.

Az ügyrend értelmében jogosítva van a bizottság hatáskörét az elnökre, vagy pedig a bizottság egy vagy több tagjára is bízni. Arra való figyelemmel, hogy az ellenőrzés óriási munkát igényel és a bizottsági tagok is mindig nagy elfoglaltságukra való hivatkozással tulajdonképpen a munkában részt nem vesznek, úgy hogy tulajdonképpen a tisztviselőtagjai dolgoznak, azt állapította meg az ellenőrző bizottság, hogy a szerződéseket ne terjesszük mindig a bizottsági ülés elé, mert akkor lépten-nyomon ülést kellene összehívni, hanem Pászthory póttagot bízta meg azzal, hogy ő a bizottság egy-egy tagjával ezeket a szerződéseket nézze át, amennyiben megfelelnek, hatalmazza fel a részvénytársaságot a szállításra, amennyiben pedig valami kifogás van, tegyen jelentést. Ez minden bizottsági ülésen megtörtént.

Abban a kimutatásban, amelyet a részvénytársaságnak be kell mutatnia a kötelevekkel együtt, bentfoglaltatik minden olyan adat, amelyre az ellenőrzés szempontjából szükség van. Ez a kimutatás Vészev vezérigazgató, bizottsági tag úrnak a javaslata alapján van összeállítva. Ebben benne van: a számla, vagy kötlevel száma és kelte, a vevő neve, címe, a megvásárolt tüzifa mennyisége, minősége, a határállomás, a rendeltetési állomás, a határállomási beszerzési ár, az eladási ár, határállomási költségek, fuvardíj, rendeltetési állomási eladási ár, budapesti paritásos ár és a részvénytársaságnak jutó felár. Minden olyan adat benne van tehát, amelynek alapján az ellenőrző bizottság elbíráltja, hogy a részvénytársaság az általam említett feltételeknek megfelel-e.

Egypár esetben volt olyan kötlevel, amit kifogásolt az ellenőrző bizottság, illetve az illető urak, ezeknek a stornirozására a részvénytársaság utasítva lett és ennek a részvénytársaság eleget is tett.

Eleinte, amikor még a részvénytársaság — hogy úgy mondjam — nem volt tempóban és az ellenőrző bizottságnál se alakult ki még teljesen a rendszer és az irány, előfordult, hogy szállítás történt már ilyen kötésre, amely nem felelt meg az ellenőrző bizottság ármegállapításának, azonban ez olyan csekély mennyiség, hogy ezért a részvénytársaságot — mondjuk — a működéstől eltiltani nem lehet.

Még egy kifogás merült fel az ellenőrző bizottság egyes tagjai részéről, hogy ennek a rendelet ötödik pontjának, ami a mostani előterjesztésben fel van véve, a részvénytársaság nem tesz eleget, vagyis nem

kéri ki előre a tűzifa irányítására és a kereskedők közti szétosztásra az ellenőrző bizottság jóváhagyását.

A földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter uraknak a rendelkezése ez, méltóztassanak belátni, hogy a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter urak tudják legjobban, hogy mi célt szolgált ez az intézkedés. Abban a formában, ahogy a kérdés felvetődött, hogy a részvénytársaság csináljon programot, hogy hová mennyi fát szállít, azt a magam részéről keresztülvihetetlennek tartom. Nem lehet kívánni egy részvénytársaságtól, hogy például azt mondja, hogy Kecskemétre viszek majd ezer vagon fát, Békéscsabára ötezer vagon, ezt úgy sem tudja megcsinálni, mert attól függ, hogy mit fog tudni eladni. Hiába csinálna ilyen felesleges munkát, ezzel nem tartom szükségesnek a részvénytársaságot megterhelni, mert eredményt vele úgysem érünk el.

Azok az adatok, amelyekre a részvénytársasággal szemben az ellenőrzésnek szüksége van, mind rendelkezésre állnak és az ellenőrző bizottságnak módja van az ellenőrzést a lehetőséghez képest a legnagyobb mértékben foganatosítani.

Amikor a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter úr a román behozatali társasággal kötött szerződést jóváhagyta, azokat a feltételeket szabta a részvénytársaságnak, amelyek a szerződésben benne is vannak. Hogy jogában van a románoknak bizonyos körzeti árat megállapítani, amely körzeti árak úgy alakulnak, hogy a határ mentén a belépő állomásra megállapított árnál valamivel magasabb, a távolosó vidékeknél valamivel alacsonyabb áron értékesíthető a fa. Ezt a körzeti kimutatást, amelyben a községek fel vannak sorolva, az ellenőrző bizottság felülvizsgálta, jóváhagyta és a részvénytársaság az eladásokat ennek értelmében foganatosítja.

Előfordult, hogy a részvénytársaság adott el olyan községeknek is román fát, amely községek ebben a kimutatásban nem foglaltatnak bent, de benne foglaltatnak abban a rayonban, ahová ezek a községek tartoznak és azt az árat vette eladási árnak, amely ennek megfelelt.

Igaz, hogy a részvénytársaságnak meg kellett volna csinálni azt, amikor szerződést kötött, hogy bejelenti az ellenőrző bizottságnak, hogy ilyen helyre is adott el fát, állapítsák meg az árat. Ezt nem tette meg, de ez olyan jelentéktelen eset, hogy ezért a részvénytársaság működését felfüggeszteni, vagy pedig itt a szervezetben valami változtatást behozni a magam részéről nem tartom szükségesnek.

A részvénytársaság a magyar favédelem szempontjából igenis megfelelt annak a reménynek, amit a kormány hozzá fűzött, mert nem védett terület, tökéletesen védett terület és van olyan terület, amely ha nem tökéletesen védett is, azonban a konkurrenciát bírja vele a magyar fa.

Nekem az a tiszteletteljes javaslatom, hogy a bizottságnak az ellenőrző bizottság átszervezésére vonatkozó javaslatát az igen tisztelt választmány ne tegye magáévá.

Elnök: Hogy egyáltalán ne legyen az ellenőrzés átszervezve?

Papp Béla: Nem tudom belátni azt, hogy az ellenőrző bizottság olyan átszervezéséhez, amit a bizottság javasol, a kormány hozzájáruljon. Ez az én egyéni véleményem.

Elnök: Ez nagy különbség. Én az igazság mellett foglalom állást, nekem nem kell azzal törődnöm, hogy más illetékes, vagy hatalmasabb elfogadja-e, vagy sem. (Úgy van!) Nem arról van szó, hogy mit fog csinálni a kormány. Arról van szó, hogy olyan előterjesztést tegyünk, amely a közvélemény előtt is minden tekintetben helytálló. Hogy a kormány mit csinál, az az ő dolga.

Papp Béla: Én pedig választmányi tag vagyok és szabad nekem javaslatot tennem és nekem, mint aki ismerem ennek a dolognak minden

csinját-bínját, én vagyok ennek az ellenőrző bizottságnak az elnöke és elsősorban vagyok felelős azokért, amik ott történnek, nekem az a tiszteletteljes javaslatom és az a véleményem, hogy az ellenőrző bizottság olyan átszervezését, hogy ott az érdekeltségek legyenek túlsúlyban, a kormány nem teheti magáévá, mert itt közérdekről is van szó, a fogyasztók érdekeiről is, úgy, hogy olyan egyoldalú kívánság, hogy csak az érdekeltségek állapítsák meg a fa árát, elfogadásra nem található.

Elnök: Erről lehet beszélni, az természetes, hogy a fogyasztók érdekeit elsősorban a kormány hivatott védelmezni és ennek következtében a döntésből kizárni a kormányt nem célunk és ehhez tényleg nem járulna hozzá. De nem azt jelentené ez az egy pont, amit itt kifogásolni méltóztatik. Ha ez az előadott kifogás helytálló is volna, lehetetlen, hogy ebből azt a konvekziókat vonjuk le, hogy minden nagyszerű, dolgozzunk tovább, adjuk oda az egész ország faüzletét Rottmannak és Bottliknak és, hogy semmiféle változtatás az ellenőrzésben nem szükséges, mert itt minden kitűnően megy és itt minden nagyszerű.

Itt van a nézeteltérés köztünk. Most fognak ott vizsgálni, már lát-hatjuk az előadottakból, hogyan fog menni ez a vizsgálat. Megállapítják, hogy „ez és ez nem volt egészen helyes”, de az egész ügy elposványodik, el lesz kenve a dolog és minden marad a régi-ben.

Én a magam részéről, mint választmányi tag is fenntartom, hogy az egész tűzifaüzletet egy ilyen nyereszkeedésre alakult részvénytársaság monopóliumába átadni nem lehet és nem szabad. Ez volt a lényege éles bírálatunknak.

Az ellenőrzés nem volt megfelelő, azért kell, hogy az ellenőrzés is szabályoztassék és megváltozzék. Tűzásokhoz én se járulok hozzá, nagyon sajnálom, hogy éppen öméltósága is, aki itt volt és itt volt az Erdészeti Egyesület igazgatója is, amikor ezt a pontot tárgyaltuk, az én javaslatomra pontonként egy észrevételt se tettek és most utólag helyezkednek arra az álláspontra, hogy a javaslat elfogadhatatlan. Nagyon helyes, nagyon fontos, hogy mindenki meggyőzesse magát és aszerint döntsön a választmány, csak jelzem, hogy olyan borzasztó sérelmet az ellenőrző bizottság átszervezésére vonatkozó javaslatban nem látok. Emellett mind a két bizottság hozzájárult az egyhangú határozathoz. Ezt a történeti hűség kedvéért el kellett mondanom.

Papp Béla: Ez a pont később került tárgyalásra, olyan gyorsan történt, hogy ezt nem lehetett komolyan tárgyalás alá venni.

De kénytelen vagyok önaméltóságának a megjegyzéseit tisztelettel visszautasítani. Sem enrólam, sem a minisztériumról nem lehet feltételezni, hogy mi egyáltalán valami dolognak az elkenéséhez hozzájárulunk.

Elnök: Ez lesz a vége.

Papp Béla: Én ezt tisztelettel visszautasítom.

Elnök: Ön visszautasíthatja, én azonban fenntartom.

Véssey Ferenc: Méltóztassék megengedni, hogy válaszoljak Onczay választmányi tag úrnak, aki azt állította, hogy nem lehet az 1930—31-es árát leszögezni akkor, amikor minden árunak, így a fának is az ára a kereslet és kínálat szerint igazodik.

Hajlandó vagyok elfogadni Onczay választmányi tag úrnak az indítványát, hogy ne ezt a fix árát szögezzük le, kérem azonban akkor, méltóztassék olyan javaslatot tenni, amellyel meg fogjuk védeni a hazai fának az árát. Amit Biró igazgató úr említett, hogy óriási vívmányt eszközölt ki ez a részvénytársaság, mert hiszen a tűzifaimportot sikerült 20.000 vagonra leszorítani, ezt a beállítást helytelennek tartom, mert elfelejtette öméltósága megemlíteni azt is, hogy lecsökkent ugyan a tűzifaimport, ezzel szemben a hazai tüifa ára olyan dömping-árra szorult le, ami mellett az erdőgazdaságnak még csak a termelési költségei sem

térültek meg. A kormány leszorította az importot azáltal, hogy egy gazdasági ágat teljesen lehetetlenné tesznek.

Bíró igazgató úr hivatkozott a gyengekező erdőbirtokosokra. Sajnos, gyengekezőek ma, mert még az adójukat sem tudják a jövedelemből fedezni. A kormány tehát leszorította az importot, úgy azonban, hogy a magyar termelő kénytelen a termelési áron alul vesztegetni a fáját. Így nem volna vívmány a részvénytársaság részéről az sem, ha egyetlen vagon külföldi fát se hozott volna be az országba.

Ami pedig Papp ömértósága előadását illeti, ha szükséges lesz, ellenőrző bizottsági jegyzőkönyvekből igazolni fogom, hogy az, amit én mondtam, mindenben megfelel a tényeknek.

Papp ömértósága arra hivatkozott, hogy eleget tett a részvénytársaság annak, hogy csak kereskedőknek adott el tűzifát. Senki sem vitatta ennek az ellenkezőjét.

A másik kötelezettség, hogy a részvénytársaságnak alá kell magát vetnie az ellenőrző bizottság ármegállapításának. Ennél a tételnél kell megállnunk. A rendelet szösz szerint a következőkép szól: „Az ellenőrző bizottság a tűzifa egységárát a hazai tűzifa árvédelme szempontjából tartozik megállapítani.” Ezzel szemben vádolnom kell az ellenőrző bizottságot s annak azokat a tagjait, akikről Papp ömértósága azt mondotta, hogy többségben voltak, hogy ennek a kötelezettségnek nem tettek eleget, mert december 16-án volt az első ülés, ahol az ellenőrző bizottság szösz szerint a következő határozatot hozta: „Jogosult a részvénytársaság 1932 július hó 31-ig az importfát 342 pengős áron — budapesti paritásra értve, — forgalomba hozni.” Természetes, hogy ha egyszer a rendelet úgy szól, hogy a fa egységárát a hazai fatermelés védelmében kell megállapítani, senki sem gondolt arra, hogy ezt valaki úgy értelmezi, hogy ez maximális ár, amelynél drágábban nem szabad adni, de olcsóbban szabad adni. Kérdem, ha maximális árat állapított meg a bizottság, eleget tette-e annak a köteletségének, hogy az egységárát a hazai fatermelés védelmében állapítsa meg? Azt hiszem, hogy nem.

Továbbá az ellenőrző bizottságot vádoló azzal, hogy dacára annak, hogy a tűzifának az árát július 31-ig állapította meg, ülésre össze nem ült, csak akkor, amikor a három érdekképviseelő írásban kérte az elnököt, hogy méltóztassék most már összehívni a bizottságot és az árat megállapítani. Az ülésen — szösz szerint itt van a jegyzőkönyv — én leszögeztem azt, hogy az Egyesült Fabehozatali nem 342 pengős áron hozott forgalomba tűzifát, hanem 310—315 pengős áron, akkor az elnök úr azt a kijelentést tette, hogy ő a december 16-iki 342 pengős egységárát úgy értelmezi, hogy ez csak maximális ár volt, aminél drágábban nem, de amin alul szabad volt importfát forgalomba hozni. Hát erről tovább szólni, azt hiszem, szükségtelen.

Ami azt a kérdést illeti, hogy a részvénytársaság tényleg hozott forgalomba tűzifát olcsóbb áron, azelőtt, mielőtt az ár megállapítva nem volt, az igaz, de ezt sohasem sérelmezte senki. Én mindig ott voltam és ezt nem kifogásoltuk soha; ezt a bizottság egyhangúlag tudomásul vette és szalváltuk őket, de nem szalváltuk őket az alól, hogy az előírt 320 pengős egységár helyett 256 pengős adta a cser-tűzifát Budapesten akkor, amikor a hazai fa ára 275 pengő volt.

Elnök: Hogyan lehetséges ez?

Véssey Ferenc: Elég a kereskedelmi életben, hogy egy kereskedő 275 pengőért vett hazai cserfát és egyszer csak azt hallja, hogy az Egyesült Fabehozatali 256 pengőért adja. Egy-egy vagonnál már százszázalékos dömpinget lehet okozni.

Papp ömértósága felolvasott egy kimutatást, melyet a márciusi 11-iki ülésen fogadtunk el és megállapítom, hogy a kimutatás elkészült, de még

a mai napig sincs tudomása az ellenőrző bizottságnak arról, hogy pi. a a mult hó 30-ig kinek, hová, mennyit, milyen áron hoztak és kik forgalmaztak tűzifát. Az nekem nem elég, amint Papp ömeltósága mondja, hogy ő az első, aki felelős a Fabehozatali működéséért, mert én ebben a felelősségben nem vagyok hajlandó osztozni. Én tagja vagyok ennek a bizottságnak, de ilyen felelősségben nem osztozom, mert én mindenkor leszögezttem, hogy ez a részvénytársaság a kötelezettségének meg nem felel.

A legutóbbi ülésen az ellenőrző bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy a jegyzőkönyveket, amelyek magukban foglalják a részletes jelentést a részvénytársaság forgalmáról, minden ülés után nyolc nap mulva a bizottság minden egyes tagjának meg kell küldeni. E határozat óta, nem tudom pontosan, de legalább 3—4 hét telt el...

Papp Béla: Kettő.

Véssey Ferenc: Két hét telt el, tehát eltelt a nyolc nap és jegyzőkönyv nemcsak az utolsó ülésről, de még az azelőtti ülésről sincs.

Ennek a bizottságnak a tisztviselőtagjai nem forognak a kereskedői életben. Az én javaslatom például az volt, hogy ezt a kimutatást állítsa időnkint össze a részvénytársaság, s minden egyes tag kapja meg, hogy nekünk, akik a kereskedővilágban forgunk, alkalmunk legyen azt ellenőrizni, mert másképp házszámokat lehet befeírni. A bizottságnak állami tisztviselő-többsége úgy határozott, hogy ez üzleti titok... (Pászthory Ödön felé): Méltóztatik nemet inteni?

Pászthory Ödön: A részvénytársaság elnöke azt mondta, hogy üzleti titkok is vannak és akkor Véssey választmányi tag úr azt állította: ha üzleti titok van benne, akkor azt nem is kívánja.

Véssey Ferenc: Nem így volt. Én az indítványomat fenntartottam és szótöbbséggel úgy határozottak, hogy e jelentés üzleti titok, tehát ilyen kimutatást a bizottság tagjainak át nem adnak.

Nem akarok ezzel a problémával tovább foglalkozni.

Elnök: Monopóliumnál milyen üzleti titkok lehetnek, ahol nincs verseny?

Véssey Ferenc: Pászthory bizottsági tag úr azt állítja, hogy csak az elnöknek volt az az álláspontja, hogy üzleti titkok. Tévedni méltóztatik, mert nem az elnök úr, hanem Arkay ömeltósága hozta fel ezt az indokot.

De hiszen ez detail-kérdés, épen úgy detail-kérdés az is, hogy amikor december 16-án arról volt szó, hogy az import tűzifa árát mennyiben állapítsuk meg, éppen Pászthory választmányi tag úr volt az, aki azt mondta, hogy 280 pengő a tűzifa ára, holott én azt állítottam, hogy 320 pengő.

Pászthory Ödön: Gáspár mondta.

Véssey Ferenc: Csak amikor megkérdeztem, hogy méltóztassék megmondani, hol lehet 280 pengőért venni, akkor méltóztatott csak azt mondani, hogy hallomásból tudja.

Detailokra nem akarok kiterjeszkedni, befejezem beszédemet. Arra kérem az igazgató-választmányt, méltóztassék azt a javaslatot elfogadni, amely az ellenőrző bizottság átszervezését kívánja.

Én azt a javaslatot még egy külön javaslattal toldom meg. Indítványt vagyok bátor előterjeszteni.

Tudniillik a helyzet ma az, hogy ha egy kereskedő vásárol a bizottság által megállapított áron alul tűzifát, semmiféle szankció a kereskedővel szemben nincs. Legutóbbi ülésünkön azt kértük, hogy legalább egy bélyeg legyen ráütve a nyomtatványra, hogy tartsa hazafias kötelességének minden kereskedő, hogy az általunk megállapított árakat meg nem szegi. Természetes, hogy — mint minden szavazásnál. — leszavaztak bennünket a bizottságnak az állami tisztviselő tagjai.

Hogy szankcióról lehessen szó, ezért bátor vagyok javaslatomat a következőkben előterjeszteni (Olvassa):

„Ismételten előfordult, hogy egyes kereskedők az Egyesült Fabehozatali részvénytársaságtól az ellenőrző bizottság által megállapított egységárnál nyíltan olcsóbb egységáron vásároltak, másrészt különféle címen külön engedményeket fogadtak el.

Az ellenőrző bizottság az így a hazai tűzifa árromlását elősegítő kereskedő ellen jelenleg semmi szankciót nem alkalmazhat.

Javasolom, tegyen előterjesztést az Egyesület a földművelésügyi kormánynak, utasítsa az ellenőrző bizottságot, hogy az általa esetenként megállapított egységárakat az Erdészeti Lapokban, valamint a szakaszban esetenként tegye közzé.

Utasítsa az Országos Erdei Alapot, hogy mindazon kereskedők részére, akik az ellenőrző bizottság által megszabott egységárakat bármilyen címen megszégyesítik, hazai tűzifának kedvezményes fuvarlevéllel való szállítását sem közvetve, sem közvetlenül nem eszközölheti.”

Nagyon kérem ezt a javaslatomat, hozzácsatolva a bizottság egyhangú javaslatához, elfogadni méltóztassák.

Bíró öméltósága azt mondta, hogy olyan javaslatot nem lehet tenni, ami nem keresztülvihető. Én azt állítom ezzel szemben, inkább tegyünk olyan javaslatot, ami a magyar erdőgazdaság érdekeit védi, mint olyat, ami keresztülvihető, de súlyosan érinti a magyar erdőgazdaságot.

Papp Béla: Félreértett szavaim helyreigazítása címén kérek szót. A földművelésügyi és kereskedelmi miniszter urak rendelete hiteles másolatban itt van a kezemben. Ebben az ármegállapításra nézve az van: „Az az árat, amelyen a behozott tűzifa a kereskedelemnek átadható, az alábbiak szerint szervezendő bizottság állapítja meg.” Ez tehát semmiféle utasítást nem tartalmaz arra, hogy a bizottság hogy csinálja a dolgát. Nem is kell, a bizottságnak tudnia kell a kötelességét.

Pászthory Ödön: Véssey vezérigazgató úr az ellenőrző bizottságot úgy aposztrofálta: olyan minoritásban van az érdekelttség a bizottságban, hogy emellett a hazai fa érdekeit megvédeni nem lehet.

Kénytelen vagyok leszögezni, hogy az ellenőrző bizottság s annak elsősorban ministeriális tagjai a hazai fa védelme érdekében minden tőlük telhetőt megtettek. Méltóztassék azonban arra is tekintettel lenni, hogy a magyar kereskedelmi szerződések, a román, a cseh és jugoszláv viszonylatban kötnek bennünket, illetőleg cseh viszonylatban a provizórium, a magyar államra nézve bizonyos kötelezettségeket rónak. Például kimondják, hogy a vámtarifa 193-ik tétele alatt felsorolt tűzifára vonatkozik az egyezmény. Ennek a kereskedelmi szerződésnek az alapján kötött a cseh Egyesült Fabehozatali és a magyar Egyesült Fabehozatali egy magánjogi szerződést, amely úgy, mint a román viszonylatban is, különböző minőségű faválasztékokra terjed ki. Kijelenteni tehát, hogy csak prima minőségű tűzifa hozható be, ilyen formában nem lehet. Meg lehet oldani a másik formában, ami az Egyesület javaslatában van, hogy a kereskedelmi szerződések revízióját vegye elő a kormány. II. és III. osztályú fa ne legyen behozható, ezenkívül a kontingensek is szállíttassanak le.

Amikor mi a 320 pengős árat megállapítottuk, tájékoztottunk aziránt, hogy a hazai fa a piacon milyen áron kerül forgalomba. Akkor meggyőződöttünk arról, hogy a 320 pengő a tényleges forgalmi árnak megfelel. Tehát nyugodt lelkiismerettel mehettünk bele abba, hogy ezt ugyanígy állapítsuk meg, nem tehát úgy, mint Véssey vezérigazgató úr mondta, hogy „a többség hatalmi jogán” állapítsuk meg azt az árat, ami a hazai fa védelmének megfelel.

Véssey vezérigazgató úr említette, hogy az előzetes bejelentést nem

csinálta meg a részvénytársaság, nem közölte, hogy községenként részletezve milyen kvantumokat akar beszállítani az egyes községekbe. A március 11-iki ülésen tárgyaltuk ezt a kérdést. Ebben a bizottság nem határozott, de ez nem zárja ki azt, hogy határozzon. Azt mondja erre vonatkozólag a jegyzőkönyv: Véssey bizottsági tag, továbbá előterjesztést tesz arra vonatkozóan, hogy köteleztessék a részvénytársaság arra is, hogy jelentse körzetenként hová és milyen mennyiségben akar tűzifát elhelyezni. Előterjesztését megindokolja azzal, hogy a szétosztás ellenőrzésével is a bizottság van megbízva. A bizottság egyhangulag úgy határozott, hogy az első tényleges eladások felülvizsgálását bevárja és csak azután dönt arra nézve, hogy szükség van-e ilyen intézkedésre.

Méltóztatik tehát látni, hogy a bizottság figyelmét nem kerülte el ez a momentum sem, s hogy még nem döntött, ennek oka az, hogy bizonyos aggályok merültek fel és ezen aggályokkal szemben nem látjuk biztosítottak azt az eredményt, amely ezt az aggályt eloszlatta volna.

Arra is kénytelen vagyok rámutatni, hogy az árak megállapítása hogy történt.

Igaz, hogy Véssey vezérigazgató úrnak volt egy indítványa, hogy csak elsőosztályú bükk tűzifára állapíttassék meg az ár, azonban ettől a bizottság kénytelen volt eltérni azért, mert az a szerződés, amelyet az Egyesült Fabehozatali Rt. kötött a Schell-el, román és cseh érdekeltségekkel, az a kereskedelmi szerződés is kikötött másodosztályú bükk-, dorong-, tűzifa, csertűzifa és tölgytűzifa szállítást is. Méltóztatnék elképzelni, hogy mi, akik a kormány képviselői vagyunk ebben a bizottságban, állást foglaljunk egy ilyen határozat ellen, amelyet a kormány jóváhagyott és amelynek alapján a kormány kereskedelmi szerződést kötött. Lehetetlen helyzet állott volna be ezzel, úgy, hogy a kormánnyal szemben a felelősséget vállalni nem lehetett. Az eredmény az lett volna, hogy a fabehozatali szerződését csírájában megfojtottuk volna. Mi nem tudunk mást csinálni, minthogy a behozatalt engedjük meg, de a mi felügyeletünk alatt.

Az árak megállapításánál ugyancsak a hazai fa védelmét tartottuk szem előtt, sőt voltak árak, amelyek egyenesen Véssey vezérigazgató úr javaslatára állapítottak meg. Erről szól a május 6-iki jegyzőkönyv. (Olvassa): „Többek hozzászólása után az ellenőrző bizottság egyhangulag úgy határoz, hogy szabálytalanság követtetett el, viszont az árakat mégis meg kell állapítani. A bizottság Véssey bizottsági tag 285 pengős javaslatát fogadja el.” És érdekes, hogy Véssey még alacsonyabbat javasolt, mint a másik bizottsági tag.

Ezzel szemben kénytelen vagyok rámutatni arra is, amire az elnök úr is méltóztatott hivatkozni, hogy az ellenőrző bizottságnak, de a kormánynak is a fogyasztók érdekeit is tekintetbe kell vennie. Rámutatok Véssey vezérigazgató úrnak írásban a jegyzőkönyvhöz csatolt előterjesztésére, amelyben azt mondja, de ismételtén rámutat arra is, hogy: a fogyasztók érdekeinek megvédésére szükség nincs, annál inkább, mert a hazai termelésű tűzifából stb. Kifejti, hogy a kereslet és kínálat szabályozza az árakat.

Ha a fogyasztók érdekei ezt nem követelik meg, akkor ha én 400 pengőben állapítom meg a cseh és román tűzifa árát és a hazai fa árát felhúrom hozzá, nem tudom, hogy így a fogyasztók érdeke megvan-e védve.

Ezeket vagyok bátor a választmánynak felhozni.

Fröhlich Brunó: Véssey választmányi tag úr megvádolja az ellenőrző bizottság miniszteriális tagjait azzal, hogy ők az ellenőrző bizottságban kötelességüket nem teljesítették, vagy legalább is nem olyan mértékben, mint ahogy azt a vezérigazgató úr kívánta volna.

Én ezt a vádat a leghatározottabban visszautasítom, nemcsak a ma-

gam nevében, de a távollevő minisztériumi tisztviselők nevében is. A vádak lényegére nem terjeszkedem ki, mert az igazgatóválasztmányt én illetékesnek nem tekinthetem ezeknek a vádaknak az elbírálására.

Amennyiben Véssey választmányi tag úrnak tényleg komoly ez a meggyőződése, nagyon kérem, hogy a felsőbbségemnél tegye meg ezt a bejelentést, mindenesetre az én felsőbbségem fogja tudni azután a kötelességét és el fog velem szemben is járni.

Csak ezt kívántam a magam megtámadtatása címén előadni.

Véssey Ferenc: Méltóztassék megengedni, hogy én is felolvassak egy miniszteri rendeletet. Én azt állítom, hogy a miniszter olyan rendeletet adott ki, hogy a tűzifaárak megállapítása a hazai termelés védelmében eszközözlendő. Papp ömértósága egy másik rendeletet olvasott fel, amelyikben ez nem volt benne. Hát én felolvasom azt, amelyikben benne van az 1931 november 12-én 72.862. szám alatt kiadott rendelet. Bevezetése így szól: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrral egyetértőleg értesítem a részvénytársaságot, hogy a magyar tűzifatermelés védelme és a tűzifapiac árszabályozása érdekében a minisztérium hajlandó t. Címnek behozatali engedélyeket adni... Benne van, amit állítottam, hogy a hazai tűzifatermelés védelme céljából...

Papp Béla: Azt méltóztatott mondani, hogy a rendelemben benne van, hogy a hazai tűzifatermelés szempontjait kell figyelembe venni az ármegállapításnál. Ezeket a szavakat méltóztatott mondani.

Véssey Ferenc: Méltóztassék reflektálni majd a szavaimra, nagy türelemmel fogom meghallgatni.

Csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy ezt a koncessziót a magyar tűzifatermelés védelmének szemelött tartásával kapta a társaság...

Papp Béla: Ez tény.

Véssey Ferenc: Ha pedig ez volt szemelött és az árakat ennek a szempontnak a figyelembevételével kellett...

Papp Béla: Is.

Véssey Ferenc: ...is kellett megállapítani, tehát azt állítottam, hogy akkor, amikor a bizottság megállapított egy maximális árat, de minimális árat nem, akkor nem tett eleget annak a kötelességének, hogy a magyar tűzifatermelés védelme szempontjából is állapítsa meg az egységárat, mert akkor csak a fogyasztói érdeket nézte, de a termelési érdekét nem.

Ami Pászthory választmányi tag úr megjegyzését illeti, soha nem állítottam azt, hogy ez után az első ármegállapítás után az egységár tekintetében leszavazott volna bennünket a többség. Nem tudom miért tartotta szükségesnek ezeket felolvasni, mert én nem állítottam azt, hogy a későbbi ármegállapításnál az érdekeltséget a miniszteri tisztviselők leszavazták.

Ami Fröhlich választmányi tag úr megjegyzését illeti, én nem személyeskedtem, én megmondtam, hogy a hivatalnok tagjai ennek a bizottságnak...

Fröhlich Brunó: „Nem tették meg a kötelességüket.”

Véssey Ferenc: Ezt is szót, hogy „nem tették meg a kötelességüket”, nem tudom, használtam-e, nem vitatkozom rajta, én csak azt állítom, hogy a bizottság nem felelt meg — azt mondtam — a kötelességének, vagy a várakozásnak.

Pászthory választmányi tag úr hivatkozott arra, hogy a román szerződés mit ír elő. Én beismerem, hogy Fröhlich választmányi tag úr zsénben van, amikor a miniszter jóváhagyott egy szerződést, amelynek alapján a hazai tűzifatermelés érdekeit megvédeni nem lehet, természetesen dolog, hogy Fröhlich főerdőtanácsos úr kénytelen a miniszteri rendelethez alkalmazkodni. Ezért kérjük a bizottság átszervezését, mert majd ha olyan tagok fognak benne ülni, akik azt mondják, hogy ez a román

szerződés rossz, hiszen az első oldalon az van, hogy az árakat az ellenőrző bizottság állapítja meg, a harmadik oldalon pedig az van, hogy az árakat a románok állapítják meg...

Elnök: Úgy van.

Véssey Ferenc: Hiszen itt ellentmondás van. Természetes, hogy a független bizottsági tagok, a bizottság minden egyes állami bizottsági tagja is, ha független lenne, arra az álláspontra jutna, hogy mi állapítjuk meg az egységárakat, nekünk tehát közömbös, hogy a románok és az Egyesült Fabe hozatali hogyan állapodtak meg.

En ilyen értelemben kívánom, hogy működjek ez a bizottság; én nem vádoltam sem Fröhlich bizottsági tag úr személyét, sem egy másik bizottsági tag úr személyét, én vádoltam azt az eljárást, amely a hazai tüzfatermelés érdekeit nem védi...

Papp Béla: El méltóztatik képzelní azt, hogy egy állami ellenőrzés alatt álló részvénytársaság ellenőrzéséhez nem állami tisztviselő legyen kirendelve?

Biró Zoltán: Csak azokat az árakat nem értem.

Véssey Ferenc: 320, 20 pengővel kevesebb a másodosztályú és még 20 pengővel kisebb a harmadosztályú.

Papp Béla: 340 pengő az elsőosztályú, a második 315, a harmadik 280.

Biró Zoltán: Hát dömpingárat nem látok benne.

Véssey Ferenc: Ki mondta, hogy ezek dömpingárok? Én azt mondtam, hogy ezen az áron alul dömpingáron hoztak forgalomba.

Pászthory Ödön: Az ellenőrző bizottságnak a kötleveleket is át kellett vizsgálnia, ez volt az oka, hogy a nagy munkában az ellenőrzéssel elmaradtunk, én kötelességszerűleg kijelentettem Papp ömáltóságának, többször tettem írásbeli jelentést, hogy egyedül vállalni ezt nem tudom, mert nagy az anyag, erre Papp ömáltósága kérte az urakat, hogy vállaljanak ök is munkát, egyik sem jött el, arra hivatkoztak, hogy el vannak foglalva, a végén megint egyedül maradtam. Erre kérte Papp ömáltósága a vezérigazgató urat is, ő is azt mondta, hogy: ha más vállalja, akkor én is vállalom.

Egyedül vagyok tehát, aki csinálja ezeket, ami óriási munkát okoz és ami felelősségteljes.

S a másik dolog, hogy nemcsak a kereskedelmi szerződés, de az a szerződés is tartalmaz első, második és harmadik osztályú fát, amelyet a Schell és az Egyesült Fabe hozatali, illetve a csehek és az Egyesült Fabe hozatali kötöttek. Méltóztatnék elképzelní ezt a helyzetet, ha megállapítja az ellenőrző bizottság, hogy nem lehet behozni más tüzfát, csak bükk-tüzfát, abban a pillanatban az Egyesült Fabe hozatali működése megszűnt.

Azért mondtam, hogy az az előterjesztés, amit az előbb Biró ömáltósága felolvasott, egy járható út, hogy hasson oda a kormány, hogy a kontingens leszállíttassék és a lehetőség szerint csak elsőosztályú bükkfa hozassék be.

Biró Zoltán: Éppen ezt az elsőosztályú bükk kikötést tartom a legrosszabbnak, a magyar erdőgazdaság szempontjából. Tíz esztendőn keresztül állandóan ezt az érvet hallottuk: a száraz román és cseh prima import bükk-tüzfifa a közönségnek is kedvence, a gőzfavágók is ezt szeretik, mert az aprításnál nincs kéreghullás és apadás, szárazabb, mint a cserfa. Nem tudtunk ellene védekezni, azt mondtuk, hogy a cser és tölgyet akarjuk portálni és most magunk kérjük azt, hogy a legveszedelmesebb ellenfelünket hozhassák a piacra?

Az Egyesület csak szívesen láthatja, ha a külföldről behozott fa minél rosszabb, hogy lássák azt, hogy a magyar fa jobb, hogy keressék a magyar fát. Azután ennek a jobb fának az árát fel lehet úgy szorí-

tani, ami mellett nem fogja a publikum ezt a rosszabb minőségű fát felvenni, de minden olyan árfelhajtást, amely mellett, hogy a legveszedelmesebb versenytársunkat kényszeríti a piacra, a bükk-tüzifát, amely 20—40 pengővel drágábban kerülne forgalomba, amely összeg a külföld zsebébe kerülne anélkül, hogy ebből valami a magyar államnak jutna, én nem tudok a magam részéről pártolni.

Ajtay Jenő: Éppen avval történik a bizottság ellenőrzési módjának a kijátszása, hogy azt mondja az Egyesült Fabehozatali, hogy hoztunk be bükkfát ezen az áron, de ez csak harmadosztályú, tehát adjuk olcsóbban. Behozott elsőosztályú címén hitvány, rossz fát s ezzel nyomta le a hazai fa árát. Mihelyt elsőosztályú fát hozhat csak be, akkor megszűnt a verseny.

Vuk Gyula: Azt hiszem, hogy a bizottság akkor, amikor ezt az árszabályozást bevette a javaslatba, hogy csak az 1930—31. év telén forgalomban volt árákon szabadjon külföldi fát behozni, az vezette, ami a multban történt és ami most ezekre a hosszú és terjedelmes felszólításokra és vitákra adott alkalmat. Azonban úgy vélem, nekünk most a jövőbe kell tekintenünk, márpedig a jövőben azt kívánjuk, hogy elsősorban az erdőbirtokosság érdekei legyenek megvédve, az általunk javasolt 2:1 arányban, most már módosítva a 3:1 arányú kényszervásárlással.

Ha ez a kényszervásárlás rendezett formában meg fog valósulni, akkor nem tartom szükségesnek, hogy ennek a külföldi tűzifának, ami már a belföldi tűzifa százpercentes elhelyezése után jön be, szintén magas árat biztosítsunk. Feltétlenül szükséges, hogy az első pont, amely szerint 3:1 arányban szabad csak külföldi fát behozni, elfogadtassék. Ha ez keresztülmegy és ha ezt a miniszter úr elfogadja, akkor nem szükséges, hogy annak a külföldi fának az árát, amely csak a belföldi fa elhelyezése után jöhet be, felelmejjük és ezzel nemzeti ajándékot nyújtunk a szomszéd államoknak.

Ha keresztül lesz vezetve, hogy elsősorban meg kell vásárolni a belföldi tűzifát, ezáltal annak az ára már biztosítva lesz s akkor a külföldi fát már támogatásban részesíteni nem szükséges és nem is az ország érdeke.

Biró Zoltán: Ha mi egy javaslatot teszünk, akkor arra a kivezető utat is meg kell jelölnünk. Százpercentig osztom azt a véleményt, hogy a bizottságnak nemcsak azt kell tudnia, hogy milyen kötések létesültek, de tudnia kell azt is, hogy ezekből a kötések közül tényleg mi került leszállításra. Megvan rá az ellenőrzési mód. Arra, hogy elméltóztassanak menni a könyveket megnézni, nem lehet számítani, mert hiszen a fuvarlevél másodpéldányát a számlához mellékelik, ami talán az egész szállítás után, vagy két-három hetenkint jön be, ellenben az a tűzifa keresztülmegy a határállomáson, ahol vámkirendeltség van.

Kérje az Egyesület azt, hogy legyen köteles a vámkirendeltség jegyzéket vezetni arról, hova mennek a tűzifaszállítmányok és ezt a jegyzéket terjessze be a minisztériumhoz. Akkor mód lesz azt megállapítani, mert odatesszük a bizottság asztalára, meggyőződhetnek az urak arról és ellenőrizni tudják, hogy tényleg be lettek-e a kikötések tartva és nem más címre mentek-e a szállítmányok.

Ez se egészen tiszta ügy, mert nagykereskedő is van, aki vásárol, tehát méltóztassék megkövetelni azt is, hogy legyen a fuvarlevélen kitüntetve az is, hogy kinek a rendelkezésére szállítják a fát, azért, hogy meg lehessen állapítani, hogy tényleg melyik kötésre történt a szállítás.

Minden olyan ellenőrzési mód, amely nem okoz nagy nehézséget, amely keresztülvihető anélkül, hogy új költséges szervezet kelljen felállítani, a legszívesebben örömmel üdvözölhető. Nekünk is jó lesz, ha tudjuk, hogy minden héten mennyi fa jött be.

Ha ezt kérjük, azt hiszem, hogy ennek a keresztülvitele nem fog nehézségbe ütközni, hiszen minden egyes vagont vámvizsgáltnak és ezért díjat számítanak fel. A vámhivatal állítsa össze azt a kimutatást, hogy honnan jött és kihez ment fa, viszont a Fabehozatalit lehet kötelezni arra, hogy ha valakinek nagyobb tételt ad el, köteles legyen a szállító bejelenteni, hogy kinek a lehívására szállítja a szóbanforgó mennyiséget. (Helyeslés.)

A másik kérdés, hogy a könyvvizsgálathoz két számvevőiségi tisztviselőt a földművelésügyi miniszter úr rendeljen ki. Ezt százszázaléig aláírom. Egy olyan intézmény, amely állami támogatást élvez, a könyveit az állami kiküldötteknek megmutatni köteles, tehát azokat a tisztviselőket meg fogják nézni és az esküjükhöz képest becsületes jelentést fognak a bizottsághoz beterjeszteni. (Helyeslés.)

Hogy minden ellenőrzés mellett bizonyos mértékű visszaélés történhetik, ezzel valamennyiünknek tisztában kell lennünk. Mert amíg kereskedői élet volt és lesz, addig megtörtént és meglesz, hogy egy ellenőrzött, vagy akármilyen bejelentés alá tartozó kötésnél is az egyik igazgató elmegy a másikhoz és azt mondja, hogy biztosít 5 százalékos refakciát. Ezt ellenőrizni nem lehet.

Most az a kérdés, hogy ha bizonyos százalék így svindlivel olcsóbb áron kicsúszik, feláldozzuk-e ezért azokat az előnyöket, amelyeket ma a magyar termelés kap. Mert nem hallottam még panaszt arra, hogy a védett területre hozott volna a részvénytársaság fát. Azt tehát már feltétlenül elértük, hogy az egész Dunántúlra s erre a belső részre nem szállíthat külföldi fát a részvénytársaság s hogy Budapesten a nyolcezer vagonos kontingensen belül kell maradni. Feláldozzuk-e azt az előnyt akkor, amikor a román faármegállapítást, ha a magyar szempontot nézem, sem csinálhatták volna jobban. Mert hiszen azokon a piacokon, ahol a magyar fa közelebb van, ott aránylag alacsonyabb árak vannak, azokkal a konkurrenciát a magyar fa még tartani tudja. Viszont azokon a részeken, ahol a külföldi fának alig van fuvardíja, ellenben a magyar fának nagy fuvardíja van, ott fel vannak emelve az árak, tehát a magyar fa nagyobb fuvardíj mellett is tud konkurrálni a külföldi fával.

Én azt gondolom, hogy ne a bizottság átszervezésére — mert ha az ármegállapítást a bizottság hatáskörében kívánjuk tartani, mint ahogy ott kívánjuk tartani, akkor nem mehet bele a kormány abba, hogy ezt az érdekeltségnek adja ki —, hanem az ellenőrzés módjának megfelelőbb gyakorlására nézve jöjjünk reális javaslattal és mondjuk azt, hogy az ellenőrzésnek azt a módját, ami eddig volt, nem tartjuk elégnek. Szükséges, hogy a bizottság ne csak tájékozva legyen arról, hogy minden héten milyen címen, mennyi fát szállítottak le, de a minisztérium által kiküldöttek a tisztviselők betekintheessenek a részvénytársaság könyveibe is és állandóan ellenőrizhessék azt, hogy a kötlevelek lebonyolítása és egyebek milyen módon történnek.

Annak sem látom semmi akadályát, hogy bevegjük, hogy a külföldi termelő közvetlenül nincs jogosítva eladni. A részvénytársaság talán e feltételre nézve meg tud a románokkal állapodni.

Véssey Ferenc: Jugoszláv fát hoznak be 280 pengőért nyakló nélkül. Senki sem mondja azt, hogy ezt a részvénytársaságot meg kell szüntetni, mi csak az ellenőrzés lehetőségét akarjuk és egy olyan bizottságot, amelyet a már előbb megkötött szerződések ne feszélyezzenek.

Biró Zoltán: Viszont számolni kell a tényleges helyzettel, hogy ma a megalakult román és cseh szindikátus között és a Fabehozatali között van egy magánjogi szerződés. Ha én egy szerződés feltételeit felborítom, megadom a jogcímet a másik szerződő félnek arra, hogy ezt a szerződést minden kártérítési igény nélkül felbontsa. Mert ha én megakadá-

lyozom a Fabehozatalit abban, hogy a kormányrendeletben foglalt feltételek mellett szállíthasson, felbontják a szerződést és felszabadul az egész ország a külföldi benozatal részére. Mert kereskedelmi szerződés köti a kormányzatot ebben és a kereskedelmi szerződés alapján rayonirozni nem lehet. A kereskedelemügyi minisztérium és a külügyminisztérium képviselője azt mondta, hogy a vámszerződés alapján rayonirozni nem tudunk. De ha a rayonirozást elveszítjük, akkor olyan területeken, amelyek ma tisztán a magyar termelőosztálytól függ, hogy milyen nívón tartja az árat, igazán dömping ára lesz a tűzifának.

Vigyázzunk arra, hogy ha egy nagy előnyt feladunk, annak ellenértékét megkapjuk.

Szézsázalékig aláírom azt, hogy az ellenőrzésnek olyannak kell lennie, ami megfelel, de hozunk olyan propozíciókat, amelyek tényleg alkalmasak arra, hogy az ellenőrzés jól gyakoroltassék és amelyeket senki nem ellenezhet és nem mondhatja azt, hogy nem vihetők keresztül.

Elnök: Azt hiszem, itt most nem arról van szó, hogy a Fabehozatali mellett védőbeszédeket tartunk, vagy hogy súlyosan vádoljuk a Fabehozatalit, ez külön kérdés. Majd meglátjuk annak a vizsgálatnak az eredményét — amint már az előbb is mondtam —, ezzel nem volna célszerű most az időt tölteni.

A fő kifogás, amint látom, a bizottság összeállításával szemben merült ki. Ez nagyon kényes és nehéz kérdés. Ha van valaki az országban, aki első helyen és az első csatasorban hajlandó harcolni éppen a fogyasztók érdekében, az — talán minden szerénység nélkül mondhatom, — én vagyok. Nagy súlyt kell helyezni arra, hogy most árdrágításokkal ne nehezítsük meg a fogyasztók helyzetét, viszont ezzel szemben éppen Bíró öméltósága volt az, aki folyton hangoztatta, hogy meg kell védeni a fatermelők érdekeit, mert most már olyan árak vannak, amelyek mellett még ez önköltségek se biztosíthatók.

Az erdőgazdaság megmentéséről van tehát szó. Ez a két érdek állandó ellentétben van, az bizonyos. Ezt külön bizonyítani nem kell. A fogyasztók érdekében áll, hogy olcsó legyen a tűzifa, az erdőgazdaság érdeke pedig az, hogy olyan árat biztosítson magának, amely mellett érdekes az erdőt kitermelni és kiművelni.

Már most kérdezem, hogy az ellenőrző bizottságban a fogyasztók érdeke csak akkor van képviselve, ha a miniszteriális tisztviselők vannak többségben és mindig az történik, amit ők akarnak? Ez is megoldás: de akkor ne méltóztassék ellenőrző bizottságnak nevezni azt a bizottságot és ne tessék ilyen feladatokat ráróni. Akkor legyen véleményező bizottság, amely megmondja a véleményét a kormánynak és a kormány azután tesz amit akar. Vannak kérdések, amelyekben ez így van, itt van például a vámpolitikai bizottság, amelynek én vagyok az elnöke. E bizottságban elmondjuk a véleményünket a kormánynak és a kormány köti a kereskedelmi szerződéseket, ahogy jónak látja. Bennünket legfeljebb időről-időre tájékoztat, hogy miképp állnak ezek a tárgyalások.

Ha itt van a monopóliumot élvező, nyereszkesedésre alakult részvénytársaság, amelynek altruizmusában én kételkedem s arról van szó, hogy ezt kell ellenőrizni, akkor nincs értelme annak, hogy az ellenőrző bizottságnak nem miniszteriális tagjait kisebbségbe szorítsuk, úgy, hogy tulajdonképpen az történik mindig, amit ott a miniszteriális urak elhatároznak. Így a többi tagok elvesztik a kedvüket, ha eredményt soha sem tudnak elérni s a bizottság működése csak formalitássá válik; ez csak tévedésbe ejtése a közvéleménynek, hogy van egy önálló bizottság, pedig az mindig azt csinálja, amit a minisztérium akar.

Itt van tehát a nagy nehézség és én azt hiszem, ha csak egy tag van abban a bizottságban, aki a fogyasztók érdekeit képviseli, az is meg

tudja állni a helyét, mert nem hinném, hogy az ellenőrző bizottság az ő hatáskörét olyan irányban gyakorolná, hogy megnyomorítsa a fogyasztókat.

Ha a bizottságban két-három miniszteriális úr van, azok, ha nincsenek is többségben, a fogyasztók érdekeit mindenestre meg tudják védeni. Ha én egy közérdeket szolgálni hivatott bizottságban benne vagyok s az csak egyoldalú érdekeket képvisel, pellengére állítom azt a bizottságot és szeretném látni, hogy az ország ne nekem adjon igazat, ha azt bizonyítom, hogy indokolatlan árdrágítást követnek el.

Ennek az egész kérdésnek az irányításánál a fogyasztók érdekeit helyes összhangba kell hozni az erdőgazdaság érdekeivel. A szakértők tudják, hiszen ezzel foglalkoznak, hogy a termelési költség mennyi s tudják azt, hogy mi az a tisztességes polgári haszon, amiért érdemes az erdőket kitermelni, hogy a fát ráfizetés nélkül értékesíthessék s ne legyenek kénytelenek önköltségen alul adni a fát, akkor nagyon könnyű megállapítani azt az arany középutat, amely biztosítja az erdőbirtokosoknak a fájuk megfelelő értékesítését s ugyanakkor biztosítja azt, hogy itt egyoldalú álláspont ne domináljon és a fogyasztók érdeke is meg legyen védve. A fogyasztó nem fogja sohasem követelni, hogy ajándékba adja az erdőbirtokos a fáját, hanem be fogja látni, hogy azok a költségek, amelyek szükségesek a termeléshez, kell, hogy megtérüljenek az illető termelő részére, mert különben nem fogja kitermelni az erdejét.

Itt tehát ezt a két érdeket összeegyeztetni s erre vonatkozóan szeretnék szakszerű előadást és javaslatot hallani. Most belekerültünk a zsákutcába. Elhangzottak nagy védelmek a Fabehezatali érdekében és azt az erős kifejezést, hogy a vizsgálat során felmerülő kifogások el lesznek kenve, indokolom azzal, hogy Papp Béla ömértósága kifejtette már, hogy csekély hibákat követett el a részvénytársaság, dacára, hogy még nincs vége a vizsgálatnak; azt már előre kimondta, hogy nem indokolt a szerződés felbontása — ezt mi különben nem is követeltük — s ugyanakkor pedig azt indítványozta, hogy egyáltalán vétessék el az az indítvány, amely szigorúbb, megfelelőbb ellenőrzést követelt.

Ez bizonyítja, hogy éppen Papp ömértósága a minisztérium nevében egyoldalú álláspontot foglalt el és ezért indokolt az én feltevéssem, hogy ez a vizsgálat is olyan lesz, hogy ez igazolni fogja, hogy milyen egyszerűen dolgozott és hogy mentette meg Magyarországot Rottmann. Ezért ragadtattam el magamat arra a kifejezésre, azonban természetes, én mindent, amit mondok, meg szoktam fontolni s a tények fogják bizonyítani, hogy igaz volt az én sejtelmem. Ha nem, én leszek az első, aki el fogom ismerni, hogy tévedtem, a feltevéssem bizalmatlanságot tartalmazott.

De most nem ez a lényeg. A lényeg az, hogy a pontokat úgy változtassuk meg, hogy azokra senki se mondhassa, hogy keresztülvihetetlenek és hogy a fogyasztás érdeke teljesen negligálva van, hanem biztosítsuk a megfelelő ellenőrzést, mert különben fel kell oszlatni az ellenőrző bizottságot, tessék a miniszternek parancsolni, ahogy tetszik és utasítást adni, protegálni akit akar, akkor legalább a közvélemény fogja tudni, hogy egy egyoldalú erőszakos állásfoglalással áll szemben s nem egy olyan intézménnyel, amely független emberek által tényleg szakszerűen és lekiismeretsen ellenőrzetik.

Ez a mi célunk. Ezt akarjuk elérni a beadványunkkal is. Én nem ragaszkodom annak a szövegéhez, sőt magam is indítványozom, hogy olyan módosítást eszközöljünk az első szakaszon, hogy ne mondhassa senki, hogy mi itt a fogyasztók érdekeit negligáljuk és parancsolni akarunk mindazokban a kérdésekben, amelyek eldöntésébe természetesen elsősorban a kormánynak van beleszólása azért, mert itt nem egy belső

ügy rendezéséről van szó, hanem rendezni kell azt a viszonyt, amely köztünk és a szomszéd államok között van. E viszony sikeres rendezésért tisztán a földművelésügyi és a kereskedelemügyi miniszter, szóval a kormány felel.

Arról tehát szó sincs, hogy figyelmen kívül hagyjuk a kormány helyzetét.

Arra vonatkozólag kérek most javaslatot, hogy ezt a szöveget mi-ként módosítsuk; Papp Béla ömértóságát pedig kérem, hogy tekintsen el az indítványától, mert előre láthatja, hogy kisebbségben fog maradni, de még nagyobb kisebbségben fog maradni az ország színe előtt, ha azt fogja javasolni, hogy miután csak kisebb hibák történtek, ennek követ-keztében ne szerveztessék át az ellenőrző bizottság ügyrendje és műkö-dési köre.

Nem hihetem, hogy ezt többen magukévá tennék s nagyon rossz vért szülne az is, ha a miniszter nevében ilyen álláspontot méltóztatnék el-foglalni.

Kérem, méltóztassanak most hozzájárulni ahhoz, hogy a pontokat egyenkint végigolvasva, az esetleges ellentéteket igyekezzünk kikü-zöbölni, azonban a lényegét, az ellenőrzés átszervezését feltétlenül követel-jük, kiegészítve Bíró ömértóságának az indítványával. Ezután még vita tárgyát fogja képezni Véssey vezérigazgató úrnak a pótindítványa is.

Nagyon szeretném, ha egyhangú határozattal lehetne ebben a kér-désben állást foglalnunk. Az ellenőrzést akarjuk biztosítani, amire fel-tétlenül szükség van.

Papp Béla: Nem azt mondtam, hogy egyáltalán ne foglalkozzék az igazgatóválasztmány a javaslattal és hogy vegyük le a napirendről, én készséggel hozzájárulok, hogy ez a felterjesztés bizonyos módosításokkal felmenjen, de azt hangoztattam, hogy olyan javaslattal, amelyet előre-láthatólag a kormány nem fogad el — Bíró ömértósága nagyon részlete-sen kifejtette ezt —, ne forduljunk a kormányhoz.

Én leszek a legboldogabb, ha az ellenőrző bizottság ezt az ellenőr-zést még fokozottabb mértékben fogja tudni teljesíteni. Én nem védel-meztem a Fabehozatali részvénytársaságot, de mint annak az ellenőrző bizottságnak az elnöke, nekem kötelességem rámutatni azokra a szem-pontokra, amelyeket ez az elgondolás eredményezett.

Keglevich gróf: Amiket az elnök úr az ellenőrző bizottság átszerve-zéséről mondott, teljesen magaméva teszem, mert én is megnyugvás vé-gett szükségesnek tartom azt, hogy ezek a kiegészítések megtörténjenek.

Abban igaza lehet Papp ömértóságának, hogy azt nem fogja elfo-gadni a földművelésügyi miniszter, hogy az érdekeltég abszolút túlsúly-ban legyen, azonban, hogy az erdőtulajdonosok és fatermelők mellett a fogyasztók közül is legyen valaki ebben a bizottságban, az nincs benne a javaslatban.

Elnök: Ez azért van így, mert feltételezték, hogy a fogyasztókat kö-telességszerűen elsősorban a miniszteriális tisztviselők fogják képviselni.

Keglevich gróf: Én tehát ezt a javaslatot magaméva teszem, de azt, hogy „túlsúlyban”, méltóztatssék kihagyni, mert azt hiszem, ezt nem le-het keresztülvinni.

A következő pont azt mondja: a bizottság tagjainak a miniszteri rendeletben megállapított összeférhetlenségi esetein kívül még külön megállapítandó volna az, hogy a bizottság egy tagja se állhat a rész-vénytársasággal üzleti összeköttetésben és attól semmi címen se fogad-hat el semmit. Nagyon kevés fatermelő lesz tehát akkor, aki ebben a bi-zottságban részt vehet, mert akinek van erdőbirtoka, az nem adhat el fát ennek a részvénytársaságnak. Hogyan lehet ezt összeegyeztetni?

Bíró Zoltán: Ez csak a külföldi fára vonatkozik.

Elnök: Nem a hazai fára szól.

Keglevich Gyula gróf: De a bizottságba nem mehet be az sem, aki összeköttetésben van hazai fa tekintetében is.

Bíró Zoltán: Nem a mi dolgunk ezt kifogásolni, a fakeskedők kifogásolhatják ezt. Mert azt hiszem, a birtokos urak közül egyik sem áll vele összeköttetésben, mert magyar fát nem vásárol, a birtokos urak pedig nem vesznek külföldi fát. Azokat a kereskedőket kizárjuk a bizottságból, akik külföldi fával foglalkoznak.

Onczay László: Most már az álláspont kifejeződött s mindenki feltétlenül szükségesnek tartja, hogy az ellenőrző bizottság a hozott határozatait szankcióhoz tudja kötni. Az ármegállapítás tulajdonképpen Vuk úr javaslatával eldőlt, mert ha 3:1 arányban kell a belföldi fát és a külföldi fát vásárolni, akkor tulajdonképpen a belföldi fa felhasználása biztosítva van.

Hogy a külföldi fának az árát helyesen és a mi érdekeinknek megfelelően állapítsák meg, azt én az ellenőrző bizottság kezében akkor, ha ez szankciókkal fog rendelkezni, teljesen megfelelőnek tartom.

Az én javaslatom az, hogy az elnök úrnak azon javaslatát fogadjuk el, hogy az előbb felolvasott javaslat keretébe tegyük be az ellenőrző bizottság hatályosabb működésére vonatkozó kérelmünket, ezt is foglaljuk bele a felterjesztésbe, mert ennek ez szerves kiegészítő része. Tisztelettel javaslom, hogy most tíz percre méltóztassék talán felfüggeszteni az ülést és a különböző ellenzéki felszólaló urakkal vonuljunk ki és próbáljuk megszövegezni azt az előterjesztést, amely az ellenőrző bizottságnak hatályosabbá tételét célozná, féképp, hogy amennyiben az Egyesült Fehérvári az ellenőrző bizottság határozatainak a megszabott időn belül eleget nem tesz, ez esetben olyan súlyos pönálét tartoznék lefizetni, amely eleve biztosítja azt, hogy az ellenőrző bizottság működése hatályos lehessen.

Az 1:3 aránnyal már belevittük a magunk érdekeit és ha ezt most hatályossá tudjuk tenni, akkor nincs további aggodalom.

Véssey Ferenc: Benne van a pénzübeli szankció, csak az a kérdés, hogy lesz végrehajtva.

Onczay László: Akkor a végrehajtást kell biztosítani.

Bíró Zoltán: Amíg határozat nincs, addig mi koncipiáljuk meg?

Onczay László: De már megvan.

Bíró Zoltán: Akkor le kell szögezni, hogy melyik része az a felmerült javaslatoknak, amelyeket be kell venni és amelyeket nem. A megszövegetést méltóztassék nyugodtan a vezetésre bízni. Az elnök úr anynyira tételről-tételre néz át minden ilyen kérdést, hogy ki van zárva, hogy valami eltérő fogalmazás kerülhessen a felterjesztésbe.

Onczay László: Akkor a következőket kérem:

A „tűlsúly”, ami az erdőtulajdonos és fatermelő érdekeltségeket illeti, el kellene hagyni, mert nincs az a kormányzat, amely ezt magáévá tenné.

A másik rész az összeférhetlenségi kérdés, ennek lehet, hogy van egy kis pikáns éle, de ezt szintén nem lehet realizálni.

A számvevőség, vagyis az állami szolgálatban álló számvevők kiküldése abszolút helyes.

Az ármegállapításnál csak azt a szót használnám, hogy a hazai tűzifa-védelem szempontja legyen irányadó.

A famínőség meghatározását nem tartom szükségesnek az esetben, ha a magyarországi fa részére a 3:1 arány megfelelően biztosítva van. Az osztályozást egyáltalán nem tartom szükségesnek, az árvédelemnél pedig kérem azt, hogy tényleg a hazai fa árvédelmet nyerjen. Ha már a

ménnyiség kontingentálva lesz, itt nekünk különösebb panaszunk ez ellen nem lehet.

Elnök: Miben áll az árvédelem?

Biró Zoltán: Abban, hogy a piac háromnegyed része biztosítva van. Az árstabilizálásról szólva az a készlet, ami annak az erdőbirtokosnak a kezén van, az egész évi szükségletet fedezni hivatott. A felvásárlók ma nincsenek abban a helyzetben, hogy nagy készletet felvegyenek, tehát a piac bizonyos mértékig le van foglalva, az a szorult kéz pedig kénytelen az egész készletét eladni és azt az árat kénytelen elfogadni, amit neki a nagykereskedelem kínál. Hogy ennek az árnak a védelmét ez nem oldja meg, az bizonyos, mert az a vidéki kereskedő nem fog Szegedről elmenni a dunántúli birtokoshoz készpénzfizetés ellenében vásárolni, akkor, amikor a nagykereskedőnél megkapja a megfelelő tételt hitelre, vagy sokkal megfelelőbb kondíciók mellett. Ezt a kérdést tehát ezzel teljesen megoldani nem lehet.

Elnök: Az világos, hogy a legnagyobb kérdése az erdőbirtokosnak a hitelkérdés, amelynek megoldását feltétlenül szorgalmazni kell.

Onczay László: Az ellenőrző bizottság összeállításánál az előterjesztésünk ne használja azt a kitétel, hogy az erdőtulajdonos és fatermelő érdekelttség abszolút túlsúlyt kapjon, hanem helyett a hatékony ellenőrzést biztosítsuk pönálékkal, amely pönálé vonatkoznék mindazon esetekre, amikor az ellenőrző bizottság határozatát a Fabehozatali nem tartja be.

Elnök: Ez nagyon szép megoldás, de akkor az ellenőrző bizottságnak a minoritás fogja követelni a hatékony ellenőrzést és a pönálét, a kormány megbízottak pedig azt fogják mondani, hogy ez felesleges, szóval a fatermelők megint nem jutnak szóhoz.

Onczay László: Ujból alludálok arra, ha a 3:1 arány a magyar tűzifa fogyasztásánál biztosítva van, akkor már itt bennünket nagyobb sérelem nem érhet. De ez az ellenőrző bizottság az import megindulásával éppen talán a Fabehozatali szabotálása miatt nem érhetett el kellő eredményt. Azok a hibák, ha megtörténtek, általánosságban mégis kisebb hibák, nem lényegbevágó dolgok voltak, viszont a mai felzúdulás után nem hiszem, hogy a részvénytársaság megegyeszer meg merje mindazokat tenni. Miután tehát az ellenőrző bizottság által megállapított ár be lesz tartva és a tízezer pengős pönálét neki óvadékban előre le kell tennie, én a belöldi termelés érdekeit a 3:1 arány után teljesen megvédettnek tartom.

Elnök: Szabadna talán egy személyes kérdést előhoznom? Az én érdeimet elraborták a románok és szerbek, én most nem vagyok erdőtulajdonos, úgy, hogy nekem éppen azért, mert én magam nem vagyok érdekelt, fokozottabb mértékben kell örködnöm afölött, hogy az erdőtulajdonosok jogos érdekei meg legyenek védve és azért szólok, mert ha magam is erdőtulajdonos volnék, akkor hallgatnék. De nekem fokozott mértékben kötelességem örködni, nehogy valaki azt mondhassa, hogy mi itt fontos kérdések felett napirendre tértünk, mert olyanok határoztak, akiknek saját érdekük nincs is.

A termelők érdekeinek érvényesülését valamiképpen okvetlenül biztosítani kell. Persze ez egy intézkedéssel nem lehetséges. A fődolog a hitelkérdés, a másik pedig az, hogy akkor, amikor egy részvénytársaság kezében van egy monopólium, amely részvénytársaság nyereszkesedésre dolgozik, akkor ott hathatós befolyásuk legyen az erdőbirtokosoknak.

Erre tessék tehát valami szöveget találni, ha nem is mondjuk a „túlsúlyt”, de hathatós befolyást kell az erdőbirtokosoknak gyakorolniok.

Biró Zoltán: Talán „fokozottabb mértékben jusson kifejezésre” kitétel használjuk.

Onczay László: Én nem ismerem az ellenőrző bizottság összeállítását. Az erdőbirtokosok részéről hány tagja van?

Papp Béla: Minden érdekeltség részéről egy.

Onczay László: Keresztülvihetőnek tartható az, hogy az erdőbirtokosok részéről még két tag odadelegáltassék?

Papp Béla: Én nem tartom keresztülvihetőnek.

Onczay László: Mert ha keresztülvihető, akkor kérjünk még két tagnak helyet.

Biró Zoltán: Elég azt mondani, hogy az erdőtermelés fokozott képviselőt nyerjen, ne menjünk számszerűséggel, hanem csak azt mondjuk, hogy „fokozottabb képviselőt” biztosítottassék. Hátha tud a kormány módot találni arra, hogy az Erdészeti Egyesület ne egy szavazattal, hanem két voks-sal legyen képviselve, mint a Gőzfavágók Egyesülete és a Fatermeskedők Egyesülete is, holott mind a kettő kereskedői érdekeltség.

Vuk Gyula: Mindig egy véleményen voltunk.

Biró Zoltán: Nem az számít, hanem intézményesen legyen biztosítva a befolyás. Esetleg fognak módot találni arra, hogy a bizottság összetételét valamilyen formában megváltoztassák. Hogy ez keresztülvihető lesz-e a fennálló szerződések miatt, azt nem tudom.

Elnök: Az ki van zárva, hogy a románok felbontsák a szerződést azért, mert egy erdőbirtokossal több van az ellenőrző bizottságban.

Biró Zoltán: A fabehozatali engedélyek dolgában a kormánynak is az álláspontja nem egyforma s amíg ez eldöntve nincs, addig nekünk itt van egy fix védelmünk, egy meglevő kevés jót, egy reménybeli jobbért ne dobjunk oda.

Ezért tehát azt ajánlom, hogy „fokozottabb”, vagy „nagyobbszámú képviselőhöz jusson”, vagy „fokozottabb befolyást nyerjen” kitételek alkalmaztassanak.

Pászthory Ödön: Nagy differenciák az árak megállapításánál nem voltak sohasem a minisztérium és az érdekeltségek képviselői között.

Véssey Ferenc: Az ár be nem tartásában volt.

Biró Zoltán: Ez az ellenőrzés és a szankciók kérdéséhez tartozik, ne térjünk ki mellékvágányokra.

Elnök: A biztosítékokkal élni is kell. Arról van szó, hogy ki éljen a biztosítékkal. Ha olyanok vannak benne a bizottságban, akik nem akarnak vele élni, nem élnek vele; ha olyanok vannak, akik szigorúan veszik és akarnak vele élni és azoknak van döntő szavuk, akkor élni fognak a szankcióval.

Biró Zoltán: Ezt precizirozni lehet azzal, hogy a bírságot a bizottság kiróni köteles.

Véssey Ferenc: Ez benne van a román szerződésben.

Onczay László: Öccsellenciájának aggálya van atekintetben, hogy a pönalé alkalmazásához nem a szótöbbséget kellene kikötni. Ha az ellenőrző bizottság három tagja már a pönalé alkalmazását szükségesnek tartja, azt ki kellene róni.

Biró Zoltán: Nincs se három, se kettő, se egy szavazatra, se többre szükség, itt csak arra van szükség, hogy amennyiben a feltételeket a részvénytársaság áthágta, a bírság ennyi és ennyi, amit a bizottság kiróni köteles.

Onczay László: Akkor a „túlsúlyt” helyett mondjuk azt, hogy „fokozottabb súlyt nyerjen az érdekeltség” és ide beveendő a szankció kérdése, ami pönalét jelent. A vállalat ilyen célokra deponáljon bankgarancialevelet, vagy előre tegyen le egy összeget, hogy a bizottság határozata után a bírság lefizetése automatikusan megtörténjék.

Biró Zoltán: Csak a sorrendet másképp állapítsuk meg, a szankciók a végére jöjjenek.

Elnök: Kíván-e valaki még az első szakaszhoz hozzászólni?

Biró Zoltán, én azt javasolom, hogy mondjuk ki határozottan azt, hogy az Országos Erdészeti Egyesület jusson fokozottabb képviselőhez.

Véssey Ferenc: Az, amit Onczay választmányi tag úr indítványoz, hogy szankcióról gondoskodás történjék, ne így fogadtassék el, mert a szankció most is fennáll, ellenben alkalmazva nem lett. Méltóztassék azt belevenni, hogy minden egyes esetben, amidőn megállapítatik, hogy a vállalat az előírt szabályokat megszegte, a szankció azonnal alkalmazandó.

Elnök: Már elhatároztuk, hogy a szankciók kérdését nem az első pontnál fogjuk felvenni, hanem a végén.

Biró Zoltán: Akkor talán a további rész, amely a Budapesti Gőzfűtőházak Egyesületére vonatkozik, kimaradhat, mert nekünk az az érdekünk, hogy az Erdészeti Egyesület kapjon fokozottabb képviselőt. (Helyeslés.)

Onczay László: Most következik a második pont. Én javaslom — mert ennek a célját nem látom, hiszen ennek szankciója nem lehet —, hogy ez az összeférhetetlenségre vonatkozó szakasz kihagyassék.

Elnök: De Magyarországon nagyon fontos az összeférhetetlenségi esetek ellen védekezni, erről köteteket lehetne írni.

Onczay László: Akkor méltóztassék meghagyni.

Elnök: A második pont változatlanul fenntartatik.

A harmadik pontnál **Biró Zoltán** a következőket mondja: Méltóztassék megengedni, hogy ennél a pontnál egy kérdést feltegyek.

Feltétlenül indokolt-e az, hogy kizárjuk annak lehetőségét, hogy a bizottságnak két erdész tagja legyen? Mert jelenleg a helyzet az, hogy benne van egy földművelésügyi erdőtiszt és az elnöke is egy földművelésügyi erdőtiszt. De e pont elfogadásával az a helyzet fog bekövetkezni, hogy a földművelésügyi minisztérium vagy a tagot, vagy az elnököt ki kell, hogy cserélje, mert az egyik tag az elnöknek hivatali alárendeltje. Feltétlenül érdekünk-e ez? (Felkiáltások: Nem!) Jobb lesz-e az, ha a földművelésügyi minisztérium közgazdasági osztályából delegálnak egy bizottsági tagot? Mert ez a kívánság tisztán ezt jelentené.

Véssey Ferenc: A földművelésügyi minisztériumot képviselheti egy magán erdőmérnök is, nem kell, hogy állami erdőmérnök legyen.

Biró Zoltán: A földművelésügyi minisztérium a maga hivatalos képviselőjére sohasem fog a minisztérium kebelén kívül álló embert kiküldeni. Hát érdekünk az, hogy ne legyen benne két erdész? (Nem!) Hát maradjon a harmadik pont? (Felkiáltások: Hagyjuk ki a pontot.)

Elnök: Kihagyhatjuk.

Méltóztassék dönteni. A harmadik pont kimarad. A negyedik pont változatlan marad.

Onczay: Az ármegállapításnál a bizottságnak irányadó vezérfonalául a hazai tűzifa védelme jelölendő meg. Miután már a kontingenssel a hazai tűzifatermelés érdekei meg vannak védve kellőképpen, tehát ez általános biztosíték lesz.

Biró Zoltán: Tehát akkor ez lenne a szöveg: Az ármegállapításoknál a bizottság elsősorban a hazai tűzifa védelmét köteles szem előtt tartani. (Elfogadtatik.)

Onczay: A hatodik szakaszra nézve, amely az egységárrakról szól, az az indítványom, hogy az hagyassék el. Választékra ezután nem szükséges kitérni, mert akkor a legkonkurrensebb minőséget tesszük megint konkurrensekéssé. Eszerint elmaradna a második oldalon az első és második bekezdés.

Véssey Ferenc: Ha megállapít a bizottság például 100 pengős árat

az elsőosztályú importfára és 60 pengőt a harmadik osztályúra, akkor 60 pengőért szállítják majd az elsőosztályú fát.

Elnök: Az biztos.

Vuk Gyula: Ha 75 vagon beföldit már megvett, akkor mindegy, hogy a további 25 vagon külföldit milyen áron hozza be, mert akkor a belföldi már el van adva.

Bíró Zoltán: Méltóztassék megengedni, hogy azt mondjam, hogy az ármegállapító bizottságnak van a kezében az eszköz. Tessék a második- és harmadik osztályú tűzifa árának differenciáját lehetőleg kicsire szabni, akkor senki se lesz bolond, hogy 5 és 10 pengős különbségért második, vagy harmadik osztályú tűzifát vegyen, s akkor nincs semmi olyan kitétel benne, amit akár külkereskedelmi szempontból, akár a fogyasztás szempontjából kifogásolhatnának, de feljebb lesz szorítva bizonyos mértékben a gyengébb választékok ára.

Onczay László: Ezt a kérdést akkor, amikor már a 3:1 arány megvan, nem is tartom olyan nagy jelentőségűnek. De amit Bíró igazgató úr mond, hogy ha az ármegállapító bizottság kicsire szabja a differenciát a famínőségek között, ezzel teljesen biztosították a magyar erdőbirtokosság érdekeit.

Bíró Zoltán: Adhatjuk azt a bizalmas utasítást az Egyesület képviselőjének, hogy az ármegállapításnál ilyen irányban működjenek közre és megkérhetjük az erdészeti főosztály képviselőjét is, hogy ebben támogassák a mi kiküldötteinket és meg vagyok győződve róla, hogy akkor az az eljárás eredménnyel is jár. Ezt az utat tartom járhatónak.

Onczay László: Ha Papp öméltóságát, mint az ellenőrző bizottság elnökét megkérdezzük, hogy ehhez hozzájárul-e, talán kaphatunk tőle határozott választ.

Papp Béla: Én hozzájárulok.

Onczay László: Tehát eldőlt a kérdés, az ellenőrző bizottság elnöke ma kijelentette, hogy ő elvben ezt az álláspontot elfogadja, akkor nekünk a kákan csomót nem kell tovább keresni.

Ezen az oldalon a harmadik pont elmaradhat, miután a pönálé kérdése úgy is fog szerepelni.

Bíró Zoltán: Nem lehet kihagyni a következő bekezdést, amely a minőségi kifogásokat bizonyos százalékhoz köti.

Elnök: Nézetem szerint ezt meg kell hagyni. (Elfogadtatik.)

A második oldal 4-ik bekezdése változatlan marad.

Onczay László: A következő szakasz tulajdonképpen feleslegessé válik, mert hiszen a mennyiségi meghatározással ez a kérdés eldőlt.

Papp Béla: Bejelentem, hogy biankó szállítási igazolványok nem adtak ki a részvénytársaságnak. Mind ki volt állítva.

Onczay László: A kereskedelemügyi minisztérium adott ki.

Papp Béla: A cseheknek.

Bíró Zoltán: A kereskedelemügyi minisztérium közvetlen a megállapodás után a cseheknek kiadott, de azokat a részvénytársaság vissza-szerezte.

Pászthory Ödön: Nem szerezte vissza azokat. De amit az Egyesült Fabehozatali kapott, az mind így kitöltve kapta „kemény hasábos tűzifa”.

Bíró Zoltán: Ezt a kérdést feltétlenül szabályozni kell, és pedig úgy lehet szabályozni, hogy az Egyesület azt kéri, hogy a behozatali engedélyek esetről-esetre az ellenőrző bizottság által letárgyalt körlevélben foglalt mennyiségek erejéig adhatók ki. Akkor el van intézve az egész kérdés.

Elnök: Ez nagyon fontos. Ily értelemben mondom ki a határozatot.

Bíró Zoltán: Akkor kihagyjuk azt, hogy „az eddig kiadott biankó igazolványok”, csak az jön a szövegbe, hogy behozatali engedélyek csak

esetről-esetre az ellenőrző bizottság által jóváhagyott kötlevelben foglalt mennyiségek erejéig adhatók ki. (Elfogadtatik.)

Onczay László: A második oldal hatodik bekezdése kihagyandó volna.

Biró Zoltán: Igen, mert a 3:1 arányú biztosíték már megvan.

Azt hiszem, hogy az utána következő bekezdést is ki lehet hagyni, a 73236/1931-ik számú rendeletet legalábbis itt a szövegben megtartani nem lehet, mert akkor nekünk azt kellene kérnünk, hogy a 73236/1931. földművelésügyi rendelet így, vagy úgy értelmeztessek. De akkor nekünk precizirozni kell azt, hogy milyen értelmezést kapjon ez a kikötés. Tudniillik ezt a kikötést a minisztérium állította fel anélkül, hogy bennünket megkérdezett volna, tehát feltétlenül az ő elgondolása irányadó. De mi azt mondhatjuk, hogy a keresztülvitelnél azt akarják, hogy ez és ez a gondolatmenet jusson érvényre, tehát azt akarjuk, hogy ezt és ezt a pontot így értelmezzék és hajtsák végre. Tehát erre szeretnék valami propozíciót. Az ellenőrző bizottságban benne levő urak tudják legjobban, hogy mi az a kívánság, amit ehhez a ponthoz fűznek. Ha a Rt. minden kötlevelet előzőleg köteles bemutatni, akkor erre szükség nincs, mert ha ő köteles előzőleg bemutatni és ha bevesszük azt, hogy a tényleges beszállítást pedig a vámhivataloknál ellenőrzik és hetenkint közölni kötelesek, akkor benne van a tényleges szállítás ellenőrzése is, tehát akkor olyan propozíciót tettünk, amely tényleg keresztülvihető. És azután jönne a többiekre vonatkozólag a büntető szankció.

Ide tennénk tehát akkor be azt, hogy a vámhivatalok kötelesek ellenőrizni. Tehát akkor ez a pont elmarad és azt mondanánk helyette, hogy minden kötlevelet az ellenőrző bizottságnak előre bemutatni köteles, szállítási igazolványt vagy behozatali engedélyt csak ezekre kap és szállítást csak a jóváhagyott kötlevelekre eszközölhet, s kívánjuk azt, hogy kötelezze a kormányzat a vámkirendeltségeket arra, hogy a befutó tűzifa-szállítmányokról jegyzéket vezessenek, és pedig a feladó, a címzett, a rendeltetési állomás, valamint a fuvarlevélben feltüntetett tényleges suly feltüntetésével.

Onczay László: A minőséget.

Biró Zoltán: A minőséget rábizhatjuk a vámkirendeltségre?

Onczay László: Vagy a fanemet.

Biró Zoltán: Azt a megoldást keresem mindig, amely keresztülvihető. Árunyilatkozat kell minden külföldi szállítmányhoz. Akkor kérjük azt, hogy tessék kötelezni a szállítókat arra, hogy az árunyilatkozatban, amit három példányban kell minden szállítólevélhez csatolni, a fanemet és minőséget is feltüntessék.

Onczay László: A nemet legalább.

Biró Zoltán: Ezt ki lehet kötni. Végre lehet hajtani. Ellenőrizni nem lehet.

Elnök: Lehet stich-próbákat csinálni. Nem muszáj minden egyes esetet ellenőrizni.

Biró Zoltán: Akkor hozzá méltóztatik járulni ehhez a megoldáshoz. Kérjük tehát konkrétan azt, hogy:

1. Minden kötlevelet előre köteles bemutatni, behozatali engedélyt csak a jóváhagyott kötlevelben foglalt mennyiség erejéig kaphat és szállításokat csak ezekre a kötésekre eszközölhet.

2. A vámkirendeltségek kötelesek jegyzéket vezetni és azt hetenként a földművelésügyi minisztérium által kiadandó borítékban az ellenőrző bizottság címére beküldeni.

3. Kötelezni kell a szállítókat arra, hogy a csatolandó árunyilatkozatokban a fanemet és a minőséget tüntessék fel.

Ennek az ellenőrzése azonban azt involválná, hogy az árunyilatkozat egy példánya a kimutatással együtt be kell, hogy fusson, ez pedig

lehetetlen, mert mind a három példánynak rendeltetése van, tehát csak az lehetséges, hogy az erre vonatkozó adatokat ebbe a kimutatásba a kirendeltség szintén bevenni köteles az árúnyilatkozatból.

Már most mi volt itt még?

Véssey Ferenc: Itt már a részvénytársaságot köti a miniszteri rendelet, hogy köteles a tüzfamennyiség irányítása, elosztása, a fa rendeltetési helye és a kereskedők közt való szétosztása tekintetében is a bizottság előzetes hozzájárulását kérni.

Most mentesíteni méltóztatnak a részvénytársaságot ez alól a kötelezettsége alól. Én nem tartom az erdőgazdaság érdekében levőnek azt, hogy most ahelyett, hogy szigorítanánk, még mentesítjük még valami alól.

Elnök: Ezt már ne tegyük.

Bíró Zoltán: Ha valaki bejelenti előre azt a kötlevel bementetésével, hogy hová, kinek, mennyit, milyen minőségben, milyen áron szállít, hát ezen túlmenő ellenőrzést nem lehet gyakorolni. Azt kívánni, hogy az illető csináljon programot, hogy Szegedre 4000 vagont fog szállítani, nem lehet, mert esetleg csak 2500 vagont fog szállítani.

Véssey Ferenc: Nem erről van szó, nem azt mondom. Azt hangoztatom, hogy itt nekünk a kezünkben van egy jog, melynek alapján négyféle jogcímen jogosultak vagyunk a kötés jóváhagyását megtagadni és most itt a négyféle jogcímet elengedjük, ő csak bemutatni köteles a kötlevelet. Milyen jogcímünk van nekünk visszautasítani?

Onezay László: A 3:1 arány után nem fontos.

Véssey Ferenc: De miután ez a jog a kezünkben van...

Elnök: Jogokat ne adjunk fel. (Felkiáltások: Helyes!)

Bíró Zoltán: De ki adja fel? Amikor mi kérjük a rendelet kikötéseinek az érvénybentartásával azt, hogy erre kifejezetten köteleztessék!

Véssey Ferenc: Én azt a tiszteletteljes indítványt terjesztem elő, hogy abból, amit Bíró igazgató úr itt most előadott, méltóztassék ezt a pontot bennhagyni, hogy „a bizottság tartozik a 73.236/1931. számú földművelésügyi miniszteri rendeletben foglalt 1—4. pontokon kívül az 5. pontban foglalt hivatásának is megfelelni és a részvénytársaságot ellenőrizni tekintetben is, hogy a részvénytársaság köteles az importálandó tüzfamennyiség irányítása, elosztása, a fa rendeltetési helye és a kereskedők között való szétosztása tekintetében is a kötlevelek bemutatása kapcsán a bizottság előzetes hozzájárulását kikérni.”

Ezt méltóztassék ilyen szövegezéssel bennhagyni.

Vuk Gyula: Ugyanezt akartam én is mondani, csak így kezdem: arra való tekintettel, hogy az ellenőrző bizottság a tüzfamennyiség irányítását, elosztását, a fa rendeltetési helyét és a kereskedők között való szétosztását ellenőrizhesse, köteles a kötlevelet hetenkint bemutatni.

Bíró Zoltán: Akkor maradjon minden, csak egyszerűen azt kell kikötni, hogy a szerződéseknek az elbírálásánál a bizottság az említett számú miniszteri rendelet 1—4. pontjain kívül az 5. pontban foglalt követelményeket is figyelembe köteles venni. Csak ez kell. (Felkiáltások: Ez ugyanaz!) Azért mondtam, hogy ne méltóztassék a szöveghez ragaszkodni, ezt majd mi elvégezzük.

Elnök: De igen, ragaszkodunk az itteni megszövegezéshez. Minden szó fontos. (Helyeslés. Felkiáltások: Elfogadjuk!) Akkor a hivatkozás a miniszteri rendeletre marad.

Bíró Zoltán: A 73236/1931. számú rendelet 5. pontjában foglaltakat is a bizottság köteles figyelembe venni.

Véssey Ferenc: Csak az esetben szankcionálhatja. Az nem elég, hogy: „köteles figyelembe venni.” A bizottság többsége még akkor sem

szankcionálhatja, ha nem felelt meg a részvénytársaság a kötelezettségének. Indítványozom, méltóztassék így megszövegezni.

Bíró Zoltán: Méltóztassék megengedni, ezzel a bizottságnak a működését lehetetlenné tennők. Ez egy nyepozvolim rendszer. Kérjük akkor azt, hogy amennyiben a Bizottság bármelyik tagja úgy gondolja, hogy a bizottság határozata ellentétben áll ezzel a rendelettel, joga legyen a határozat felfüggesztését kérni és az ellen a földművelésügyi minisztériumhoz felfolyamodni. De akkor aztán ezt megfelelően le is kell adminisztrálni. Nem lehet egy bizottság tárgyalását másra, mint a többségi alapra helyezni. Hanem akkor méltóztassék azt kérni, hogy amennyiben a bizottságnak bármelyik tagja abban a meggyőződésben volna, hogy a hozott határozat nem felel meg a rendelet kikötéseinek, akkor jogában legyen annak a felfüggesztését kérni és a minisztériumhoz fellebezni. Ez a bizottság autonómiáján egy csorba, de más megoldás megint nincs.

Véssey Ferenc: A bizottság felállít szabályokat, azokat a részvénytársaság nem tartja be, akkor utólag se lehet szalválni azt a részvénytársaságot. A bizottságnak tehát ne legyen módjában utólag engedményeket tenni. Én ezt kérem.

Elnök: Ez helyes.

Bíró Zoltán: Hát ha a bizottság fog utólag egy újabb határozatot hozni. Meg lehet ezt akadályozni?

Elnök: Nem lehet megakadályozni, de az újabb határozatot alaposan indokolni kell.

Bíró Zoltán: A pönalékat meg kell állapítani és azt mondani, hogy ezeket a pönalékat pedig a feltételek be nem tartása esetén a bizottság alkalmazni köteles.

Véssey Ferenc: A formához nem ragaszkodom.

Onczay László: Ez teljesen megfelelő.

A választmány ilyen értelemben határoz.

Elnök: Most következik a pönalé kérdése.

Minden olyan vasúti kocsirakomány tűzifáért, amelyet meg nem felelő helyre, vagy engedély nélkül...

Vuk Gyula: Bármilyen legyen abban.

Elnök: A taxativ felsorolásnak nem vagyok a barátja, mert ha valami véletlenül kimarad, akkor arra a rendelkezés nem vonatkozik.

Vuk Gyula: Az ellenőrző bizottság rendelkezései ellenére szállított minden egyes vagon tűzifa után...

Bíró Zoltán: Nem „rendelkezései ellenére”, hanem „az ellenőrző bizottság rendelkezéseitől eltérő módon szállított minden vagon tűzifáért a vállalat...” milyen pönalét méltóztatik kívánni?

Véssey Ferenc: Mindig arra történik hivatkozás, hogy azért jogsult a minőségi differenciát elintézni a román a magyar fogyasztóval, mert a szerződés ezt a jogot biztosítja a románoknak. Mindig arra volt a hivatkozás, hogy lezért kénytelenek ellenünk szavazni a miniszteriális urak, mert őket köti a szerződés. Miért nem hallom most, hogy ezt a pönalét se lehet megcsinálni, mert a pönalé már fixirozva van a szerződésben?

Vuk Gyula: Ez keresztül lesz vihető.

Bíró Zoltán: Pönalé magában az eredeti szerződésben is van, ez tehát nem az a kérdés. Mi kérjünk egy nagyobb pönalét és, hogy azután az feltétlenül alkalmaztassék. De ez feltétlenül alkalmaztassék, mondjuk q-ként 2 pengő. (Helyeslés.) Ez 100%-a az értéknek.

Aszerint csak azt vennék be, hogy mindazokban az esetekben, amikor a részvénytársaság valamelyik szállítást a bizottsági engedélytől eltérő módon, vagy időben foganatosítja, a megállapodásban kikötött

bírságot a bizottság a mellékkörülményekre való tekintet nélkül feltétlenül kiróni és behajtani legyen köteles.

Onczay László: És amíg az kifizetést nem nyer, új behozatali engedélyt nem ad.

Biró Zoltán: És a bírság befizetése előtt a részvénytársaság újabb behozatali kérését tárgyalás alá se vehesse.

Véssey Ferenc: Bele kell venni nem azt, hogy szállítást, hanem hogy eladásokat sem eszközölhet. Mert az eladás maga is elég a dömpinghez.

Biró Zoltán: Ezt is át lehet hidalni. Az első kikötéssel, ahol azt vettük be, hogy minden kötlevelet előzőleg bemutatni köteles: „a kötlevelelben feltüntetendő, hogy azok csak a bizottság jóváhagyásával válnak jogerősekké.” Még ezt a kikötést is feleslegesnek tartom, mert a kötlevelel csak akkor érvényes, ha arra a szállítást a bizottság megengedi.

Elnök: Mi legyen a végleges szöveg?

Biró Zoltán: Méltóztassék hozzájárulni, hogy felvegyük hogy a kötlevelelben feltüntetni köteles, hogy az üzlet csak az ellenőrző bizottság jóváhagyásával válik jogerőssé. (Elfogadtatik.)

Véssey Ferenc: Mégegyszer bátor vagyok előadni az indítványomat.

Biró Zoltán: (Olvassa.) Utasítsassék az ellenőrző bizottság, hogy az általa esetenként megállapított egységárait az Erdészeti Lapokban, valamint a szakajtóban esetenként tegye közzé, utasítsa az Országos Erdészeti Alapot, hogy mindazon kereskedők részére, akik az ellenőrző bizottság által megszabott egységárait bármilyen címen megszegik, a hazai tűzifának kedvezményes fuvarlevéllel való szállítását sem közvetlenül, sem közvetve nem eszközölhetik.

Az első kérdés minden nehézség nélkül kerestülvihető, a második kérdésre megemlítem, hogy milyen nehézségekbe ütközik, hiszen én bonolytom le ezeket az ügyeket.

Méltóztassék megmondani, megtagadhatom én X vagy Y erdőbirtosknak azt, hogy neki kedvezményes fuvarlevelet adjak ki? Nem követelhetem tőle azt, hogy azt igazolja, hogy kinek adja el, vagy kinek szállított. Éppen az a kifogás merült fel, hogy nem lehet a címet kimutatni, mert ez üzleti titok. Ezt a pontot pedig másként, mintha a termelő a vásárlót bejelenti, nem tudom ellenőrizni.

Tehát akkor méltóztassék hozzájárulni ahhoz, hogy a kedvezményes fuvarlevelekre vonatkozóan a minisztérium előírja az Erdészeti Egyesületnek, mint az Országos Erdei Alap végrehajtó közegének, hogy minden egyes esetben a vásárló bejelentését követelje meg.

Véssey Ferenc: Magától értetődik, hogy az ellenőrző bizottság közölni fogja az Erdei Alappal és az Erdei Alap az Egyesülettel, hogy Fekete Péter részére fuvarlevél nem adható ki és akkor közli a birtokossal, hogy erre és erre a címre a kiadott fuvarlevél nem használható fel. Ez nagyon egyszerű, indexre való tétel.

Biró Zoltán: Indexre való tétel a vásárlóval szemben. Nem tartom indokoltnak, mert ha a bizottság ellenőrizni tudja azt, hogy kinek hogyan ad el és ettől eltér a Fabehozatali és meg lesz ezért bírságot, akkor ezzel a rendszerrel a kereskedőt lehetetlenné tennék.

Véssey Ferenc: Ezt is akarjuk. Majd el fog menni a kedve attól, hogy dugva 5%-ot adjon.

Biró Zoltán: Egyetlen egy esetben sem méltóztatik tudni megállapítani azt, hogy dugva adott-e, vagy nem adott. Kijelentem, hogy semmi gyakorlati érzéke nincs az egésznek, mert egész egyszerűen idejön az eladó és igazolja, hogy neki magyar fája van, nekem kötelességem a fuvarlevelet részére kiadni és semmi jogom nincs belenézni abba, hogy kinek szállít.

Onczay László: Véssey választmányi tag úr javaslatát nem lehet ebben a szövegben elfogadni, mert az ellenőrző bizottság hatásköre a belföldi fára egyáltalán nem terjed ki. Hogy ki hogyan akarja adni a belföldi fát, az nem tartozik az ellenőrző bizottság elé. A belföldi termelő azt csinálhatja, amit akar, az ellenőrző bizottság ebbe tehát a fuvarlevéllel az Erdészeti Egyesület útján egyáltalán ingerenciát nem gyakorolhat.

Az első részt, hogy az Egyesület az árakat publikálja, el lehet fogadni, de a másikat, ami már hatásköri összeütközésre, jogfosztásra irányul, elfogadhatatlannak tartom.

Elnök: Ejtsük el a második részt.

Véssey Ferenc: Akkor visszavonom az elsőt is, ha az Erdészeti Egyesület is olyan állásponton van, hogy nem büntethető az a magyar kereskedő, aki dömping áron hozza be a külföldi fát.

Onczay László: Külföldi fát? Ez nem külföldi fa.

Papp Béla: De azt akarjuk, hogy aki olcsóbb áron vesz, mint ahogy megállapította az ellenőrző bizottság, az a kereskedő ne szállíthasson kedvezményes tarifával belföldöt sem.

Vuk Gyula: Nem lehet megtiltani, hogy ezt minél olcsóbban vásárolja, mert megint csak a külföldre viszik a pénzt.

Elnök: Ettől tekintsünk el.

Véssey Ferenc: Visszavonom az indítványomat.

Biró Zoltán: Hogy meg legyen nyugtatva a vezérigazgató úr, én még a pönálénál tennem azt a kikötést, hogy nemcsak pönalét kiróni köteles a bizottság, hanem bele lehet venni azt, hogy az összes arra a kötésre vonatkozó behozatali engedélyeket hatálytalanítani köteles. Igaz, hogy erre az lesz az eredmény, hogy a Fabehozatalinak a bűnéért büntetjük a kereskedőt is, aki vásárolt, de ez az egyetlen megoldás, amit találok rá, de a magyar fával összeköttetésbe nem hozható, mert nem megoldható.

Vuk Gyula: Nekem van egy indítványom: azt méltóztassék kimondani, hogy akinek a szállításánál rájön akármilyen szabálytalanságra az ellenőrző bizottság, annak többet importfát nem adhat az Egyesült Fabehozatali.

Biró Zoltán: De hogyan méltóztatik igazolni azt, hogy az illető tudott arról, hogy az ellenőrző bizottság határozatától eltért?

Vuk Gyula: Ezt bizonyítani kell.

Biró Zoltán: Bocsánatot kérek, büntetőbíróági hatáskört nem lehet az ellenőrző bizottságra ruházni.

Onczay László: Nincs gyakorlati jelentősége.

Biró Zoltán: A büntetést vagy közigazgatási hatóságnak, vagy bíróságnak van joga alkalmazni, de ennek a bizottságnak ilyen hatáskört adni nem lehet.

Véssey Ferenc: Visszavonom az indítványomat.

Véssey indítványának első része elfogadtatik, második része pedig, minthogy Véssey visszavonta, nem bocsájtatik szavazás alá.

Elnök: Van még egy tárgyalandó indítványa Osztrólczy választmányi tag úrnak.

Ezzel az indítvánnyal a legközelebbi alkalommal behatóan foglalozni kell.

Biró Zoltán: Arra a bizonyos ajánlatra, amelyről én akkor tárgyaltam, azt mondták, hogy tárgyalások folytatandók, hogy bizonyos fix ár biztosítsassék minden felajánlandó magyar fáért és a belföldi fávásárlásnál is kikötné a kormányzat azt, hogy ebből a kényszeruton felvett tüzfából köteles a vevő vásárolni egy bizonyos % erejéig. Nem

tartom az utat járhatatlannak, sem a gondolatot — ebben a formában — elvetendőnek.

Elnök: De látni kéne az ő ajánlatukat is, de ezt nem adták be írásban, még mindig csak beszélnek róla.

Biró Zoltán: Ezt a kérdést nem lehet másképp, mint előzetes tárgyalásokkal megcsinálni, ezért azt javaslom, hogy méltóztassék egy feltétlenül birtokos érdekeltségéből álló bizottságot kiküldeni, két-három urat, akik ezt a kérdést letárgyalják az ajánlattevővel és akkor szükség esetén újra a bizottság elé hozzák. Mert akármit mondunk is, a behozatal kérdésének rendezése magát az aláírást és a szorultkéz kérdését nem oldhatja meg. A magyar tűzifa árstabilizálására ezek az intézkedések mind nem elegendők, mert az a kereskedő a már kereskedők által felvásárolt készletekből fel tudja venni a maga szükségletét, sőt valószínű, hogy ezekből fogja felvenni és nem fog közvetlenül a birtokoshoz menni, annál kevésbé, mert a birtokos mindig készpénzfizetést és előleget kíván. Tehát ezzel a kérdés megoldva nincs; az árat elsősorban az aláírást és a kereskedők részéről jövő alulígérés rontotta meg.

Kérdés, hogy ezt a megoldást sikerül-e keresztülvinni. Ha sikerül keresztülvinni, ez a legelső lépés volna a termelési hitel foganatosításához is, mert ennek is az volt a nagy nehézsége, hogy nem akarta bizonytalan időre lekötni magát a pénzintézet. Ha biztosan tudják azt, hogy ezzel a miniszterialás rendelettel ennek a fának az értékesítése bizonyos időn belül bizonyos áron biztosítva van, akkor ez biztos üzlet, amelyen a tőke is feltétlenül kap, mert a veszteség lehetősége ki van zárva. Ebben az esetben ezeknek az eladási árát feltétlenül a kormányzat kell, hogy megállapítsa, mert ennek az intézménynek nem szabad nem tudom mekkora hasznot biztosítani. Viszont, ha a tőkének kérését nem biztosítunk, akkor a tőkét a maga odujából kicsalni nem lehet.

Méltóztassék tehát egy bizottságot kiküldeni, vagy esetleg megadni a felhatalmazást arra, hogy tárgyaljunk és akkor, amikor ez a tárgyalás megvan, ha bizonyos eredmény van, akkor hozzuk a választmány elé és akkor méltóztatik a bizottságot kiküldeni.

Véssey Ferenc: A leghatározottabban ellenzem azt, hogy akár az Egyesület, akár pedig a bizottság egy ilyen újabb monopólium terveivel foglalkozzék. Ez nem más, mint burkolt monopólium, amit kapna ez a konzorcium arra nézve, hogy a többi kereskedők és fogyasztók kötelesek elsősorban náluk vásárolni. Méltóztassék elképzelni azt az erdőbirtokost, aki maga értékesíti a fáját és aki csak harmadsorban fog következni azért, mert monopóliumot kapott ez a társaság arra, hogy az ő fáját kötelesek elsősorban felvásárolni. Ez mutatja, hogy milyen abszurdum ez a javaslat is és milyen abszurdum volt az a javaslat is, amit Biró igazgató úr multkor előadott, mint ezeknek a kérését. A szénimportőrök kartelljéről van szó. Illetékes helyről a közvetítők által felszámított hasznot kifogásolták, mire azok áttolták a bányákra a felelősséget és ma már ott tartunk, hogy a bányáarakat fogják letörni, nem a közvetítő kereskedelmet. Ugyanebbe a helyzetbe akar-e jutni a magyar erdőgazdaság? Ugyanez az eset következne be ezzel a monopóliummal is és végeredményben az erdőbirtokosoknál akarnák lefaragni az árakat. Miután pedig az igazgató-választmány becsületesen kimondta azt, hogy semmiféle monopóliumot nem tűr, nem is tartunk alkalmasnak, éppen a fa hitelképessé tétele és a fa árának tartása szempontjából tiltakozom, hogy e tervvel foglalkozzunk. Már másfél esztendő óta mindenféle monopólium és nagy üzleti fantáziák alapján különböző tervekkel állnak elő. Ez a legnagyobb bizonytalanságot szüli és ez a bizonytalanság teszi ma a hazai tűzifa árát lehetetlenné.

Nagyon kérem, méltóztassék a mondottakat bölcse megfontolás tárgyává tenni és méltóztassék eleve visszautasítani mindenféle monopóliumra való törekvést. A fahitel kérdése ezzel megoldva egyáltalán nincs.

Onczay László: Tisztelettel bátor vagyok javasolni azt, hogy Véssey választmányi tag úr javaslatával ellentétben igenis vegyük ezt a kérdést tárgyalás alá. Nem volna helyes, ha Osztrólczyk tagtársunk indítványát minden további nélkül levennék a napirendről.

Elnök: Osztrólczyk úr sem az említett csoport bírálát tárgyává tett ajánlatának tárgyalását indítványozta. Osztrólczyk általában a bel-földi fa megfelelő árstabilizálásának kérdését kívánta tárgyaltatni. Ezt mielőbb le kell tárgyalni, amikor a különféle ajánlatok és megoldási módok lesznek letárgyalhatók.

Bíró Zoltán: Méltóztassék megengedni, hogy két dologra mutassak rá. Százszázalékban homlokegyenest ellentétes állásponton vagyok Véssey választmányi tag úrral, mert a magyar erdőgazdaságot meg kell védeni a magyar kereskedelem alulkínálása ellen is. Mert a magyar kereskedelem kezében van a tőke és a magyar birtokos kénytelen azzal az árral beérni, amit neki kínálnak. Ha tehát itt az Országos Erdészeti Egyesület olyan elgondolással foglalkozik, amellyel egy bizonyos minimális árat a termelőnek biztosítani tud, nem kötelezi a termelőt arra, hogy ennek a vállalatnak legyen köteles a fáját átadni és nem kötelezi a kereskedőt arra, hogy ettől a vállalattól legyen köteles vásárolni, akkor hol van itt a monopólium?

Méltóztassék a kérdésen gondolkozni, de ne nagyon sokáig, mert méltóztassék meggyőződve lenni arról, hogy ez a kérdés ma az egész tüzifaértékesítésnek a rákfenéje, hogy van kínálat számottevő tételekben, ellenben felvevő nincs. A felvevők száma azoknak a kikötéseknek az esetén se fog nagyon szaporodni, mert a legerősebb továbbeladó kezeket ismerjük és tudjuk, hogy ezeknek a szükséglete annyira fedezve van, hogy a kezükben lévő 60.000 vagon elegendő arra, hogy 4—5 hónapon keresztül ellássák az összes magyar fabevásárlási szükségletet azokon a vidékeken, ahol importfára szorulnak. Tehát még mindig nincs védelem a túlkínálat és az alacsony ár kínálata ellen a magyar fának.

Én azt hiszem, méltóztassék gondolkozni rajta, mert itt arról az ellentétéről van szó, ami a kereskedők és termelők között fennáll, akik közül az egyik drágán akar eladni, a másik pedig olcsón akar venni.

Elnök: Elhatároztuk már, hogy az Osztrólczyk-féle javaslatot mindenestre tárgyalni fogjuk, mert nagyon fontos, hogy valamiképpen mégis biztosítani lehessen a magyar tüzifa árát, hogy ki ne használják a vásárlók a birtokososztály kényszerhelyzetét. Ezt tehát ugyis tárgyalni fogjuk, de hogy most, amikor az Egyesület állást foglalt minden monopolisztikus terv ellen és az ellen is, hogy a Tüzifa Behozatali Részvénytársasággal kötött megállapodás annak lejártá után meghosszabbították, állást foglaljunk amellett, hogy valamilyen intézmény monopóliumot élvezzen és ugyanakkor monopóliumot tervező társasággal mi most már komolyan szóba álljunk, ennek nem látom az okát. Tessék nekik frásban lefektetni ajánlatukat és ha beadják a javaslatukat, akkor a választmány majd le fogja tárgyalni. (Élénk helyeslés). Azt hiszem, hogy ebben talán nem lesz üzleti titok; ha pedig nincs, fektessék papírra és terjesszék elő, akkor fogjuk megállapítani, hogy érdemes-e azt tárgyalás alá venni vagy sem. Én mindent a világon kész vagyok tárgyalni a magam részéről, még a legabszurdabb terveket is, már csak azért is, hogy bebizonyítható legyen, hogy az tényleg abszurdum.

De itt tárgyalásra nincs semmi szükség addig, amíg a gondolat nincs részletesen kifejtve.

Méltóztassék ehhez hozzájárulni. (Helyeslés. Felkiáltások: Elfogadjuk!)

Most egy fontosabb téma van hátra, amit az ülés megnyitásakor említettem, az a bizonyos szemrehányás, hogy a műfabehozatal tekintében a minisztérium vár az Egyesülettől előterjesztést.

Azt hiszem, hogy ez is nagyon fontos és sürgős kérdés, mert mindig arról volt szó, hogy akkor lesz ez tárgyalva, ha tudni fogjuk, hogy a külállomakkal kötendő szerződések milyen stádiumban vannak. Erről ma még nem tudunk semmit. Szóba került, hogy a műfabehozatal központi irányítására a kormány esetleg kénytelen lesz a külkereskedelmi tárgyalásokból kifolyólag egy központi szervet felállítani. Úgy értesültünk, hogy erre vonatkozólag több terv érkezett a minisztériumba, a kereskedők adtak be egy tervet, úgy hallom az Angol-Magyar Bank, azután a Hitelbank, a Kereskedelmi Bank mind nyújtottak be ilyen elabórátumot.

Papp Béla: Nem adtak. Tévedés.

Elnök: De igen.

Papp Béla: Nem.

Elnök: Akkor nem kapta meg az osztály.

Papp Béla: Javaslatot nem tettek a bankok, csak felterjesztés érkezett, hogy hajlandók finanszírozni bizonyos tranzakciókat, ha a miniszter szükségesnek tartja. Azonban proposíciót, hogy mit akarnak, nem tettek.

Elnök: Papp öméltóságának ez a megállapítása nem helytálló, mert a kereskedők — mint biztos forrásból értesültem — részletekre vonatkozó tervezetet is nyújtottak be; a pénzüzetek beadványai pedig olyanok, hogy azok letárgyalása nélkül nem hiszem, hogy a miniszter döntsön. Egy olyan ajánlatot, hogy hogyan lehetne bekapcsolni a tőkét, magam is láttam, mert nekem elküldötték.

Az első lépést tehát a földművelésügyi miniszter úrnak kell megtennie, hívjon össze bennünket vagy küldje el az ajánlatokat, nagyon szívesen rendelkezésére állunk és sürgősen fogunk véleményt nyilvánítani.

Biró Zoltán: Ellentétes állásponton vagyok a kegyelmes úrral, mert a kérdés már a földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztériumokban megtartott tárgyalásokon fel lett vetve. Arról pedig, hogy az Egyesület az anyagi lebonyolításban részt vegyen, véleményem szerint szó sem lehet.

Másrészt meggyőződésem, hogy ezek a külkereskedelmi tárgyalások éppen a magyar kivitel érdekében annyira pillanatokon múlnak, olyan változásokat tehetnek szükségessé, hogy a kormány egykettőre akaratja megcsinálni ezt a szervet...

Elnök: És anélkül, hogy mi tudjuk, hogy mi lesz, mi csináljunk egy-kettőre tervet?

Biró Zoltán: Nem csinálunk tervet, nekünk semmi más igényünk nem lehet, mint az, hogy a lebonyolításnál, az ellenőrzésnél az Erdészeti Egyesület megfelelő pozíciót kapjon és, hogy a magyar faérdekek meg legyenek védve. Itt arról van szó, hogy a nyugatmagyarországi...

Elnök: Ezt hangoztattam már ismételtelen és a miniszter nagyon jól ismeri e tekintetben álláspontunkat.

Biró Zoltán: Tegyük felterjesztést, amelyben azt kérjük, hogy amennyiben a kormány egy szerv létesítését elhatározni lenne kénytelen, akkor vegye figyelembe azokat a szempontokat, hogy ez feltétlenül állami ellenőrzés alatt működjék és az állami ellenőrzésben az Egyesület a maga megfelelő részét megkapja, hogy a magyar fa elhelyezése biztosíttassék olyan módon, hogy a magyar fenyőfának eset-

leg el nem helyezett részét az érdekeltek kívánságára ez a vállalkozás a minisztérium által megállapítandó áron felvenni legyen köteles.

Elnök: Ezek olyan eszmefuttatások, amelyek nem alkalmasak arra, hogy mi most határozatot hozzunk. Amit most hallottunk, az már mind el lett mondva, én magam már elmondottam kétszer a földművelésügyi minisztériumban az értekezleten még azt is, hogy a magam részéről ragaszkodom ahhoz, hogy összekapcsoljuk a fabehozatal és a mezőgazdasági export kérdését, mert az erdőérdekeltség azért hoz áldozatot, hogy ezzel a mezőgazdasági export biztosítva legyen. Ezt elválasztották és a mezőgazdasági export mellett külön intézik a faügyet. Én a magam részéről szívesen átengedem a helyemet bárkinek, de nem vagyok hajlandó ilyen elhamarkodásokba belemenni és olyan enunciaciót tenni, amelynek nagyon súlyos következményei vannak.

A kormány kezében van a döntés. Ha a kormány meg akarja ezeket a kérdéseket beszélni akár nyíltan, akár bizalmasan, azt nagyon helyeslem, de mi itt most határozatot nem hozhatunk.

Bíró Zoltán: Arról van szó, hogy írásban szögezzük le, hogy az Egyesület a gazdasági lebonyolításban nem kíván résztvenni.

Elnök: Ezt megtehetjük, de ez ügyis magától értetődik.

Véssey Ferenc: Úgy tudom, hogy javaslatok már fekszenek a kormány előtt. Több oldalról tétettek ilyen javaslatok a bankok útján, sőt a legális fakereskedelem részéről is. Talán az lenne a helyes, ha az Egyesület felírna a földművelésügyi és kereskedelmi kormányhoz, hogy az előtte fekvő javaslatokat véleményadás végett adja le az Egyesületnek. Reánk nem lehet közömbös az, hogy kiknek befolyása alá kerül az esetleg felállítandó szerv. Ha a javaslatokat megkaptuk, akkor még mindig módunkban áll a legsürgősebben állástfoglalni.

Papp Béla: Ebben az ügyben a földművelésügyi minisztériumban is volt már értekezlet az Erdészeti Egyesület bevonásával, a kereskedelemügyi minisztériumban is.

Arról van szó, hogy ha a kormány kénytelen a műfabehozatalt egy szindikátus kezébe adni, akkor ebben a szindikátusban milyen szerepe legyen a magyar erdőbirtokosnak.

Szerintem itt bizonyos indítvány helyénvaló, hogy a kormány lássa, hogy megnyilatkozott az Erdészeti Egyesület már írásban is, hogy feltétlenül támogatja a kormányt abban a tevékenységében, hogy ha nem kerülhető el egy ilyen szerv létesítése, leszögezheti az Egyesület azt is, hogy ezt a kereskedők és erdőbirtokosok bevonásával kívánja megállapítani, nem — hogy úgy mondjam — a branson kívül álló egyénekből és, hogy az ellenőrzésből részt kér.

Azt hiszem, ha ezt a felterjesztést intézné az Egyesület, ezzel a célt szolgálná és esetleg a miniszter úr is látja, hogy az Egyesület őt támogatja.

Elnök: Eddig a következők történtek: Méltóságod bizonyára jól emlékszik, hogy akkor, amikor itt e tárgyban nagygyűlést tartottunk, mindenki azzal jött, hogy mindenképp meg kell akadályozni, hogy a műfabehozatalra monopólium adassék egy érdekeltségnek, én voltam az — mindig nyíltan szoktam a véleményemet megmondani, tekintet nélkül arra, hogy kapok-e általános helyeslést, vagy nem — aki rámutatott arra, hogy amennyiben a műfabehozatalnál a kormány nem tudna kitérni azelől, hogy az osztrák szervvel szemben egy központi szervet létesítsen, hogy ebben az esetben követeljük, hogy itt a döntő irányadó legyen egy olyan szerv, amely nem részvénytársaság és nem haszonra dolgozó társaság, hanem olyan szerv, amelyben elsősorban erdőbirtokosok, kereskedők és a fafeldolgozó érdekeltség is bele legyenek kapcsolva és biztosítva legyen a legszigorubb ellenőrzés. Hogy azután ezt hogyan akar-

ják végrehajtani, hogyan akarnak erre pénzt szerezni, az más kérdés.

Azt hiszem, ha egy jó megoldást fognak találni, akkor nemcsak egy, hanem több bank is fog reflektálni arra, hogy a lebonyolításnál segítségre legyen.

Ha azt akarjuk, hogy az Erdészeti Egyesület ezt terjessze fel írásban, az ellen nekem nem lehet semmi kifogásom, hiszen én voltam az, aki legelőször — dacára annak, hogy a hangulat nem volt alkalmas — ezt hangoztattam. De a mai ülést, ahol most hatan vagy heten vagyunk jelen, nem tartom alkalmasnak arra, hogy ilyen nagyjelentőségű kérdésben a részletek ismerete nélkül döntsön. Az előbb említett felterjesztést el lehet küldeni, de ezzel az ügyet nem visszük előre, ha a földmívelésügyi miniszter konkrét javaslatot vár tőlünk és arra az álláspontra helyezkedik, hogy ha mi konkrét tervet nem terjesztünk elő, akkor ő maga fog azután intézkedni. Ez mindenestre igazságtalan mellőzése volna az Egyesületnek. Tiltakoznunk kellene olyan beállítás ellen, mintha itt már az Erdészeti Egyesület ebben a kérdésben végleges álláspontot foglalt volna el. Ha én egy ügyet, ami elkerülhetetlen az ország érdekében, elfogadhatóvá akarok tenni, akkor azt szeretem úgy az érdekeltségnek tudomására hozni, hogy az azt fontolóra vehesse és az érvek alapján dönthessen. Ezt pedig csak akkor lehet, ha tudjuk, hogy milyen tervek vannak előttünk.

Ez volt az elgondolásom, ezért nem is sürgettem eddig ezt a kérdést.

Vuk Gyula: A felterjesztést ki lehetne talán egészíteni azzal is, hogy amennyiben ezek a javaslatok részletes tárgyalás alá kerülnek, az Erdészeti Egyesület hívassék meg és ott majd ki lehet fejteni a nézetünket.

Biró Zoltán: Reám az egész dolog azt a benyomást teszi, hogy az osztrák tárgyalások meglehetősen akut stádiumban vannak; ők átvételi kötelezettség vállalását fogják kívánni és ezt a kormány másképp, mint ezzel a szervvvel megoldani nem tudja és ez a szerv esetleg két-három napon belül kell, hogy működésbe lépjen. Attól tartok, hogy nem lesz mód arra, hogy ebben az ügyben még egyszer tárgyalás legyen és mi ebben részt tudjunk venni, tehát el fogunk az egészsel késni.

Elnök: De mit értünk el azzal, ha azt megismételjük, amit már többször elmondottunk?

Biró Zoltán: Amit azonban még írásban nem adtunk a földmívelésügyi minisztérium elé.

Mindenestre szükséges leszögezni, hogy az Egyesület semmiféle anyagi lebonyolításában részt nem vesz és részt nem vehet.

Elnök: A földmívelésügyi miniszter úrról nem lehet feltételezni, hogy ő olyan naiv ember, hogy ő azt hinné, hogy ez az Egyesület a kezébe fogja venni az anyagi lebonyolítást.

De Papp öméltósága jobban tudja, hogy a miniszter úr tényleg erre vár-e.

Papp Béla: Helyesnek tartanám, ha jönne egy ilyen beadvány.

Elnök: Ha a választmány hozzájárul, ily értelemben mondom ki a határozatot.

Biró Zoltán: Még van tárgy.

Elnök: Akkor valaki vegye át az elnöklést.

Biró Zoltán: Nem leszünk határozatképes számban. Egy indítvány volna még.

Elnök: Milyen indítvány?

Karsay: Sürgős indítvány.

Elnök: Méltóztassék előadni.

Karsay: Indítványozom, hogy az Országos Erdészeti Egyesület forduljon a kereskedelmügyi miniszter úrhoz és a magyar államvasutak

igazgatóságához aziránt, hogy nem úgy, mint eddig csak 2000, hanem legalább 5000 darab szil vasúti talpfának az átvétele iránt intézkedjenek. Indokolást nem is tesztek hozzá.

Elnök: Talán méltóztassék felhatalmazni, hogy az elnökség tegyen eziránt lépéseket. (Élénk helyeslés.)

Az ülést bezárom. (Felkiáltások: Éljen az elnök!)

K. m. f. t.

Béky alföldfásítási könyvecskéje egyesületünknel megrendelhető. Értesítjük tagtársainkat, hogy a földművelésügyi miniszter úr Béky Albert ny. miniszteri tanácsosnak: „Ütmutatás az Alföld fásításának munkájához“ című munkáját 100 példányban Egyesületünk rendelkezésére bocsátotta az érdeklődők között leendő szétosztás céljából.

Akinek tehát tagtársaink közül a valóban értékes kis füzetre szüksége van, szíveskedjék erre vonatkozó igényét a keresztkötés alatt való megküldéshez szükséges 08 fillér postabélyeg melléklésével Egyesületünkhöz eljuttatni.

Adományok Bund Károly síremlékére: Letz Lajos 5 P, Klosterneuburgi Kanonok Rend erdőhivatala 10 P, összesen 15 P. Az előző adományokkal együtt 2320 P 26 fillér.

Adományok a főiskolai jelvényekre: Dr. Kovács Zsigmond 1 P, Héjfy János 2, Ajtay Jenő 2, Greger Géza 2, Gyarmathy Mózes 2, Kallivoda György 3, Barthos Gyula 4, Fekete Béla 5, Bartos Andor 5, Fischer-Colbrie Emil 10, Kaán Károly 10, Jákói Endre 10, Krivanek Ferenc 10, Katona István 5, Fás Gyula 5, Tóth Jenő 5, Balogh Ernő 5, Török Miklós 5, de Pottere Gerard 5, Bekény Aladár 5, Bartha Dezső 5, Pöschl Ferenc 4, Petényi Keresztély 3, Doroszlai Gábor 3, Tomka Kálmán 3, Löv Jenő 3, Vadász József 2, Raksányi Károly 2, Vajda Gyula 2, Ladányi Frigyes 2, Baksay László 2, vitéz Stubnyay János 2, Csery Géza 2, Koller József 2, Szabó Ignác 2, Hinfner György 2, Kovács Pál 2, Balogh Boldizsár 2, Csóka József 2, Galambos Gáspár 2, Vermes Viktor 1, Heincz József 1, Krall János 1, vitéz Tury Elemér 5, Pirkner Ernő 2, Urbantsek Jenő 2, Ferenci Ede 10, Ruzs Dénes 5, Dufek Pál 5, vitéz Rhédey László 5, Nagy Mihály 2, Puskás Károly 2, Csomor Antal 5, Farkas Jenő 20, Rimler Pál 10, Létz Lajos 2, Kolecányi László 10, Maurer Antal 5, Szarkássy László 5, Orosz Antal 5, vitéz Szabó István 5, Szokol András 1, Scholtz Pál 1, Molitoris Ákos 2, Ujfalussy Mihály 5, Kozma István 10, Matusovits Péter 2, Sklensky Ferenc 4, Spettmann János 5, Kovács Gábor 10, Jeszenszky Ferenc 5, Volnhoffer Pál 3, Szóják Károly 4, Réz Endre 5, Szporni Károly 5, Arató Gyula 10 pengő. Összesen 330 pengő. Az előző adományokkal együtt 571 pengő.

Írói tiszteletdíjak. Az Országos Erdészeti Egyesület 1930. évi május hó 30-án tartott igazgatóválasztmányi ülésében elhatározta, hogy az egyesület 1930. évi július 1-től kezdődően az Erdészeti Lapokban megjelenő cikkekért írói tiszteletdíjat fizessen. És pedig: a szerkesztő részéről átdolgozást nem igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 64 pengőt, fordításokért vagy átdolgozást nem igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 32 pengőt, egyszerű közleményekért 16 oldalas ívenként 24 pengőt. Szíves tudomásulvétel végett közli: a kiadóhivatal.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Közhírré teszem, hogy a Rákosliget községi Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei születésű Sattinger Konrád Béla részére 1929. évi június hó 22. napján 136. szám alatt az erdőgazdasági szakvizsga letételéről kiállított eredeti bizonyítvány elveszvéen, ahelyett nevezett részére 1932. évi 515. szám alatt az eredetivel egyenlő értékű hiteles másodlat adatott ki.

Esztergom, 1932. évi szeptember hó 26-án.

A szakiskola igazgatója:
Szilágyi Ernő s. k.
m. kir. erdőtanácsos.

I R O D A L O M

Prof. dr. H. Weber: Forstliche Rundschau. Berichte über die gesamte forstliche Literatur des In- und Auslandes. Band 4. Heft 3/4. 1931. Verlag von I. Neumann, Neudamm.

Az 1932. év augusztus havában jelent meg a „Forstliche Rundschau“ 4. kötetének 3. és 4. egyesített füzeté 224 oldal terjedelemmel, melyben Magyarország multévi erdészeti irodalmi termékeinek ismertetése 20 oldalt foglal el.

A szóban levő füzet a németnyelvű szövegnek megfelelő alphabétikus sorrend szerint a következő országokban az 1931. év folyamán megjelent erdészeti műveknek és az egyes folyóiratokban közzétett cikkeknek ismertetésén és rövid méltatásán kívül kivonatosan közli azok tartalmát is:

Németország és Ausztria, Dánia, Nagybritánia és gyarma-